ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

18. XII 1992. ● ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ ● ГОДИНА LIV ● ЦЕНА 900 ДИН ● БРОЈ 2138

НА ЗАХТЕВ ЧИТАЛАЦА
У ОВОМ И СЛЕДЕЋЕМ БРОЈУ
ПОНАВЉАМО СВЕ КУПОНЕ
ЗА ЛИКОВНИ КОНКУРС
МИ СМО ЗА МИР!

СНАЂИТЕ СЕ У ЗАБАВНИКОВОМ ЛАВИРИНТУ:

За све од 7 до 77

ЗАШТО СЕ ОБЕСИЛА ПРИНЦЕЗА АРАХНА?

Веровали или не!

ЖЕНЕ

ИЗ ОБЕРСДОРФА У НЕМАЧКОЈ НЕКАДА СУ ТОКОМ ЦЕЛЕ ГОДИНЕ, ПА И ЛЕТИ, НОСИЛЕ КРЗНЕНЕ КАПЕ ТЕШКЕ 4 КИЛОГРАМА. У ВРЕМЕ ВЕЛИКИХ ВРУЋИНА, НА ЊИХ СУ СТАВЉАЛЕ СЛАМНАТЕ ШЕШИРЕ.

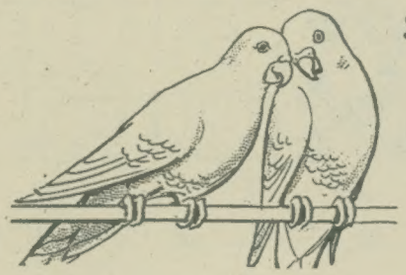

2 БЕЛА ПАПАГАЈА

КОЈЕ ЈЕ У ИНДИЈУ ДОНЕО ВЛАДАР ТУГЛАК САХ 1320. ГОДИНЕ ЖИВЕЛА СУ У ПАЛАТИ У ФИРОЗАБАДУ 79 ГОДИНА, ТАЧНО КОЛИКО ЈЕ ТРАЈАЛА ОВА КРАЉЕВСКА ДИНАСТИЈА.

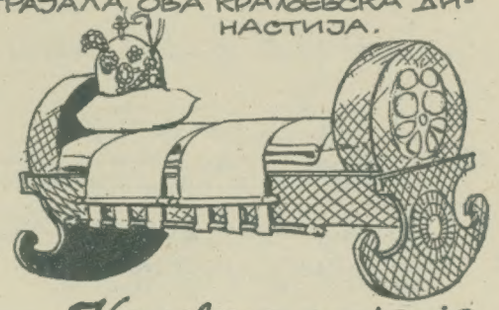

ЦРВЕНКАСТА КАМЕНА СО

КОПА СЕ У РУДНИЦИМА У МАРОКУ, А У ВЕЛИКИМ ПЛОЧАМА ПРЕНОСЕ ЈЕ МАГАРЦИ.

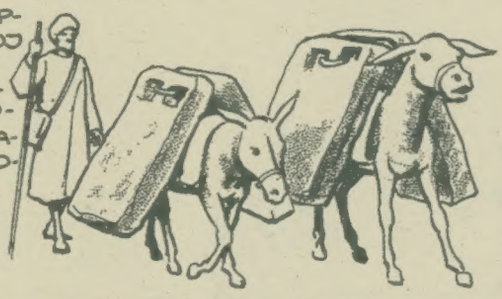

Колевка која је четири године владала Персијом

ПЕРСИЈСКИ ШАХ АБАС III (1732.-1736.)

НАСЛЕДИО ЈЕ ПРЕСТО КАД МУ ЈЕ БИЛО 8 МЕСЕЦИ. А ПОШТО ЈЕ БИО ЈОШ БЕБА, КРУНА ЈЕ ПОЛОЖЕНА У ЊЕГОВУ ЗЛАТНУ КОЛЕВКУ. ЧЕТИРИ ГОДИНЕ КАСНИЈЕ УСТАНОВЉЕНО ЈЕ ДА ЈЕ ОВИМ ЧИНОМ ВЛАДАРЕМ ПЕРСИЈЕ УПРАВО ПРОГЛАШЕНА КОЛЕВКА. ЗАТО ЈЕ ОДМАХ ПРЕТОПЉЕНА, А КРУНИСАН ЈЕ ДРУГИ ШАХ, НАДИР.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

●●● године 1865. Дејвид Ливингстон, енглески истраживач Африке, изненађено је забележио како „готово сви црнци верују да су белци људождери". Сто година касније његов колега амерички истраживач Вилијам Аренсима имао је сличне невоље с племеном Лугбара у Уганди: једва су после много месеци проведених заједно пристали да га сматрају „једним од ретких белаца који не једу афричку децу".

●●● неки пијанац упао је ових дана у салон аутомобила у Тонтону (Велика Британија), сео за волан „воксхола" вредног осам хиљада фунти и „извео" га кроз излог као што то чини статиста у рекламном споту за „волво". Двадесетједногодишњи „статиста" пао је право на полицијски аутомобил и озледио једног полицајца.

●●● свежа јаја тежа су од воде и зато у њој тону. Оплођена или покварена јаја пливају према врху јер је у њима много ваздуха.

●●● највеће црквене оргуље на свету налазе се у цркви Светог Стефана у Пасауу, Немачка. Имају 18.330 свирала.

●●● од 1890. до 1990, са растом стандарда, потрошња хлеба у Француској смањила се пет пута. Годишње се у овој земљи са 55 милиона становника произведе 400 хиљада тона хлеба, односно свега 12,5 одсто од укупног

пецива. Разлог, бар по угледном часопису „Сијанс е ви" – хлеб се најбрже стврдне.

●●● Канађанин Каунт Дезмонд ушао је у Гинисову књигу рекорда прогутавши

седам мачева на приредби у Хамилтону и тиме потукао дотадашњег рекордера који је успео да смаже – шест комада.

●●● кирије су у Паризу врло високе и све су више што је стан на вишем спрату. Најскупље су мансарде јер се плаћа и – видик. А видик то заслужује.

Илустровао: Зоран Петканић Петко

НЕПОМИРЉИВИ ПРОТИВНИЦИ

Дејвид Винсент Џонс такође намерава да претрчи 100 маратона у једној години и поново постане светски рекордер

Бивши светски рекордер у броју маратона претрчаних у једној години Дејвид Винсент Џонс и садашњи првак Стив Едвардс настављају трку – Сваки жели да буде први који ће у 365 дана претрчати 100 маратона!

Стив Едвардс је после три часа, осам минута и 10 секунди стигао на циљ „Београдског маратона”. Дејвид Винсент Џонс је стазу од 42.195 метара савладао за три часа, 30 минута и 15 секунди. Едвардс је био 43, а Џонс 58. Могло би се рећи да својим резултатима нису заслужили посебну пажњу, али њих брзина и не занима, јер они су „гинисовци”.

Тридесетогодишњи Енглез Стив Едвардс и годину дана млађи Дејвид Винсент Џонс, такође Енглез, налазили су се, упркос томе што нису били кандидати за висок пласман на „Београдском маратону”, у центру пажње наших и страних извештача. Њих двојица, наиме, већ две године воде међусобни рат у коме страдају километри и много патика, рат у коме је циљ изборити место у „Гинисовој књизи светских рекорда”. Њихова дисциплина је – претрчати што више маратонских трка у једној години.

С трке на трку

Први супермаратонац који се нашао у књизи најчуднијих светских рекорда био је Дејвид Винсент Џонс. Он је 1991. стартовао на 74 маратона и сва четири завршио, углавном, за три и по до четири часа.

– Маратоном сам почео да се бавим пре четири године, најпре да проверим своје могућности, а када сам видео да то није претешко за мој организам, дошао сам на идеју да покушам да поставим рекорд у броју претрчаних маратона у једној години, рекорд који дуго неће бити оборен. Претрчао сам 74 маратона у 27 земаља на четири континента и постао Гинисов рекордер – прича двадесетдеветогодишњи учитељ класичне гитаре Дејвид Винсент Џонс из енглеског градића Хула. Због маратона је запоставио и свој рок оркестар.

То је и разумљиво јер Дејвид две трећине године проведе на путовањима, и, просечно, сваки четврти-пети дан трчи маратон. Али, не жали се.

– Југославија је 28. земља на мом маратонском путу. Београд сам заволео на први поглед и убудуће можете да рачунате на мене. Долазићу кад год ме позовете – обећао је пуначки Џонс коме ни хиљаде километара које је претрчао нису помогле да дотера линију – јер и у Београду сам, као и у свим осталим градовима, стекао пуно пријатеља...

Међутим, Дејвид Винсент Џонс стекао је и једног маратонског непријатеља, о коме, ипак, не жели да говори. То жели да разреши на маратонској стази.

Његов непријатељ број један је Стив Едвардс, човек који му је у марту ове године одузео титулу човека који је истрчао највише маратона у једној години и који ће у следећем издању „Гинисове књиге светских рекорда” заузети место на коме је досад био Дејвид Винсент Џонс.

Едвардс, који је од марта 1991. до марта 1992. претрчао 87 маратонских трка у 13 земаља на три континента, прешао је својим колима око 64.000 километара, 46 пута путовао трајектима и 14 пута авионом у Америку и Азију, та километража не делује тако страшно ако се има у виду да је Едвардс, сопственим мишићима, на 87 маратона претрчао 3.649 километара и 965 метара.

У опасности и Американац Мах

– Све то и није било страшно напорно – прича Стив Едвардс. – За путовања сам углавном користио викенде, тако да нисам запустио свој посао контролора компјутерске мреже у Савету Ковентри Ситија. Ишао сам сопственим колима, а пратили су ме супруга Аманда и осмогодишњи син Џејсон. Они су ми велика подршка.

А шта сада намерава да учини Стив Едвардс?

– Имам још два циља и верујем да ћу их остварити. Први је да будем први човек који ће у једној години истрчати 100 маратонских трка. тада ћу, верујем, дуго, дуго времена бити недостижан. Осим тога желим да надмашим и Американца Маха који је рекордер по броју претрчаних маратона у каријери. Он, према „Гинисовој књизи”, и ма иза себе 524 маратона, а ја 202, рачунајући и Београдски. Међутим, са темпом којим сада трчим неће ми бити потребно више од три, три и по године да то учиним, а онда ћу моћи мало да одморим и трчим ређе – каже Едвардс. О ривалству са Џонсом ни речи!

Ни Џонс не жели да говори о Едвардсу, сем да ће вратити титулу рекордера. И њему је циљ 100 маратона у години, тако да разлог због кога су њихови односи „захладнели”, мада се виђају бар педесет, шездесет пута на маратонима широм света није познат. Ипак у Београду су начинили корак ка помирењу – пристали су да за читаоце „Политикиног Забавника” заједно позирају фоторепортеру...

Ж. Б.

Едвардс на циљу свог 75. маратона када је оборио Џонсонов рекорд

СВЕТСКИ РЕКОРДЕР НЕ БИРА СТАЗЕ

Стив Едвардс је у трци за светским рекордом морао више да води рачуна о томе како између 16. марта 1991. и 15. марта 1992. године стићи на што више маратона, него о томе која му стаза одговара.

Због тога је трчао и на кросконтри маратонима, какав је онај у Давосу, у Швајцарској, који се одржава на 3.000 метара надморске висине и на стази од 66 километара или на ултра маратону у Бурмаршу на коме је осам дана узастопно трчао по 42 km и 195 m.

Просечно 87 маратона Стив Едвардс је претрчао за 3:14,23 часа, девет пута је био бржи од три часа, лични рекорд постигао је у Стокхолму са 2:51,55, а најспорији је био, наравно, у Давосу када је 66 километара по алпским стазама савладао после осам часова, 25 минута и 51 секунду.

Walt Disney

ПАЈА ПАТАК

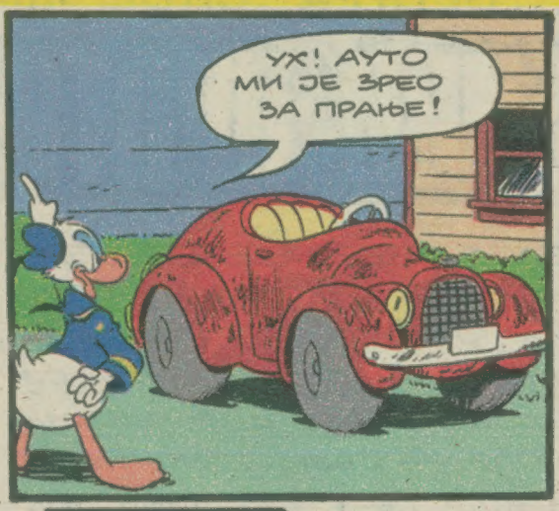

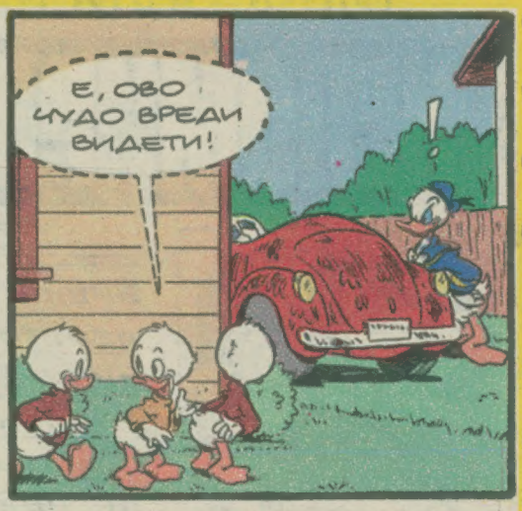

©1992 The Walt Disney Company
All rights reserved

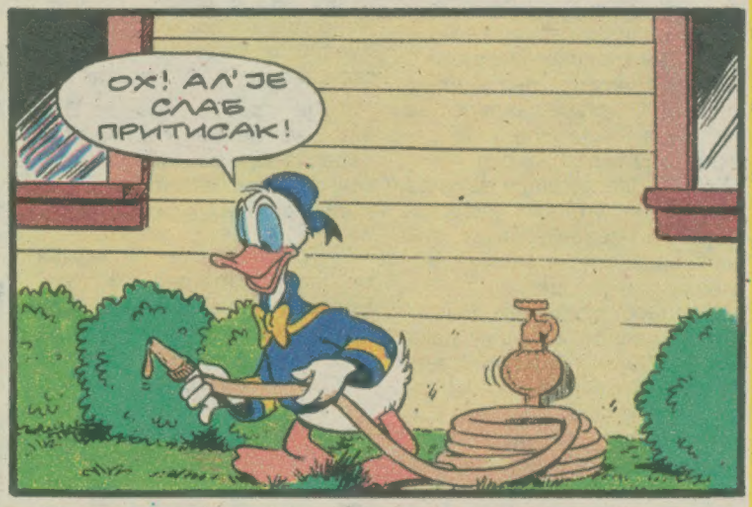

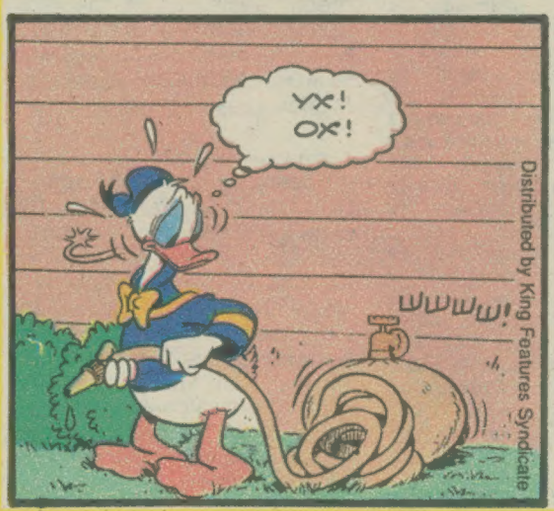

Distributed by King Features Syndicate

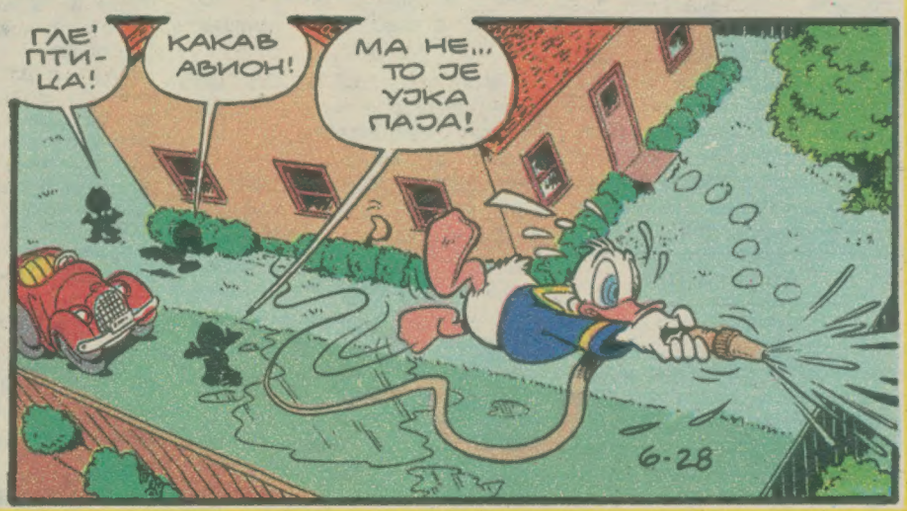

ДЕЦА КРИСТИЈАНА РОЗЕНКРОЈЦА

Ди, чланови заједнице Браће ружиног крста, присутни смо у вашем граду као видљиви и невидљиви, по милости Свевишњега коме се предаје срце Исусово. Без икаквих маски и књига ми подучавамо нашу браћу језику било које земље и народа, као и знању како да се избегне највећа од свих заблуда – смрт.

Град је био Париз, време: август 1623. Браћу није било могуће видети, није било могуће ни ухватити их. Они су знали Тајну која им је давала натприродну моћ.

Њихово име можда је изведено из латинских речи rosa (ружа) и crux (крст). Ружокрсташи – розенкројцери. Је ли крст симбол алхемије, четири крака за четири елемента? Или је то симбол вере? Шта је ружа? Симбол тајне? У средњем веку израз „под ружом" значило је тајну, заверу ћутања. Ружа је код неких народа и симбол стваралаштва, сунца. Шта се то крило иза тајанствене појаве Братства крста и руже?

Прва књига која је написана о Братству објављена је у Немачкој 1614 – „Фама фратернитатис заслужног реда руже и крста". Скинута је тајна са имена оснивача братства Кристијана Розенкројца.

Знање је страшно оружје

Године 1378. у породици сиромашних племића рођен је исцелитељ, ботаничар, чаробњак и зоолог Кристијан Розенкројц. У четвртој години отишао је у манастир и врло млад, са једним од калуђера, кренуо за Јерусалим. Друг му је умро и напустио га на Кипру. Када је стигао у прелепи и пребогати Дамаск, Кристијан Розенкројц већ је био познати лекар који лечи многе болести.

Није прошло много времена а Рознекројц је отишао у тајновито место Дамкар у Арабији где су га чекали мудраци и умници од којих је научио арапски језик и математику. Отворили су му и странице „Књиге М" која је крила тајну универзума.

Розенкројц је неуморно радио. Студирао је магију, ботанику и зоологију. Решио је: образованим људима Европе понудиће своја огромна знања стечена на Истоку под једним условом – да су чврстог морала и карактера који ће им омогућити да знање, а ово је уједно и страшно оружје, користе за добро човечанства.

Отишао је у Шпанију. Тамо га нису разумели. Покушао је у Немачкој. Са још седморицом калуђера из манастира у који је крочио као дете почео је да ради на књизи која ће садржати потпуну тајну свеколиког знања.

Када је књига завршена, њих осморица зарекли су се да ће бесплатно лечити људе, да се по одећи неће разликовати од обичних смртника, да пре смрти свако себи нађе наследника и да ће на састанке братства, који ће се одржавати у Немачкој, сви долазити једном годишње. Њихов тајни знак за распознавање били су иницијали R. C. Заклели су се да ће тајна братства бити сачувана стотину година.

Они који су написали „Фаму фратернитатис" казали су да је Кристијан Розенкројц умро у 106. години живота и да су они нашли његову гробницу иза тајних врата на којима је писало: „Отворићу се након 120 година".

У гробници је нађено нераспаднуто тело Кристијана Розенкројца. Осветљавала га је тајновита седмострана сијалица која се напајала из неког извора на крову гробни-

Илустровао: А. Палавестра

це. Поред тела нашли су огледала врлина, текст „Књиге Т" (која је уз Библију највеће људско благо). Уз њу речник који је саставио нико други до гениј, мистик и видар Аурeолус Теофрастус Бомбастус Парацелзус фон Хоенхајм.

Циљ: достизање највеће мудрости

Није речено где је нађен гроб Крстијана Розенкројца и ко је написао књигу „Фама фратернитатис заслужног реда руже и крста".

Књига је међу ученим светом Европе онога времена изазвала велико занимање и узбуђење. Убрзо су се појавиле још две књиге „Confesio Fraternitatis Rosae Crusis" и „Хемијска свадба Кристијана Розенкројца".

Прва књига садржала је детаље о тајновитом реду руже и крста, његовом устројству и члановима који су могли бити из свих сталежа. Општи циљ Реда био је достизање највише мудрости и знања. Написана је још једна смерна и неупадљива реченица: „Ред поседује много више злата и сребра него остатак света".

Јохан Валентин Андреа, за кога се сматра да је аутор розенкројцерских манифеста (1586–1654).

За књигу „Хемијско венчање Кристијана Розенкројца" утврђено је да ју је писао ђакон лутеранске цркве Јохан Валентин Андреа (1586-1654). Њему неки историчари приписују и већ поменуту књигу „Фама фратернитатис заслужног реда руже и крста" и, чак, оснивање Братства ружиног крста.

Ипак, не може се поуздано рећи да ли је Братство постојало или није, ко му је оснивач и има ли истине у веровању да се периоди појављивања и јавног рада братства понављају сваких 108 година.

Познати и умни људи тога времена покушавали су да ступе у додир са Братством. Веровало се: ако лепо јавно говоре и пишу о њему, Братство ће им се јавити. Али, то се није догодило. Чак су и славни мислиоци Рене Декарт, који је тада живео у Хамбургу, и Готфрид Лајбниц покушавали да се приближе Братству. Али, и они су се разочарани повукли. Братство их није удостојило пријема у своје редове.

Пошто је, ако је уопште постојао, Ред био у строгој тајности, појављивали су се лажни пророци и преваранти тврдећи за себе да су розенкројцери, тражећи новац за учлањење у ред.

И у Новом свету

У раном 17. веку вођене су велике расправе око Реда руже и крста. Тврди се да веома мали број браће поседује огромна знања из свих области. Разумеју све религије, медицину и магију, уметност и алхемију. Чак схватају и оно што је обичном човеку забрањено: анатомију универзума. Све је то било у „Књизи М".

До поновног процвата Реда руже и крста, као да следи веровање, дошло је сто година касније, у 18. веку, у Енглеској, Немачкој и Француској. Постојао је и у Русији, али Катарина Велика није имала разумевања за њега. Укинула га је декретом.

Братства руже и крста јављала су се у циклусима и у 19. веку. Оно је нашло своје упориште и у Новом свету. Тако постоје подаци да је у 18. веку у Америци деловало неколико друштава. Спенсер Луис је 1915. године основао Стари мистични ред ружиног крста са седиштем у Сан Хозеу, Калифорнија.

Легенда о постојању Реда руже и крста чувала се вековима. Друштво је израњало из заборава па опет нестајало. Оно није имало никаквих утицаја на живот и људе, токове историје и науку. Да ли они тајно, како су и постојали, својим члановима предочавају и поклањају огромна знања која је сакупио и оставио Кристијан Розенкројц или је све само обмана, не зна се. Можда је тајна њиховог трајања сачувана, могуће је да и данас управљају светом и успева им да одрже оно за чиме су увек тежили: да се не зна за њих.

Р. Јанковић

(Према књизи Н. Мекензија „Тајна друштва")

МА ШТА КАЖЕШ

МАГИЧНО РЕШЕЊЕ

Кад су недавно три млада преступника напала Тонија Ечеверију на њујоршком Тајмс Скверу, ствари су се даље развијале сасвим неочекиваним редоследом.

– Убићемо те! – претили су нападачи машући дебелим палицама. Нападнути је на то замахнуо црвеном марамом коју је извадио из малог џепа на сакоу и довикнуо им:

– Пазите, могли бисте да страдате од ове мараме!

Силеције су кренуле према Ечеверији кад се марама у његовој руци наједном претворила у металну шипку. Запањени нападачи су устукнули, а у међувремену је стигла и полиција и ухапсила их.

Иначе, Ечеверија је по занимању – мађионичар. ■

ФАНТАСТИЧНО ИСКУСТВО БАРОНИЦЕ СЕСИЛИЈЕ

Времена су се заиста променила. Некада је одлука о женидби обичном грађанком доводила до одрицања од круне, а данас су најава развода, прељубе, па и одлазак у затвор, сасвим обичне појаве у британском високом друштву. Прво што је урадила бароница Сесилија де Штемпел, управо изашла из затвора у коме је провела пет година, било је да позове репортера „Дејли Мејла".

– Затвор је заиста фантастично искуство које не бих мењала ни за шта на свету – изјавила је одушевљено – а затвореници су дивни људи и сјајни пријатељи! Једина невоља са којом се бароница суочила у затвору било је што у почетку није разумевала језик којим су њене другарице говориле, међутим, после је ушла у штос и закључила да је језик улице сјајна ствар.

Једино на шта је племенита Сесилија имала примедбе и на шта се пожалила били су – тамничари. Пошто је, по њеном уверењу, њихов једини мотив да се баве тим послом новац, то јест повисоке плате, предложила је да се они укину, што ће се веома лако извести ако им се смање примања. Тако би затвори остали места које би неизоставно требало посетити па и провести неко време у њима.

Бароница је, иначе, у затвор стигла због тога што је стару и веома богату тетку сместила у душевну болницу како би се домогла њеног новца. ■

КАЖУ ДА НИЈЕ ВИЦ

Неки амерички морнар био је затворен на пустом острву где га је служила прелепа девојка.

Прве ноћи донела му је егзотично пиће.

Друге ноћи најукуснију храну која може да се замисли.

Треће га је умилно запитала: – Да ли бисте хтели да играте са мном?

Американац је истог часа скочио вичући: – Немојте ми рећи да овде имате и лопту за рагби! ■

ЗАШТО ЈЕ ГРЕШКА КАСНО ПРИМЕЋЕНА?

Многе светске кабловске телевизије недељно преподне већ годинама имају резервисано за емитовање проповеди. То је био случај и са једном калифорнијском ТВ станицом. Можете замислити изненађење побожних претплатника када су укључили одговарајући канал и уместо безазленог лица добро познатог проповедника угледали двоје младих у више него смелим позама. Запрепашћење мора да је било огромно јер је протекло пуних 10 минута пре него што се први гледалац јавио телефоном да провери да ли је са програмом све у реду. Сутрадан је у локалним новинама освануло извињење уз објашњење да је дежурни техничар грешком пустио порнографски филм уместо снимљене порповеди. ■

ЉУБАВ ОПАСНА ПО ЖИВОТ

Недавно је Апелациони суд у Екс-ан-Провансу потврдио пресуду нижег суда којом се Брижито Бардо ослобађа кривице што је магарца свог суседа Жан-Пјер Манивеа одвела на кастрирање. Правда је без премишљања стала на њену страну јер је, како је процењено, постојала озбиљна опасност да суседов магарац у љубавном заносу насрне на своју другарицу из штале, то јест глумичину кобилу. Брижит се због тога не би страшно потресла да није у питању поодмакло доба кобиле: њој су, наиме, пуне 32 године.

Како је, дакле, постојала оправдана опасност да љубавни сусрет кобно заврши по њену љубимицу, брижној Брижит није преостало друго него да повереног јој магарца одведе ветеринару. Све би, вероватно, било друкчије да Жан-Пјер није толико одсуствовао од куће да је чувена глумица поверовала како је он, заправо, заувек напустио свог магарца. Једини начин да спречи трагедију било је управо оно што је урадила. ■

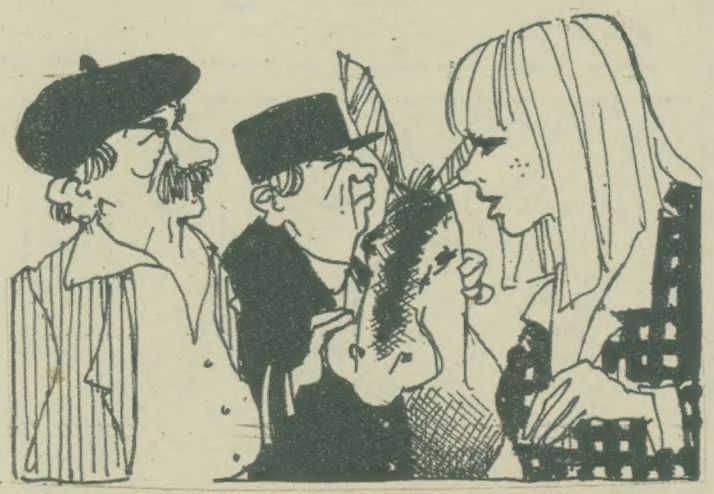

Илустровао: Зоран Петканић Петко

DIK BROWNE

ХОГАР СТРАШНИ

ОВО ТИ ЈЕ СИГУРАН ЗНАК ДА ДОЛАЗИ ЗИМА!
СНЕГ САМОШТО НИЈЕ ПАО... ВРЕМЕ ЈЕ ЗА ЛЕК ПРОТИВ НАЗЕБА!
ТУ ЈЕ НАЈВАЖНИЈА СТВАР ДА ТАЧНО ОДРЕДИШ САСТОЈКЕ!
ПРВО ДОЂЕ ОДРЕЂЕНА МЕРА СТАРОГ РУМА...
...ПА ЈЕДНА ЈЕДИНА КАП СИРЋЕТА!
А ОНДА МЕШАШ, МЕШАШ, МЕШАШ...
...ПА ПРОБАШ!
СРК!
СРК!
СРК!
ПРЕВИШЕ ЈЕ СИРЋЕТА!
© King Features Syndicate, Inc., 1973. World rights reserved.

НОВА ТУРИСТИЧКА АТРАКЦИЈА

ОГЛЕДАЛО ОГЛЕДАЛО У WC ШОЉИ

Француски су оригиналан народ: од клозетских шоља праве уметничка дела, а „Јаднике" представљају на лицу места

Париз је, по свему судећи, први град на свету који се досетио да туристима као атракцију покаже градску канализацију. Иако већини људи због мрака и смрада који тамо владају оваква посета није ни на крај памети, има и оних који издвоје мало времена од посете Лувру и Версају да би завирили у подземни део града светлости. Сваког дана од 500 до 800 туриста без имало жаљења одваја по 22 франка за посету канализацији. Међу њима је најмање Британаца а највише, ко зна због чега, Јапанаца, који су и најбоље опремљени за силазак у подземне ходнике: они, без изузетка, носе са собом хируршке маске за лице како би се колико толико заштитили од више него непријатног мириса.

Улица и број

Канализациона мрежа Париза дугачка је 2100 km и прати, на дубини од 5 до 80 метара, кривудање улица, али је туристима доступно тек неколико ходника испод четврти око Ајфелове куле. Да би се и посетиоци, али и водичи, што боље снашли, свака галерија носи име улице испод које се пружа и има упадљиве таблице са ознакама кућних бројева тако да свако у сваком тренутку тачно зна где се налази.

Да би се избегле експлозије гасова који се овде скупљају, осветљен је само део намењен туристима. То, кажу упућени, нимало не смета пацовима, сталним становницима влажних, мемљивих и смрдљивих ходника. Они се овде, и у мраку, сјајно сналазе и разможавају таквом брзином да никаква дератизација не може да им стане на пут.

Овде може још којешта да се види: прстење које је упало у WC, празне ташне које су лопови бацили, ножеви и пиштољи употребљени у гангстерским обрачунима... Наравно, то није све: није никаква реткост видети и неку змијурину, кућног љубимца кога је пут у „слободу" водио кроз WC шољу, па чак и једног поодраслог крокодила који је вероватно на исти начин доспео у канализацију.

Осим што на овом, за неке туристе привлачном месту, има шта да се види, има шта и да се чује. У једној од галерија за коју се сматра да је за време Другог светског рата пружала уточиште припадницима француског Покрета отпора, евоцирају се успомене на роман Виктора Игоа „Јадници" чији је главни јунак Жан Валжан, бежећи баш кроз ходнике канализације, извукао рањеног вереника своје кћери за време револуције 1830. године.

На крају посете водичи туристе неизоставно воде на изложбу уметника по имену Бењамин који се определио за дизајнирања предмета уско повезаних са оним што су управо видели а то су – клозетске шоље. Ниједна од њих, наравно, ни издалека не личи на оно што имамо по кућама: Бењаминов уметнички дух претвара их у огледала, кључанице, сатове, поштанске сандучиће па и погребне венце.

Јагма за послом

И поред тога што боравак у канализацији није нимало безопасан, радници који ту раде обавезно носе детекторе за гас како би избегли евентуалне несреће, а у пензију иду са само 50 година живота. За радним местом у канализацији влада права јагма. Разлог је вероватно више него пристојна плата од 8000 франака колико остаје по одбитку свих пореза. Занимљиво је и да се посао водича у париској канализацији преноси са оца на сина: Хозе Лааје каже да су ту, пре него што се он запослио, радили његов отац, два зета и још неколико блиских рођака. Очигледно, реч је о послу од кога може сасвим лепо да се живи.

О. В.

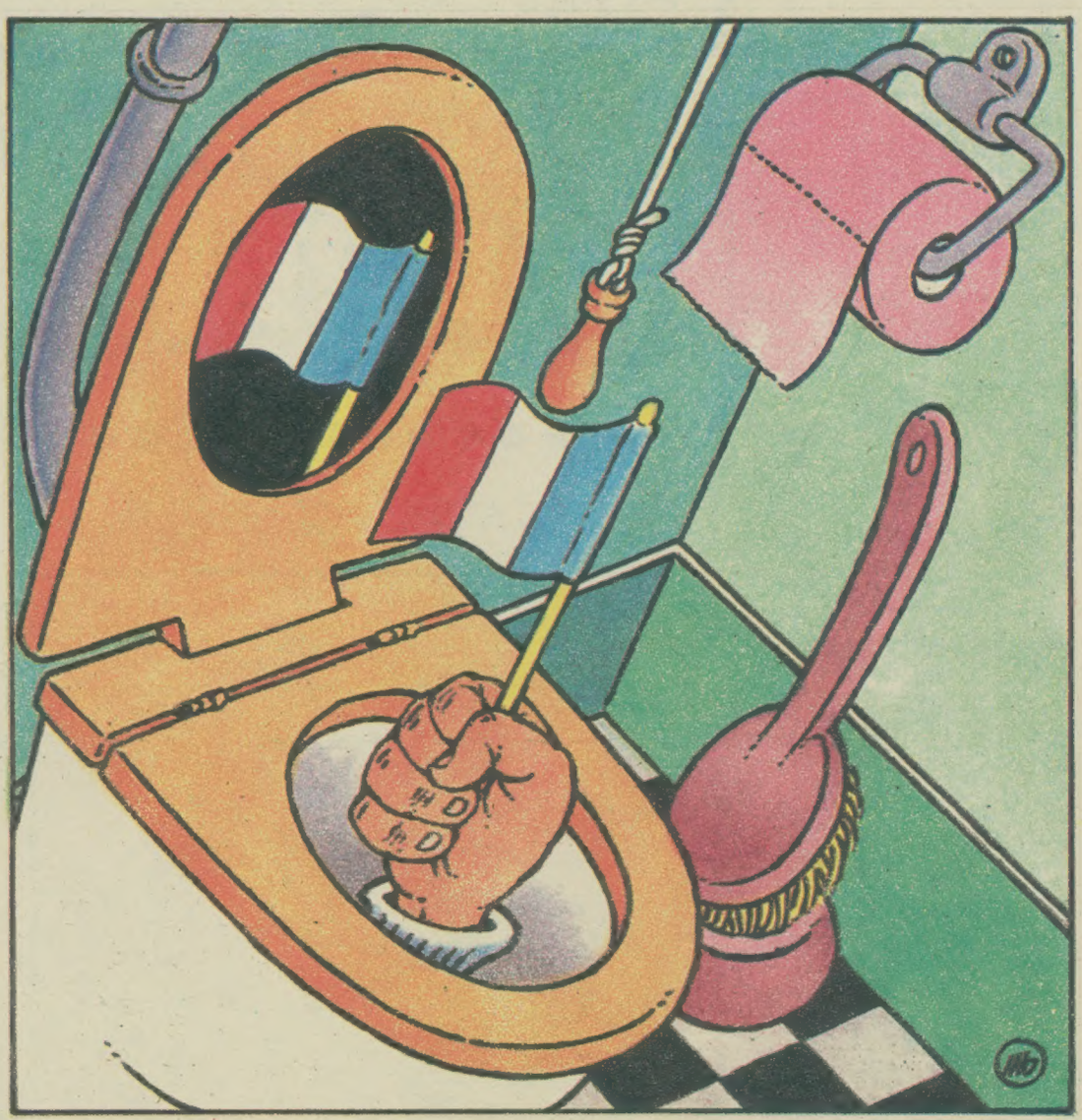

Илустровао: Љубомир Милојевић Љубац

Дете је отац човека

Серија емисија „ДЕТИЊСТВО" траје већ пуне четири године на Првом програму Радио Београда, сваке среде од 12.30 до 13.00 часова. Различити људи различитих генерација, професија и животних судбина причају о томе како је то било некад, КАД СУ ОНИ БИЛИ МАЛИ. Њихова сећања, њихове живе речи, претопили смо у приче. Емисије на радију и приче у „Забавнику" припрема и уређује
Светлана Ненадовић.

КАД САМ БИЛА МАЛА: МИРЈАНА КАРАНОВИЋ

Моје детињство, то је стрма, калдрмисана, само једним делом покривена асфалтом, Бојанска улица на Црвеном крсту. Она је била читав мој свет, од рођења до моје шесте године када смо се одатле одселили јер боравак у малој соби, управо у делу канцеларије у коме смо становали мој отац, војни службеник, моја мајка, домаћица, и ја, био је мање пријатан од седења на плочнику, од лутања по баштама и прескакања полуразрушених зидова који су их предвајали. Куће су биле ниске, шибље густо, дворишта пуна буџака; простори за одрасле незанимљиви, за нас, децу тога краја, били су прави рај. Надевали смо им различита тајна имена и живели животом дружине Пере Кржице или дечака Павлове улице. Одлазак са мамом на пијацу Ђерам представљао је излазак у неки велики, далеки свет, па чак и куповина жвака у бакалници, само три улице даље од моје куће, била је права авантура.

Све то сада изгледа романтично, али није било тако. Били смо сиромашни и ја се сећам да сам са завишћу и чежњом замишљала тај други свет који је постојао, осећала сам то, негде ван граница мога детињства. Те наше сиротињске игре, стваране детињом маштом, биле су замена за све што нисмо имали. Износили смо играчке и играли се заједно, али би опет после свако своје од-

ВЕСТИ ИЗ ПЕТЕ ДИМЕНЗИЈЕ

ВИДОВЊАК ПОМАЖЕ СКОТЛАНД ЈАРДУ

Скотланд јард, енглеска криминалистичка полиција светског гласа, већ петнаестак година користи услуге једног видовњака. У проналажењу несталих особа као нарочито драгоцен сарадник показао се Зак Мартин, пореклом Ирац.

– Није тачно да полиција с подозрењем гледа на видовњаке – објаснио је недавно Зак Мартин у једном опширном интервјуу. – Запањили бисте се када бисте знали колики су број криминалних случајева видовњаци разрешили, делимично или у целини.

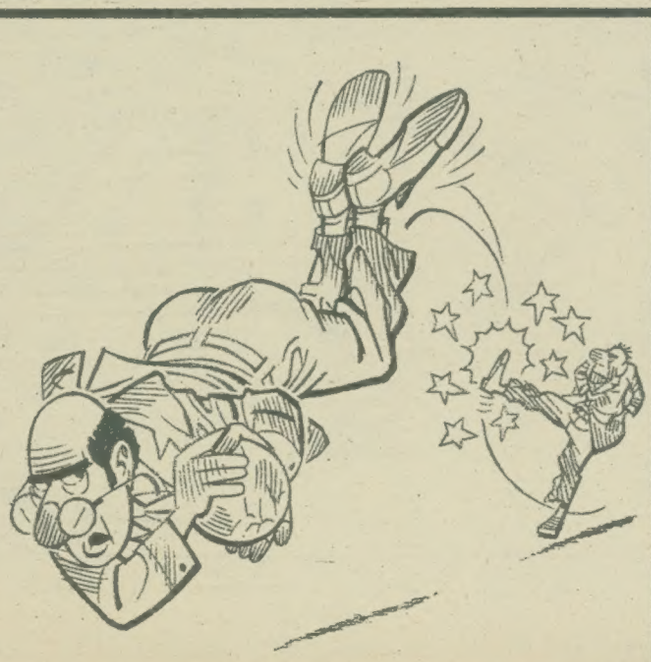

Однедавно, међутим, Зак се нерадо прихвата задатка да проналази нестале особе. – Пре свега – објашњава он – такво трагање захтева много времена. Чак су и мени у већини случајева за то потребне недеље, па и месеци. И друго, установио сам да већина несталих особа намерно одлази у „подземље". Многи су, када сам успео да откријем њихово скровиште, гневно захтевали од мене да одем тамо одакле сам и дошао и да их оставим на миру. Тако је, на крају, испадало да сам својим видовњаштвом учинио не добру, него рђаву услугу.

нео кући јер сви смо били подједнако сиромашни. Ја сам имала само једну, гумену лутку која ми је била све, а знам да су се тада појавиле лутке с косом. Таква лутка била је сан недосањани, недостижни статусни симбол.

Тада су се, сећам се, појавили неки илустровани часописи са сликама глумаца и глумица. То је за мене било чудо! Брижит Бардо, Софија Лорен, Џина Лолобриџида, те прелепе жене на црно-белим фотографијама биле су нешто тако задивљујуће и далеко од себе нисам ни покушавала да замислим на њиховом месту. Сва та маштања дошла су касније, када сам већ ишла у III, IV разред основне школе. Једна девојчица из комшилука, која је куповала те часописе, исецала је слике и лепила их у неки свој албум. Знала сам то и кадгод би моја мама пошла код њене маме на кафу, и ја бих се уваљивала у госте и жудно прелиставала албум у коме су се сваке недеље појављивале нове слике мојих идола.

Жене су тада носиле веома уске сукње, ципеле са високим потпетицама, коса је била натапирана, очи јако нашминкане крејоном. Сећам се једне сцене која ми се дубоко урезала у памћење: седели смо на улици и по оном делу, покривеном асфалтом, тог дугог летњег дана цртали кредом разне фигуре кад су се зауставила једна ниска кола, вероватно неки спортски двосед, и из њих изашла девојка из нашег краја која је већ била отишла од куће, па је свратила да посети мајку. Тако натапирана и елегантна, изгледала је као неко кô је са фотографија из албума сишао право на плочник наше улице. Та сцена означила је почетак сна да се из тог краја Београда изађе у неки велики свет.

Данас, када се сећам тих мојих првих шест година, пре школе, знам да је то био најбезбрижнији, најбезбеднији део мог живота, потпуно заштићен, несвестан могућих опасности и сукоба са људима, несвестан разочарања. Била сам јединица, а тада сам то најмање осећала: увек је било око мене много деце. Касније сам покушавала да свирам виолину и да се бавим атлетиком – чак сам једно време и тренирала трчање – али, није ишло. Недостајало ми је друштво. Тај страх од усамљености и потреба да победим стидљивост вероватно су били разлог што сам са својих десет година ступила у драмски студио и што сам, док су остали долазили, одлазили, враћали се и опет га напуштали, ја, упорно, тихо, са неком несвесном одлучношћу, остајала. И све ово што се мени данас догађа, због чега је мој живот одређен на овај начин, можда је последица тога што нисам имала браћу и сестре. Можда, јер тешко је рећи због чега се неко бави лечењем људи, а неко покушава да их забави, или зашто неко пева, а неко прави компјутере.

Моји родитељи су били скромни људи, без амбиција да у животу стекну неку већу материјалну добит, славу или место у друштву. Сећам се да су се по месец дана обилазиле радње док би се купио капут или ципеле које су морале да трају бар две године. Ја нисам ништа наследила, ја нисам ништа добила; ја сам за све морала да се изборим.

Данас сам сигурна да им то не замерам. Знам да сигурно не бих била оваква да они нису били такви. Они се никад нису директно мешали у мој живот, нити су одређивали шта треба да радим и чиме да се бавим. И када сам ступила у аматерско позориште и била окружена људима прилично старијим од себе, када сам морала да остајем дуже на пробама, никад ми због тога нису замерали. Само сам касније дознала да су стрепели хоћу ли и даље остати добар ђак, како ћу се понашати, да ли ћу се променити.

Пошто је било све у реду, они су мој позив прихватили, не сматрајући да је бити глумац нешто нарочито, већ да је то посао као и сваки други. Овакав њихов став преузела сам и ја. Овим путем кренула сам инстиктивно, без сна о успеху и слави, једноставно, из потребе да живим на том магичном простору који се зове сцена и на коме се осећам поново тако заштићена. Као некад, у мојој Бојанској улици, из које сам, као Дороти из филма „Чаробњак из Оза", кренула путем од жутих цигли у велики спољашњи свет кога сам била свесна таман толико колико и сада публике у великој, тамној дворани. Публике коју је могуће навести да верује, да заједно верујемо, да светлеће стакалце може бити блистави дијамант.

БИОГРАФИЈА

„Пре него што сам пошла у школу, неколико месеци обавезно сам проводила код бабе и деде на селу. Нисам тамо била гост, већ сам, као и сва остала деца, имала разна задужења, чувала краве и овце, трчала по оштрој стрњици и рањавала ноге у јапанкама када би стока побегла у поље са детелином или у туђу њиву. При том смо се, наравно, трудили да се што више играмо, а да што мање радимо. Брали смо недозреле кукурузе и од њихове разнобојне свилице правили лутке, дуге расплетене косе. И због тога добијали батине, сви подједнако. То време проведено на селу права је ризница одакле сам црпла податке за улоге које сам касније играла и можда сам зато тако добро схватила Петрију јер је њен живот сличан животу мојих ујни, тетака и стрина и свих тих жена које сам упознала у детињству."

Рођена 1957. године, Мирјана Карановић је 1972. први пут, у позоришту ДАДОВ, сјајно одиграла улогу сељанке у представи „АКО СУ ЖИВИ, ЛЕПО ИМ ЈЕ И ДАНАС" Божидара Љумовића.

Као студент друге године Академије драмских уметности, у филму „ПЕТРИЈИН ВЕНАЦ" Срђана Карановића, Мирјана је маестрално дочарала лик Петрије и за многе, упркос многим одлично остареним позоришним; филмским и телевизијским улогама, остала незаборавна жена из народа.

СВЕМИРСКА ЛУТРИЈА

Волни Стефлри, саветник за маркетинг из Калифорније, латио се посла да организује нову светску лутрију у којој ће срећни добитници стећи прво да живе у свемиру. Оснивач Међународног друштва за истраживање и колонизацију свемира (ISEC), Стефлри заснива своју лутрију на пионирским идејама Џоерарда К. О'Нила, научника са универзитета Принстон и аутора књиге „Висока граница".

У тој популарној књизи О'Нил описује свакодневни живот у свемиру једне колоније од 10.000 особа која ће у потпуности изгледати као неки градић на америчком Средњем западу, укључујући брежуљке, долине и благу кишу у освит зоре. О'Нилови технички цртежи били су толико прецизни да су постали тема безбројних студија и неколико конгресних расправа. Ипак, финансијска средства за остварење О'Нилог пројекта остала су прилично оскудна. На сцену је тада ступио Стефлри са својим „звездаиним" искуством у рекламирању. Његова идеја: сваке године широм света организовати велику лутрију која ће до 2000. године донети чист приход од 100 милијарди долара.

О'Нил, који се са Принстона повукао у пензију да би постао оснивач и председник Института за проучавање свемира, никада није одговорио ни на једно од Стефлријевих писама у којима му овај предлаже да постану ортаци, али са опрезним оптимизмом гледа на идеју о свемирској лутрији.

– Мој рад је усредсређен на науку и инжењерство, а не на маркетинг – каже О'Нил. – Ипак, нисам спреман да тек тако одбацим идеје господина Стефлрија.

Илустровао: Ивица Коњаник

ЗАШТО СЕ ОБЕСИЛА

МИТОЛОШКИ ЛАВИРИНТ

Појмови из грчке и римске митологије још живе у свакодневном говору. За снажног човека каже се да је прави Херкул мада, можда, има неку Ахилову пету, а лако ће га погодити и Купидонова стрела. Ова игра, направљена као лавиринт, има и лакших и тежих питања. Из њега постоји најкраћи пут, али може и да се залута и налети на лепе причице. Једино правило: крећите се тачно како вас упућују бројеви и наћи ћете излаз.

1

Пошто древна изрека каже да сви путеви воде у Рим, тај вечни град узет је као полазна тачка на путу кроз лавиринт. Да ли знате како се зове еп чија је основна тема почетак настанка Римског царства?

ИЛИЈАДА. Пређите на број 5.
ОДИСЕЈА. Пређите на број 9.
ЕНЕИДА. Пређите на број 13.

2

Погодите име реке којом су се грчки богови заклињали као највећом светињом:

СТИКС. Пређите на број 10.
АМАЗОН. Пређите на број 14.

3

Тачно. Римске календе падају на дан младог Месеца, односно, сваког првог у месецу. То је многим старим Римљанима био мучан датум јер су таца плаћали кирију и измиривали остале новчане обавезе.
Натраг на број 2.

4

Погрешно. Царство Хада, бога пакла, био је свет подземља. У античко доба то место вечне таме где су завршавали сви смртници звало се Тартар или Хад и није било пакао у каснијем религиозном смислу пошто није постојао рај.
Пређите на број 20.

5

Промашен старт. »Илијада« описује догађаје током десетогодишње опсаде Троје која се тада звала Илион. Тројански рат и опсада овог града одиграли су се много пре оснивања Рима, а камоли Римског царства.
Вратите се на број 1.

6

Добро напредујете. Мора су припала Посејдону, једном од тројице владара света, који је по важности заузимао друго место, одмах после свога брата врховног бога Зевса. Грци, чувени поморци, гајили су према Посејдону и његовом моћном трозупцу огромно страхопоштовање.
А сада на број 15.

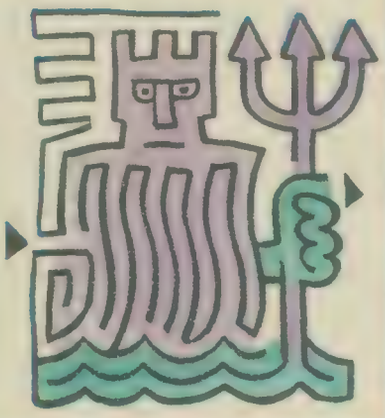

7

Померити неки рок или обавезу на такозване грчке календе (Ad Kalendas Graecas) значи испунити их на свети никад или кад на врби роди грожђе јер Грци нису знали за календе. Али, Римљани јесу и од те речи добио је име календар. Кога одређеног дана у месецу су пацале римске календе?

ПРВОГ ДАНА МЛАДОГА МЕСЕЦА. Вратите се на број 3.
ПРВОГ ДАНА ПУНОГА МЕСЕЦА. Пређите на број 11.

8

Не. Зевс, бог богова или врховни бог, био је владар неба. Његова моћ била је већа од моћи свих старогрчких божанстава заједно.
Напред на број 20.

ПРИНЦЕЗА АРАХНА?

9

Залутаћете као што се догодило грчком јунаку Одисеју на путу кући на мало острво Итаку у Јонском мору. Његово лутање, после Тројанског рата, у коме је лукавством одиграо одлучујућу улогу, трајало је, као и сам рат, пуних десет година. И дан-данас се речју одисеја означава стварно или фигуративно путовање уз низ повољних и неповољних догађаја.
Назад на старт под бројем 1.

10

Погодак. Реком Стиксом, која, по митологији, блатњавом и леденом водом протиче око читавог подземног света, заклињали су се грчки богови и та заклетва није могла да се прекрши. Име Стикс узето је, вероватно , од аркадијске речице која се у страховитој пустоши обрушава са стене високе двеста метара. Њена као лед хладна вода сматра се смртоносном. Александар Македонски се, према легенди, отровао водом ове речице у Аркадији.
Пређите на број 20.

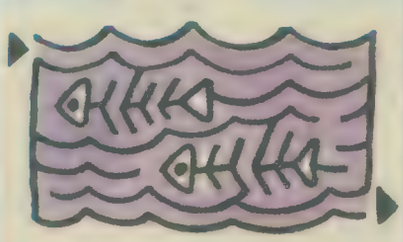

11

Грешка. Вероватно сте побркали са идама које почињу првих дана пунога Месеца. Сећате ли се како је пророк упозорио Јулија Цезара речима: »Чувај се мартовских ида!«, то јест, 15. марта 44. године пре наше ере када су Цезара завереници изболи ножевима у Сенату?
Вратите се на број 7.

12

Антички Грци су веровали да је титан Прометеј подарио људском роду нешто заиста драгоцено и незаменљиво, оно што богови нипошто нису хтели да људима дају да би их увек држали у шаци. Шта је то?
ДЕМОКРАТИЈА. Идите на број 25.
ВАТРА. Идите на број 30.
КРИЛА. Идите на број 35.

13

То је прави старт. Виргилијева »Енеида« почиње на месту где се завршавају Хомерове »Илијада« и »Одисеја«. У њој је реч о тројанском јунаку Енеју који се, после безброј авантура, најзад задржао на месту касније названом Рим, а ту је зачетак Римског царства. Вратите се на број 7.

14

Погрешан корак. У грчкој митологији Амазонке су биле опасне ратнице и нису трпеле мушкарсе осим када им је требало потомство. Огромна јужноамеричка река Амазон дугује своје име истраживачу Франсиску де Орељани, првом Европљанину који је 1541. године њоме пловио од ушћа притоке Напо до ушћа Амазона у Атлантски океан. Орељана се страшно уплашио када је на обали Амазона наишао на племе жена помисливши да су то оне сурове Амазонке из мита и по њима крстио реку. Вратите се на број 2.

15

У париском Лувру чува се једна од најславнијих статуа на свету названа Милоска Венера или Венера са Милоса. Имајући на уму да је статуа старогрчка, а да је Венера божанство из староримске митологије, вратите статуи име које јој заиста припада:
АТИНА. Пређите на број 17.
АФРОДИТА. Напред на број 23.

16

Да. Принцеза Арахна била је тако вешта у ткању да се ни сама богиња Атина у томе није с њом могла мерити. Када су јој показали прекривач у који је Арахна уткала љубавне призоре богова са Олимпа, Атина га је дуго и пажљиво разгледала не би ли пронашла неку грешку. Пошто није успела да нађе ни најситнију ману, богиња је, пуна осветничке мржње, прекривач искидала. Тада се преплашена - и понижена Арахна обесила о разбој, а Атина ју је брзо - претворила у паука а конопац у паучину у коју се Арахна одмах склонила и остала да доживотно тка. По њој се паук на грчком каже арахни, а у зоологији пауци и њихови сродници припадају класи арахнида. Напред на број 27.

17

Није. Зевсова омиљена кћерка Атина, у римској митологији позната као Минерва, богиња је мудрости, уметности, науке, радиности... Њу је лако препознати по кацигиу како су је увек представљали антички вајари. Творац Милоске Венере није њу узео за свој модел. Вратите се на број 15.

18

Погрешно. Како се ниште сетили ловца Актеона који је, случајно, затекао богињу лова девицу Артемиду док се купала у извору. Актеон не само да није одмах отишао, већ се касније хвалисао друговима како је видео Артемиду голу. Сурова богиња га је, за казну, претворила у јелена кога је њених педесет ловачких паса одмах раскомадало. Пређите на број 37.

19

Не. Пређите на број 21.

20

Стари Грци слепо су веровали у богове са Олимпа који су, да би завладали светом, морали да униште претходне владаре своје претке џиновске титане. После те победе Зевс и његова браћа Посејдон и Хад бацали су коцку да би између себе поделили свет. Коме од њих су припала мора? ХАДУ. Назад на број 4
ПОСЕЈДОНУ. Назад на број 6.
ЗЕВСУ. Назад на број 8.

21

Тачно, Врховни бог Зевс је титана Атласа, зато што је био вођа титана у рату против богова са Олимпа, осудио да заувек на плећима носи небески свод. У медицини се по њему први вратни пршљен, око кога се окреће лобања, зове атлас. Такође и планина Атлас у Мароку за коју се веровало да је висока до неба. Вратите се на број 12.

22

За ваше скретање с правог пута крив је Волтер који је своја »Едипа« написао 1718. године.
Пређите на број 33.

23

Погодак. Оно што је у римској митологији Венера у старогрчкој је Афродита, богиња љубави и лепоте. Њена статуа која краси Лувр случајно је 1820. године пронађена на грчком острву Милосу, а име Венера приписано јој је малом непажњом. Идите на број 29.

24

Залутали сте. И Корнеј је написао своја »Едипа« и то 1659. године. Пређите на број 33.

25

Није. Да ниште, случајно, Прометеја побркали с великим атинским државником Клистеном чији је нацрт Устава, прихваћен око 508. године пре наше ере, после збацивања тиранина Хипија, поново даровао Атињанима демократију? Вратите се на број 12.

26

Тачан одговор на тешко питање. Фенелон није поклонио човечанству »Едипа«, али је, под покровитељством војводе од Бургоње, написао »Телемахове авантуре«. Телемах је, знамо, син славног Одисеја. Пређите на број 37.

27

Филм »Орфеј« спада у класике француске, и светске, кинематографије. Чувени мит о Орфеју и Еуридици у филму је пренет у модерно доба. Ко је аутор тог филма?
ЖАН РЕНОАР. Идите на број 31.
ЖАН КОКТО. Идите на број 38.

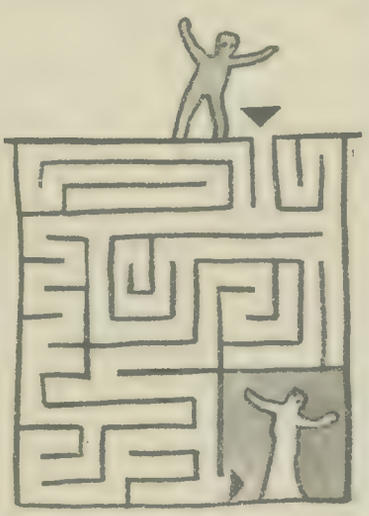

28

Немогуће. Тешко је и замислити лекаре како полажу заклетву позивајући се на бога рата Ареса. Покушајте поново број 39.

29

Који џиновски терет мора, према грчкој митологији, да носи титан Атлас?
ЗЕМЉУ. Вратите се на број 19.
НЕБО. Вратите се на број 21.

30

Тачно. Због тога што је украо божанску свету ватру и дао је људима да би им олакшао живот, Прометеја су богови сурово казнили: окован је за стену на Кавкаским планинама и орао му је сваког дана кљувао џигерицу која би се током ноћи обнављала. Муке су трајале све док га није спасао јунак Херкул. Прометеј је симбол побуне против тираније. Идите на број 33.

31

Погрешно. Жан Реноар, син славног сликара импресионисте Огиста Реноара, никада није снимио филм инспирисан митолошком темом. Вратите се на број 27.

32

Тако је. Аполон, бог светлости, истине, музике, поезије, медицине и других наука о природи, први је показао људима како се неке болести лече музиком. А прве речи лекарске заклетве гласе:
»Заклињем се Аполоном...«.
Пређите на број 40.

33

Мит о Едипу инспирисао је мноштво филозофа, романсијера и песника. Који од тројице француских књижевника НИЈЕ написао свог »Едипа«?
ВОЛТЕР. Назад на број 22.
КОРНЕЈ. Назад на број 24.
ФЕНЕЛОН. Назад на број 26.

34

Земља. Она је и једина планета која се у разним језицима различито зове.

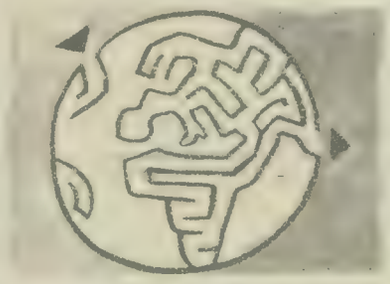

35

Да имате крила, били бисте чудо природе. Приземљите се и поново вратите на број 12.

36

Упецали сте се. Хипократ уопште није био бог него најчувенији антички лекар који је живео од 460. до 377. године пре наше ере. Пређите на број 39.

37

Богиња Атина само је једном казнила из сујете и љубоморе и то младу лидијску принцезу Арахну претворивши је у:
ПАУКА. Вратите се на број 16.
ЈЕЛЕНА. Вратите се на број 18.

38

Прави пут. Године 1949. Жан Кокто је снимио филм »Орфеј« који постоји и у Београдској кинотеци. Главне улоге имају Жан Маре и Марија Казарес. Пређите на број 39.

39

У такозваној Хипократовој заклетви, коју лекари полажу и дан-данас и која садржи основне принципе лекарске етике, коме од грчких богова се заветују?
АРЕСУ. Вратите се на број 28.
АПОЛОНУ. Вратите се на број 32.
ХИПОКРАТУ. Вратите се на број 36.

40

Изишли сте из лавиринта. Најкраћи пут, без иједне грешке, има двадесет три етапе: 1 – 13 – 7 – 3 – 2 – 10 – 20 – – 6 – 15 – 23 – 29 – 21 – 12 – 30 – 33 – – 26 – 37 – 16 – 27 – 38 – 39 – 32 – 40.

И још једно питање, за растанак:
Све планете Сунчевог система, осим једне, назване су по именима богова из митологије. Која је она једина што представља изузетак?
Одговор је под бројем 34.

БОЈАНА ДОЖИЋ

Текст графички уредио и илустровао: Растко Ћирић

ЖИВОТ ПИШЕ ДРАМЕ

УЗАЛУДНИ ВАПАЈИ

У тренутку кад је осамдесеттрогодишња Евелин Менделсон бициклом кренула преко улице, променило се светло на семафору. Возач је камионом закачио несрећну старицу и почео да је вуче...

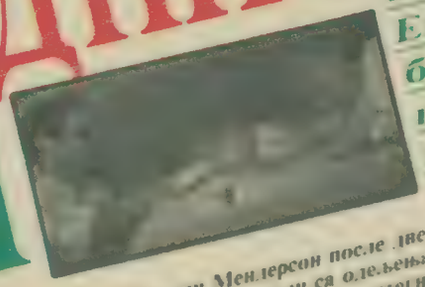

Кад су Евелин Менлерсон после две нетеље преместили са одељења интензивне неге, пожелела је да стегне руку „свом хероју" – Ричарду Адамсу који јој је спасао живот

Заајаукала сам од ужаса кад је возач камиона кренуо тачно према мени. Нисам имала времена, а ни снаге, да одскочим у страну. Браник те грдосије закачио је и мене и бицикл на коме сам седела. Изненада сам се нашла у клопци.

Све се одиграло таквом брзином да сам у делићу секунде помислила: није могуће да се све ово баш мени дешава. Пробудићу се из тог кошмара и схватити да је ово само ружан сан.

На жалост, и тај камион и паника која ме је обузела, све је то била јава. А камион је, да све буде страшније, почео да повећава брзину. Самлео је предњи точак мога бицикла и претио да сваког часа и мене повуче под точкове. Викала сам колико је то уопште било могуће у таквој прилици не желећи да признам себи да су то узалудни вапаји које возач ни случајно не може да чује.

Па зар нико са стране не може да заустави ту неман која ће ме усмртити?!

Нећу видети унукино венчање

Витална осамдесеттрогодишња Евелин Менделсон из места Корал Спрингс, Флорида, средином маја ове године кренула је код лекара. Пошто је било лепо време, одлучила је да, уместо колима крене бициклом. Сви су јој говорили да је у њеним годинама неприлично и опасно да се креће „на два точка", али она се није обазирала на то.

Уосталом, мислила је, лакше ми је да до лекара скокнем бициклом, бар нећу мислити где да паркирам ауто. Само да ми препише лекове и сместа се враћам кући. Имам још толико тога да обавим. Треба да умесим колаче, да се спакујем... Унука ми се удаје и сутра путујем у Чикаго, да стигнем неколико дана пре свадбе.

Евелин Менделсон кренула је преко улице. Занета размишљањем о предстојећем венчању, није ни приметила да се на семафору променило светло. И, уместо да стане, Евелин је кренула са тротоара.

Возач камиона није, на жалост, гледао испред себе. Пошто му се журило, пазио је на семафор. Чим се указало зелено светло, кренуо је не слутећи какву је трагедију проузроковао. Закачио је старицу, оборио је на улицу и почео да вуче и њу и бицикл.

Све се одиграло за неколико секунди. Да несрећа буде већа, у тренутку кад се све то догодило у близини Евелин није било пролазника који би зауставили возача.

Евелин је помислила да је то крај. Није више имала снаге ни да виче. Окренута леђима, осећала је како јој асфалт најпре цепа одећу, затим кожу, а предњи точак злокобно се приближавао њеном лицу. Још неколико метара и готова сам. Нећу видети унукино венчање.

Како то да не осећам болове питала се.

Мој лични херој

Неко је, срећом, ипак био сведок несреће. У тренутку кад је старица оборена тридесетшестогодишњи Ричард Адамс возио је мотор у супротном правцу.

Чим је видео да је камион оборио старицу, Адамс је по цену свог живота, окренуо мотор насред пута и појурио за возачем. Стигао га је, почео да му маше и да труби. Возач није ни слутио да њега неко покушава да опомене.

Ако нешто брзо не предузмем, мислио је Ричард Адамс, старици је дошао крај. Камион ју је вукао сигурно око 300 метара. Нема ми друге него да мотор зауставим испред самог камиона, ваљда ће возач тада закочити. Срећом, возач је видео Адамса и, уз шкрипу кочница, зауставио возило.

Возач камиона изашао је и у неверици гледао окрвављену Евелин. Недељу дана требало му је да се поврати од шока.

А старица, срећна што је жива, замолила је Адамса и пролазнике који су се окупили чекајући кола хитне помоћи, да јој помогну да се придигне. Кад је схватила да може да стоји, рекла је да не жели у болницу. Мора да жури кући, наредног дана путује за Чикаго.

Лекари нису веровали да је Евелин Менделсон поред толико повреда, уопште при свести. Ставили су је на носила, па у кола хитне помоћи. У болници је утврђено да јој је кожа с леђа готово згуљена. Издржала је неколико хируршких захвата јер је кожу с других делова тела требало ставити на леђа.

Евелин Менделсон у болници, поред осталих, редовно је обилазио и Ричард Адамс. Он је, каже Евелин, њен лични херој. Адамсу може да захвали што је жива.

В. С.

Илустрово: Брана Јовановић

УЧЕНИЦИМА ОСНОВНИХ ШКОЛА, СРЕДЊОШКОЛЦИМА, УЧИТЕЉИМА И НАСТАВНИЦИМА ЛИКОВНОГ ОБРАЗОВАЊА, ЧИТАОЦИМА »ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА«!

Велики ликовни наградни конкурс »ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА« и ТВ ПОЛИТИКЕ на тему:

МИ СМО ЗА МИР

На основу два најбоља ликовна рада у 1993. години штампаће се две поштанске марке. Доларске награде за ученике, професоре и учитеље, екскурзија за најбоље одељење, телевизори за школе!
Награде ће се поделити у посебној емисији ТВ Политика.

☞ ЗБОГ ВЕЛИКОГ ИНТЕРЕСОВАЊА ЗА ЛИКОВНИ КОНКУРС НА ТЕМУ »МИ СМО ЗА МИР« У ОВОМ И СЛЕДЕЋЕМ БРОЈУ *ПОНОВО ОБЈАВЉУЈЕМО СВЕ КУПОНЕ И ТАЛОН!*

НОВИ РОК ЗА СЛАЊЕ РАДОВА ЈЕ *8. ЈАНУАР 1993. ГОДИНЕ!*

Велики ликовни наградни конкурс на тему МИ СМО ЗА МИР, за ученике свих основних и средњих школа на територији СР Југославије, се продужава!

Због великог занимања читалаца у овом и следећем броју »Политикиног Забавника« пружићемо вам прилику да обезбедите купоне и талон које сте евентуално пропустили.

Ове недеље објављујемо поново купоне број 1 и 2, а у броју од 25. децембра објавићемо купоне бр. 3 и 4, као и нови ТАЛОН.

Правила конкурса:

Ваш задатак је исти. Сакупите сва четири купона и налепите их на ТАЛОН. Талон са купонима треба налепити на полеђину ликовног рада.

Померили смо и рок до којег ваши радови треба да стигну у нашу редакцију!

Ликовни радови треба да стигну на нашу адресу У ЗАЈЕДНИЧКИМ ПОШИЉКАМА ШКОЛА НАЈКАСНИЈЕ ДО 8. ЈАНУАРА 1993. ГОДИНЕ, до 12 часова, на адресу:

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК
Македонска 29, 11001 БЕОГРАД, п. фах 124
са назнаком: »за конкурс МИ СМО ЗА МИР«.

На конкурс могу да се шаљу и појединачни радови, али тада конкуришете само за појединачне награде и онемогућујете да ваше одељење, школа, професор или учитељ освоје неку од награда.

НАГРАДЕ ЗА УЧЕНИКЕ:

ПРВА НАГРАДА:
- Штампање рада као поштанске марке 1993. године
- 1000 USD у девизама
- Седмодневно путовање за две особе по избору добитника: Грчка, море или планина у нашој земљи
- Ауторски хонорар за израду марке

ДРУГА НАГРАДА:
- Штампање рада као поштанске марке
- 350 USD у девизама
- Седмодневно путовање за две особе по избору добитника: Грчка, море или планина у нашој земљи
- Ауторски хонорар за израду марке

ТРЕЋА НАГРАДА:
- 250 USD у девизама
- Седмодневно путовање за две особе по избору добитника: Грчка, море или планина у нашој земљи

ЧЕТВРТА, ДО 20. НАГРАДЕ
- По 200 USD у девизама

Наставак на следећој страни ☞

СПЕЦИЈАЛНА НАГРАДА:

✏ Ученик чији рад, по оцени жирија буде имао најоригиналнију идеју освојиће за цео свој разред петодневну екскурзију на Златибор, хотел »Палисад«, а сваки ученик из разреда добија и џепарац од 100 USD у девизама. Толико добија и разредни старешина који путује са ученицима.

НАГРАДЕ ЗА ПРОФЕСОРЕ:

✏ Учитељ или наставник ликовног васпитања (у зависности ко предаје ликовно) првонаграђеног ученика добија 500 USD у девизама

✏ По 250 USD у девизама припашће професору једне средње и наставнику једне основне школе чији ученици на конкурс пошаљу највећи број ликовних радова

НАГРАДЕ ЗА ШКОЛЕ:

✏ Две школе, једна основна и једна средња, које пошаљу највећи број ликовних радова освајају по КОЛОР ТЕЛЕВИЗОР

ПОСЕБНА НАГРАДА:

✏ Професор или наставник ликовног васпитања чији ученици по оцени жирија пошаљу највећи број квалитетних радова добија МУЗИЧКИ СТУБ, а школа осваја ВИДЕО РИКОРДЕР

Мира и Слободан Павловић

„DRINA RIVER BRIDGE CORPORATION"

KON-TIKI TRAVEL

OZ

BEL PAGETTE

ЈУГОМАРКА

СПОНЗОРИ:

❀ Главни спонзор конкурса је БРАЧНИ ПАР ПАВЛОВИЋ, Мира и Слободан, дародавци новчаних награда за ученике и професоре у износу од 10.000 USD у девизама. Сећате се, Мира и Слободан Павловић су на прошлом ликовном и литерарном конкурсу »Политикиног Забавника« на тему МОСТ КОЈИ НАС СПАЈА такође били спонзори новчаних награда за ученике, професоре и школе. Мост преко Дрине, између села Попова крај Бијељине и Бадовинаца у близини Шапца, познатији као ПАВЛОВИЋА МОСТ, подигнут је и свечано отворен захваљујући донаторима, брачном пару Павловић.

❀ »ЈУГОМАРКА«, друштвено предузеће за производњу и промет поштанских марака која ће према најбољим ликовним радовима штампати две поштанске марке 1993. године.

❀ »KON-TIKI« TRAVEL, туристичка агенција која обезбеђује путовања у Грчку и екскурзију на Златибор.

❀ ОЗ, предузеће за спољну и унутрашњу трговину које додељује два телевизора за школе.

❀ BEL PAGETTE, компанија за пружање телекомуникационих услуга додељује видео рикордер и музички стуб.

НЕ ЗАБОРАВИТЕ ДА СЛЕДЕЋЕГ ПЕТКА ПОНОВО ОБЈАВЉУЈЕМО КУПОНЕ БРОЈ 3 И 4, КАО И ТАЛОН!

ФАНТОМ ПОД СТАКЛЕНОМ КУПОЛОМ

ЦРТА: ЛИ ФОЛК (LEE FALK) ПИШЕ: СЈУ БЕРИ (SY BARRY)

ДА БИ НАМАМИО ФАНТОМА ДА ДОЂЕ У ТАРАКИНУ, ГЕНЕРАЛ ТАРА ЈЕ ОТЕО ДИЈАНУ...

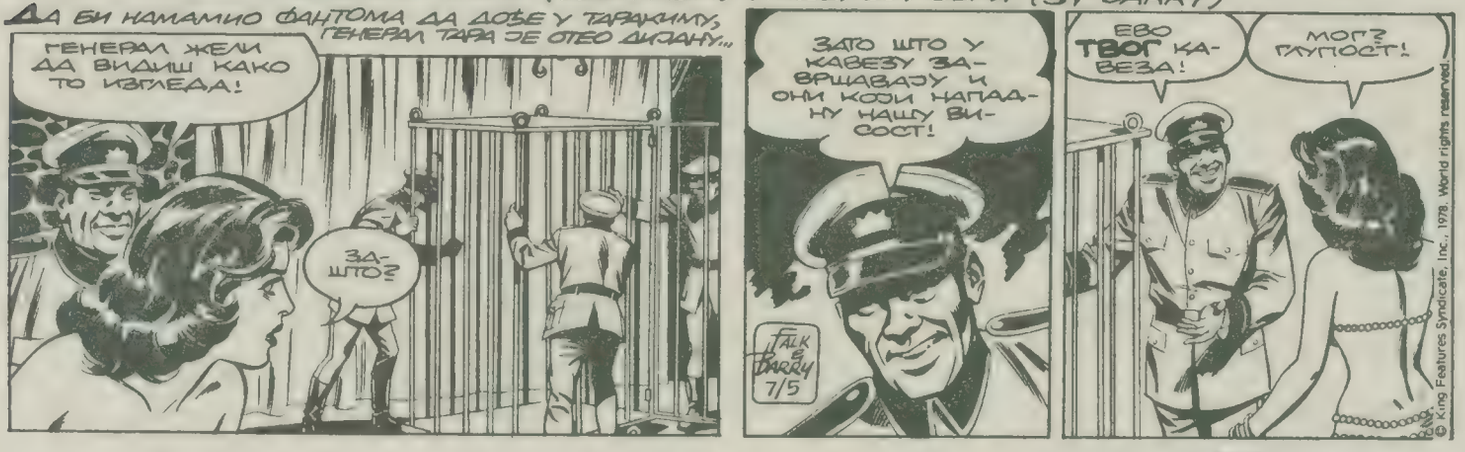
ГЕНЕРАЛ ЖЕЛИ ДА ВИДИШ КАКО ТО ИЗГЛЕДА!
ЗА-ШТО?
ЗАТО ШТО У КАВЕЗУ ЗАВРШАВАЈУ И ОНИ КОЈИ НАПАДНУ НАШУ ВИСОСТ!
FALK & BARRY 7/5
ЕВО ТВОГ КАВЕЗА!
МОГ? ГЛУПОСТ!
© King Features Syndicate, Inc., 1978. World rights reserved.

ЈА НИСАМ НАПАЛА ТАРУ, ВЕЋ САМ СЕ БРАНИЛА!
ПРЕТУКЛА СИ ГА!
АЛИ НЕЋЕШ БИТИ ЈАВНО ИЗЛОЖЕНА!
У ТВОЈОЈ ЗЕМЉИ НЕ СМЕ ДА СЕ ЗНА ДА СИ ОВДЕ!
ИЗВОЛИ, УЗИ!
НЕ-ЋУ!
FALK & BARRY 7/6
© King Features Syndicate, Inc., 1978. World rights reserved.

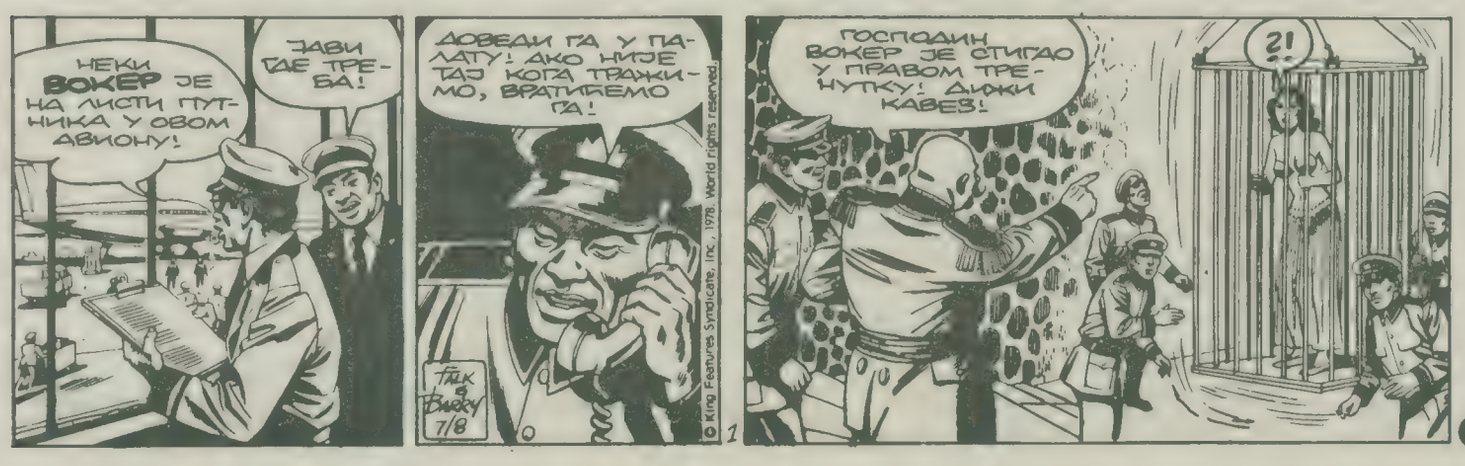
НЕКИ ВОКЕР ЈЕ НА ЛИСТИ ПУТНИКА У ОВОМ АВИОНУ!
ЈАВИ ГДЕ ТРЕБА!
ДОВЕДИ ГА У ПАЛАТУ! АКО НИЈЕ ТАЈ КОГА ТРАЖИМО, ВРАТИЋЕМО ГА!
FALK & BARRY 7/8
© King Features Syndicate, Inc., 1978. World rights reserved.
ГОСПОДИН ВОКЕР ЈЕ СТИГАО У ПРАВОМ ТРЕНУТКУ! ДИЖИ КАВЕЗ!
?!

САД ДА САЧЕКАМО ВОКЕРОВ ДОЛАЗАК!
ЗОШ, ДИЖИ!
Н... НЕ СМЕТЕ! НЕМАТЕ ПРАВО!

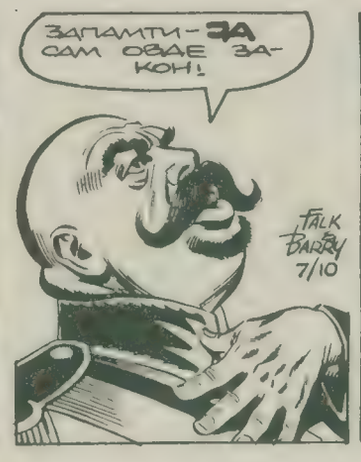
ЗАПАМТИ – ЈА САМ ОВДЕ ЗАКОН!
FALK & BARRY 7/10

!
© King Features Syndicate, Inc., 1978 World rights reserved

НА АЕРОДРОМУ...
ГОСПОДИНЕ, ПОЂИТЕ С НАМА!
ЗАШТО?
ИЗЛАЗ
НАРЕЂЕЊЕ ГЕНЕРАЛА!
ЖИВОТИЊУ ВОДИ У ШТЕНАРУ!
РАЗУМЕМ!
ГРР!

ЗАМАЛО ДА МЕ УГРИЗЕ!
ДА ЈЕ ХТЕО, ТО БИ УЧИНИО!
ОНДА ПУЦАЈ У НЊУ!
FALK & BARRY 7/11
© King Features Syndicate, Inc 1978 World rights reserved

БАНГ!
У ЗАКЛОН, ДЕМОНЕ!
© King Features Syndicate, Inc., 1978 World rights reserved.

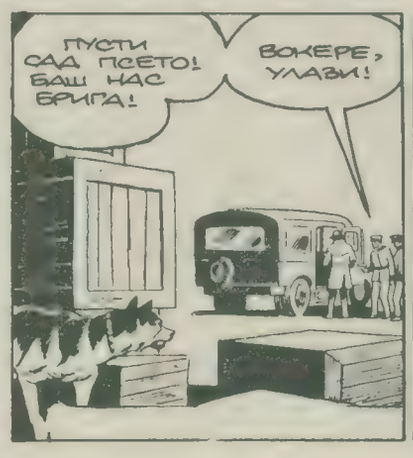
ПУСТИ САД ПСЕТО! БАШ НАС БРИГА!
ВОКЕРЕ, УЛАЗИ!

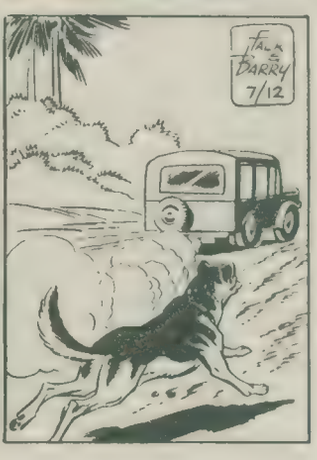
FALK & BARRY 7/12

КУДА МЕ ВОДИТЕ?
У ПАЛАТУ! МОРА ДА СИ ЈАКО ВАЖАН КАД ТЕ ГЕНЕРАЛ ЧЕКА!

ЈЕ ЛИ ОН УВЕК ОВАКО ГОСТОЉУБИВ?
ДУХОВИТО!
ТАКВИ К'О ШТО СИ ТИ ЗАВРШЕ...

...У ОВАКВИМ КАВЕЗИМА... А ОНДА ИХ ПОЈЕДЕ МРАК!
FALK & BARRY 7/13
© King Features Syndicate, Inc., 1978 World rights reserved

ГЕНЕРАЛ ЧЕКА ОВОГ ЗАТВОРЕНИКА!
ПРОЂИ!
FALK & BARRY 7/14
© King Features Syndicate, Inc., 1978 World rights reserved.

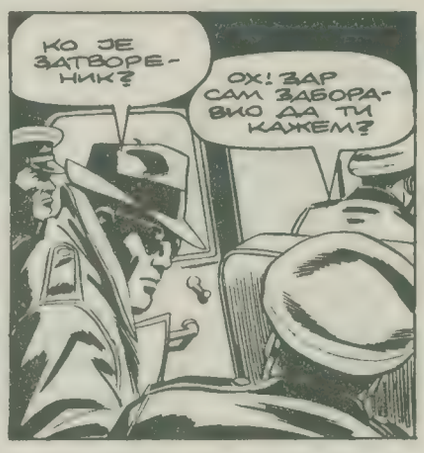
КО ЈЕ ЗАТВОРЕНИК?
ОХ! ЗАР САМ ЗАБОРАВИО ДА ТИ КАЖЕМ?

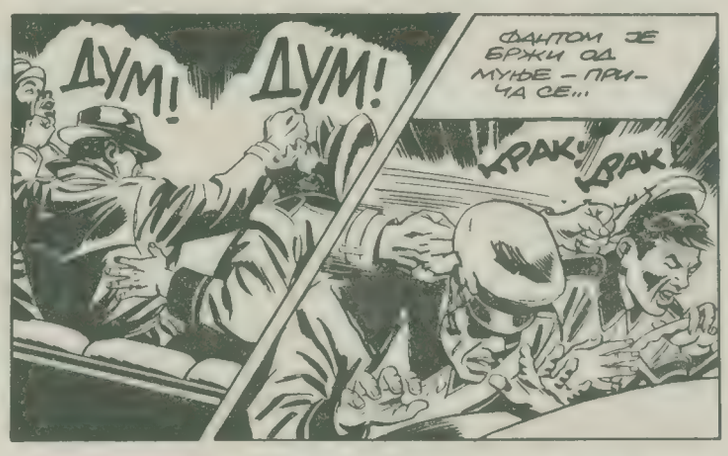
ДУМ!
ДУМ!
ФАНТОМ ЈЕ БРЖИ ОД МУЊЕ – ПРИЧА СЕ...
КРАК!
КРАК!

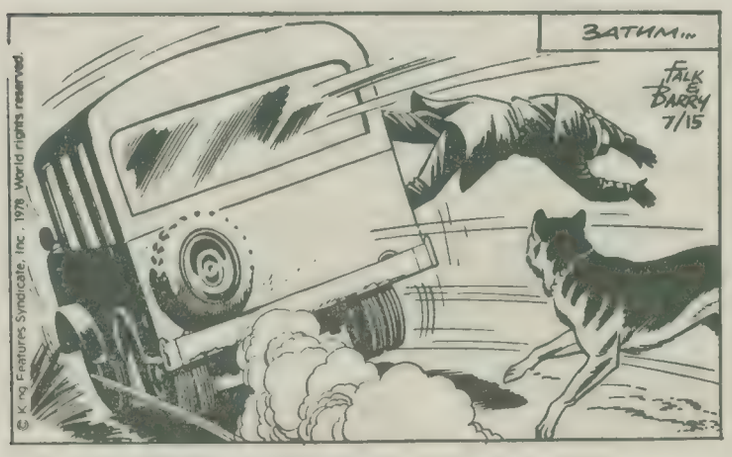
ЗАТИМ...
FALK & BARRY 7/15
© King Features Syndicate, Inc., 1978 World rights reserved.

ДОЂИ, ДЕМОНЕ!

ТРААС!

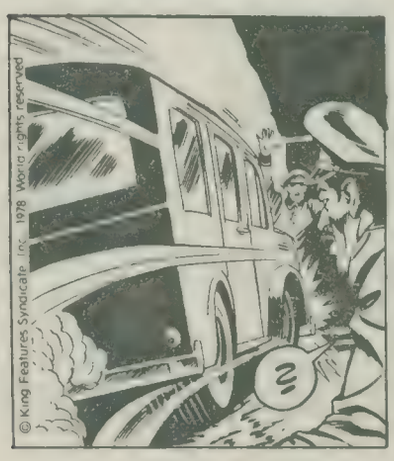
?
?
© King Features Syndicate, Inc., 1978 World rights reserved.

ТРАС!
?
ВИДЕЋУ ШТА ЈЕ, ВИСОСТИ!

ШТА СЕ ДОГОДИО?
ШТА ИМ ЈЕ ТО НА ОБРАЗИМА?
КОЛА СУ СКРЕНУЛА... НЕКО ЈЕ ИСКОЧИО...
FALK & BARRY 7/17

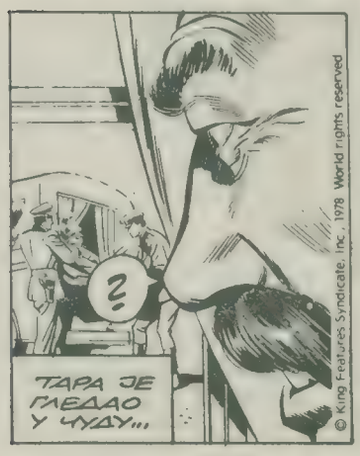
?
ТАРА ЈЕ ГЛЕДАО У ЧУДУ...
© King Features Syndicate, Inc., 1978 World rights reserved.

ТО ЈЕ АУТОМОБИЛ КОЈИ ЈЕ ТРЕБАЛО ДА ДОВЕЗЕ ВОКЕРА...
САОБРАЋАЈНА НЕСРЕЋА?

FALK & BARRY 7/18
НЕ, ВИСОСТИ! ВОКЕР ИХ ЈЕ СВЕ СРЕДИО!
ВОКЕР? КАКО?

А ГДЕ ЈЕ ОН? ПОБЕГАО?
ПРЕТРАЖИЋЕМО СВАКИ КУТАК!
КАКО ЈЕ УМАКАО ЧЕТВОРИЦИ НАОРУЖАНИХ?
ПИТАЋЕМО ИХ КАД СЕ ОСВЕСТЕ!
© King Features Syndicate Inc. 1978 World rights reserved.
НАШИ ЉУДИ ТРАГАЈУ!
ХОЋУ ГА ЖИВОГ!
И ЈА! ОХ, ДРАГИ, КАКО СИ ЗНАО ДА САМ ОВДЕ? НЕ ДОЗВОЛИ ДА ТЕ УХВАТЕ!
FALK & BARRY 7/19
ОВИ СУ БИЛИ НА ЗАДЊЕМ СЕДИШТУ... ИМАЈУ ЧУДНЕ ЗНАКОВЕ...
ЗНАКОВЕ?
КАО НЕКА ЛОВАЧА, ВИСОСТИ!
НАЂИ ГА!
ИЗГЛЕДА ДА НАС ЈУРИ ЧИТАВА АРМИЈА, ДЕМОНЕ!
ПССТ! ЕВО ЈЕДНОГ...
© King Features Syndicate, Inc., 1978 World rights reserved.
FALK & BARRY 7/20
ШТА ЈЕ ОНО?
ОХ!
ДУМ!
ОХ! ГЛЕДАЈ!
?
FALK & BARRY 7/21
ПОЛЕТЕО ЈЕ КАО ДА ЈЕ ИЗБАЧЕН ИЗ ТОПА!
?
ПОГЛЕДАЈ...
ОХ! ШТА МУ ЈЕ ТО НА ВРАТУ?
FALK & BARRY 7/22
ОВДЕ ЈЕ ПРЕВЕЛИКА ГУЖВА! ИДЕМО, ДЕМОНЕ!
© King Features Syndicate, Inc., 1978 World rights reserved.

ШТА ЈЕ ОНО ГОРЕ?
ГДЕ?
!
© King Features Syndicate, Inc., 1978 World rights reserved.
НЕ ВИДИМ НИШТА!
КО ЈЕ ТИП КОГА ТРАЖИМО?
НЕМАМ ОПИС...НЕКИ СТРАНАЦ!
FALK & BARRY 7/24
ЈЕДАН ВОЈНИК У ЖБУЊУ НАЂЕН ЈЕ СА ИСТИМ ОНИМ ЗНАКОМ ЛОБАЊЕ!
FALK & BARRY 7/25
КО ЈЕ ТАЈ ВОКЕР?
ТО ЈЕ ФАНТОМОВ ЗНАК!
...ЗНАК ДУХА КОЈИ ХОДА...
...ЗНАК БЕСМРТНОГ ЧОВЕКА!
ИМАТЕ ПИТАЊА, ВИСОСТИ?
© King Features Syndicate, Inc. 1978 World rights reserved
ХИЉАДУ ЉУДИ ТРАГА ЗА ЊИМ, А ОН КАО ДА ЈЕ У ЗЕМЉУ ПРОПАО!
МУДАР ЈЕ, АЛ' ЋЕ ДОЋИ-ЈАТИ!
ДОБИ ЋЕ ПО ЊУ! КОНЦЕНТРИШИ ЉУДЕ ОВДЕ!
FALK & BARRY 7/26
А КАД СЕ ПОЈАВИ, ЧЕКА ГА ИЗНЕНАЂЕЊЕ -НЕВЕСТА У КАВЕЗУ!
!
© King Features Syndicate, Inc. 1978 World rights reserved
СТРАЖАРИ СУ ЗАУЗЕЛИ МЕСТА И...
...БУДНО ЧЕКАЛИ...
FALK & BARRY 7/27
ДИЈАНА!
© King Features Syndicate, Inc., 1978 World rights reserved

КАД УХВАТИТЕ ВОКЕРА, ПРОБУДИ МЕ!
ЛИЧНО БУ НАДГЛЕДАТИ ЊЕГОВО КАЖЊАВАЊЕ!
ДА ИМАМ КРИЛА, ПРИДРУЖИО БИ ТИ СЕ, ЛЕПОТИЦЕ У КАВЕЗУ!
FALK & BARRY 7/28
!
© King Features Syndicate, Inc., 1978 World rights reserved.
ЕЛИТНЕ ГЕНЕРАЛОВЕ ТРУПЕ СУ ЧУВАЛЕ ДИЈАНУ...
333
333
333
3333!
FALK & BARRY 7/29
САМО ДА СЕ СТАКЛЕНА КУПОЛА НЕ ПОЛОМИ...
333!
А ВИСОКО НА ТАВАНИЦИ...
!
FALK & BARRY 7/31
© King Features Syndicate, Inc., 1978 World rights reserved.
FALK & BARRY 8/1
ПССТ!
!
Ш... ШТА ЈЕ...
© King Features Syndicate, Inc., 1978 World rights reserved.

НЕКА БУКА... ДАХ! КАВЕЗ ЈЕ НА МЕСТУ...
ВАЛЈДА САМ САЊАО... 333!
ПЕСТ!
!
FALK & BARRY 8/2
© King Features Syndicate, Inc., 1978 World rights reserved
333!
ШШШ!
FALK & BARRY 8/3
© King Features Syndicate, Inc., 1978 World rights reserved
ЈОШ НИШТА, МАЈОРЕ!
ДОБРО! САМО ЧЕКАЈТЕ!
ВОЈНИЧЕ... ТИ ТО СПАВАШ!
ОХ, НЕ... СВЕ ЈЕ ПОД КОНТРОЛОМ!
КАВЕЗ! ОТВОРЕН! НЕМОГУЋЕ!
!
© King Features Syndicate, Inc., 1978 World rights reserved
FALK & BARRY 8/4
ПРАЗАН...
БИЛА ЈЕ ЗАКЉУЧАНА! КАКО ЈЕ ПОБЕГЛА?
FALK & BARRY 8/5
© King Features Syndicate, Inc., 1978 World rights reserved
КАТАНАЦ ЈЕ СЛОМЉЕН!
КАКО ЈЕ УСПЕЛА?
НАЂИ ЈЕ! НЕ БУДИ ГЕНЕРАЛА И НИКОМ НИШТА НЕ ГОВОРИ...
...ИНАЧЕ СМО ПРОПАЛИ!

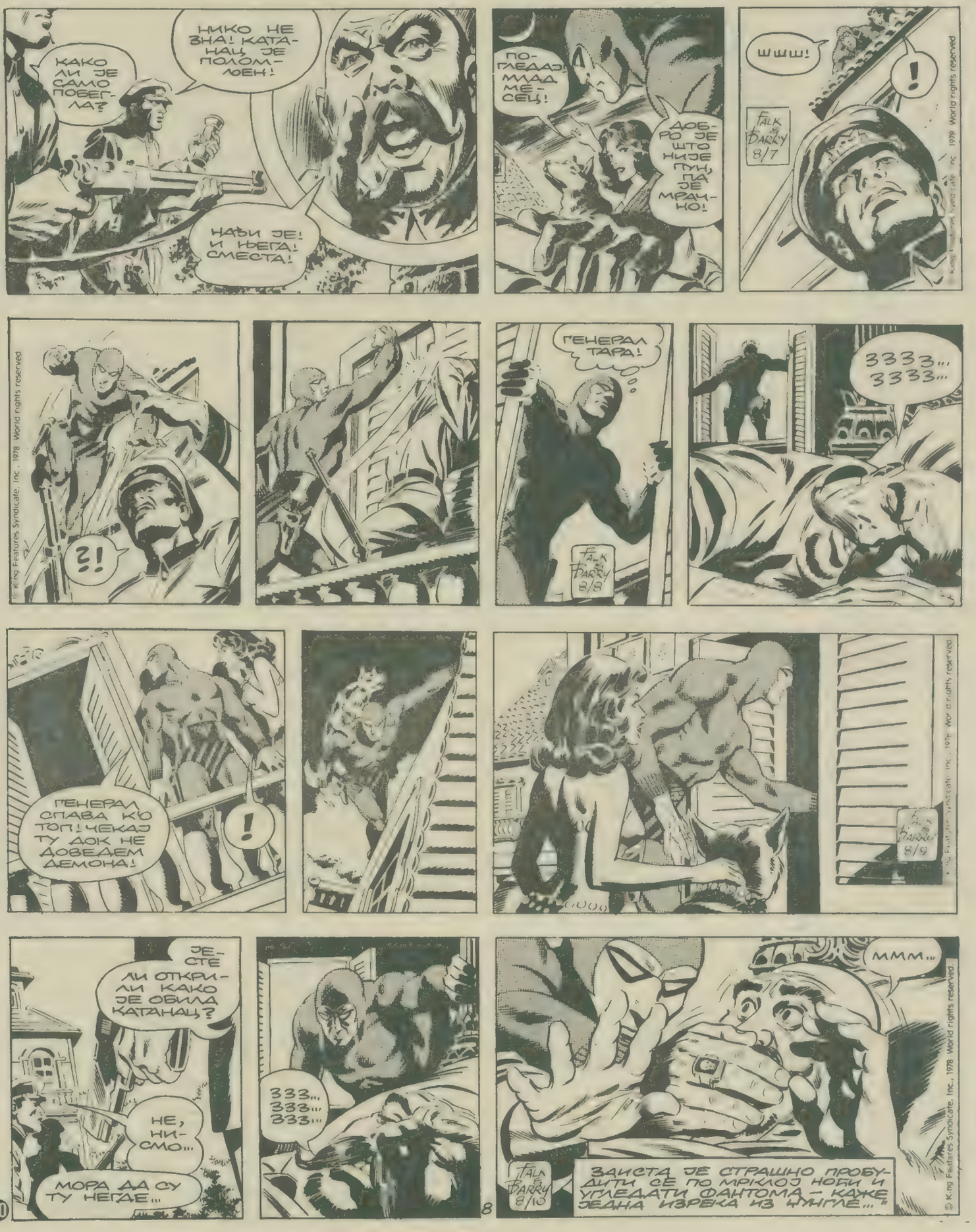
КАКО ЛИ ЈЕ САМО ПОБЕГЛА?
НИКО НЕ ЗНА! КАТАНАЦ ЈЕ ПОЛОМЉЕН!
НАЂИ ЈЕ! И ЊЕГА! СМЕСТА!
ПОГЛЕДАЈ МЛАД МЕСЕЦ!
ДОБРО ЈЕ ШТО НИЈЕ ПУН, ПА ЈЕ МРАЧНО!
ШШШ!
!
FALK & BARRY 8/7
© King Features Syndicate, Inc., 1978 World rights reserved
?!
ГЕНЕРАЛ ТАРА!
FALK & BARRY 8/8
3333... 3333...
ГЕНЕРАЛ СПАВА КЉ ТОП! ЧЕКАЈ ТУ ДОК НЕ ДОВЕДЕМ ДЕМОНА!
!
FALK & BARRY 8/9
© King Features Syndicate, Inc., 1978 World rights reserved
ЈЕСТЕ ЛИ ОТКРИЛИ КАКО ЈЕ ОБИЛА КАТАНАЦ?
НЕ, НИСМО...
МОРА ДА СУ ТУ НЕГДЕ...
333... 333... 333...
ММММ...
ЗАИСТА ЈЕ СТРАШНО ПРОБУДИТИ СЕ ПО МРКЛОЈ НОЋИ И УГЛЕДАТИ ФАНТОМА – КАЖЕ ЈЕДНА ИЗРЕКА ИЗ ЏУНГЛЕ...
FALK & BARRY 8/10
© King Features Syndicate, Inc., 1978 World rights reserved

ГЕНЕРАЛЕ, ТРАЖИО СИ МЕ!
ТИ СИ ВОКЕР! БАШ СИ НЕРАЗУМАН И НЕОПРЕЗАН...

НА ХИЉАДЕ ВОЈНИКА ОПКОЛИЛО ЈЕ ПАЛАТУ, А ЖЕНА ТИ ЈЕ ИЗА РЕШЕТАКА!

ШТО СЕ ВОЈНИКА ТИЧЕ, ТАЧНО ЈЕ! АЛИ МОЈА ЖЕНА ЈЕ ОВДЕ!
ОХ! КАКО ЈЕ ПОБЕГЛА?
FALK & BARRY 8/11

ДИЈАНА, ШТА ЋЕМО СА ОВОМ ГОМИЛОМ САЛА?
ДА ГА МАЛО ГУРНЕМО...
FALK & BARRY 8/12

ООХ! УПОМОЋ!

ЈЕ Л' ТО ГЕНЕРАЛ ЗОВЕ?
?

НЕЕЕ!
?!

ГЕНЕРАЛЕ! ВИСОСТИ! ЈЕСТЕ ЛИ ВИ ТО ЗВАЛИ?

ОДГОВОРИ ИМ!
КУЦ! КУЦ!
!
FALK & BARRY 8/14

ОПРОСТИТЕ ШТО ВАС ВУДИМО, АЛИ...
ЧИНИЛО НАМ СЕ ДА СТЕ ЗВАЛИ У ПОМОЋ!

НИСАМ! ЈА НИКАД НЕ ЗАПОМАЖЕМ!

Н...НЕШТО РУЖНО САМ САЊАО...
ОПРОСТИТЕ, МОЛИМ ВАС!
FALK & BARRY 8/15
King Features Syndicate, Inc. 1978 World rights reserved

МАЈОРЕ! ОБУСТАВИ ТРАГАЊЕ И ОТПУСТИ ЉУДЕ! НЕКА ИДУ НА СПАВАЊЕ!
FALK & BARRY 3/16

КАКО? ЗАШТО? ОНИ СТРАНЦИ СУ ЈОШ...

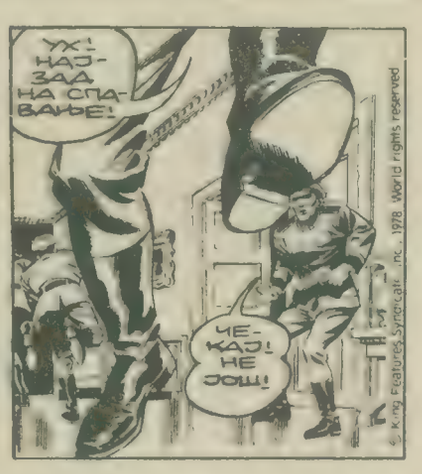
УХ! НАЗАД НА СПАВАЊЕ!
ЧЕКАЈ! НЕ ЈОШ!
© King Features Syndicate, Inc., 1978 World rights reserved

ЧЕКАЈТЕ! МОРАМО НАЋИ ТЕ УЛОЗЕ!
ГЕНЕРАЛ ЈЕ НЕШТО ДРУГО НАРЕДИО! ЧУО СИ!
FALK & BARRY 9/17

ИДЕМО У КРЕВЕТ! ЗАСЛУЖИЛИ СМО ОДМОР!
УУУХ!

А ШТА ЋЕ БИТИ КАД ГЕНЕРАЛ САЗНА ДА ДЕВОЈКА НИЈЕ УКАВЕЗУ?
ЛЕТЕЋЕ ГЛАВЕ! ТВОЈА, МОЈА, СВАЧИЈА...
© King Features Syndicate Inc 1978 World rights reserved

ЈЕДВА ЧЕКАМ ДА СЕ ОПРУЖИМ!
FALK & BARRY 8/18
© King Features Syndicate, Inc., 1978 World rights reserved

СТРАЖАРИ СУ ОТИШЛИ! МОЖЕТЕ ДА ИДЕТЕ!
БАШ ЛЕПО ОД ТЕБЕ, ГЕНЕРАЛЕ!

АЛИ ПРЕ НЕГО ШТО НАПУСТИМО ТВОЈ ДВОРАЦ, ДИЈИ ЋЕШ ОПЕТ УЗБУНУ, ЈЕ ЛИ?
НЕЋЕТЕ МЕ ВАЉДА ОПЕТ БАЦИТИ ИЗ АВИОНА
ОВОГ ПУТА БЕЗ ПАДОБРАНА!

ГЕНЕРАЛЕ, КИДНАПОВАО СИ ДИЈАНУ И НАМЕРАВАО СИ ДА ЛИКВИДИРАШ И МЕНЕ И НЈУ!
НЕ МИСЛИШ ВАЉДА ЋЕШ ПРОЋИ НЕКАЖЊЕНО?
НИ ДЛАКА С ГЛАВЕ ЈОЈ НЕ ФАЛИ!
FALK & BARRY 8/19
© King Features Syndicate, Inc. 1978 World rights reserved

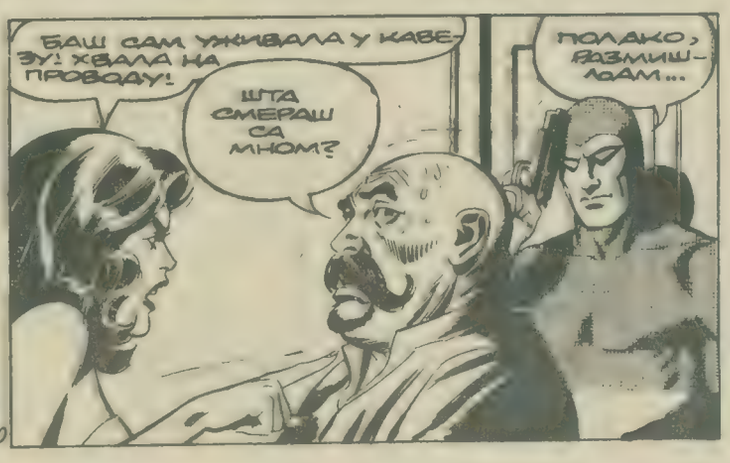
БАШ САМ УЖИВАЛА У КАВЕЗУ! ХВАЛА НА ПРОВОДУ!
ШТА СМЕРАШ СА МНОМ?
ПОЛАКО, РАЗМИШЉАМ...

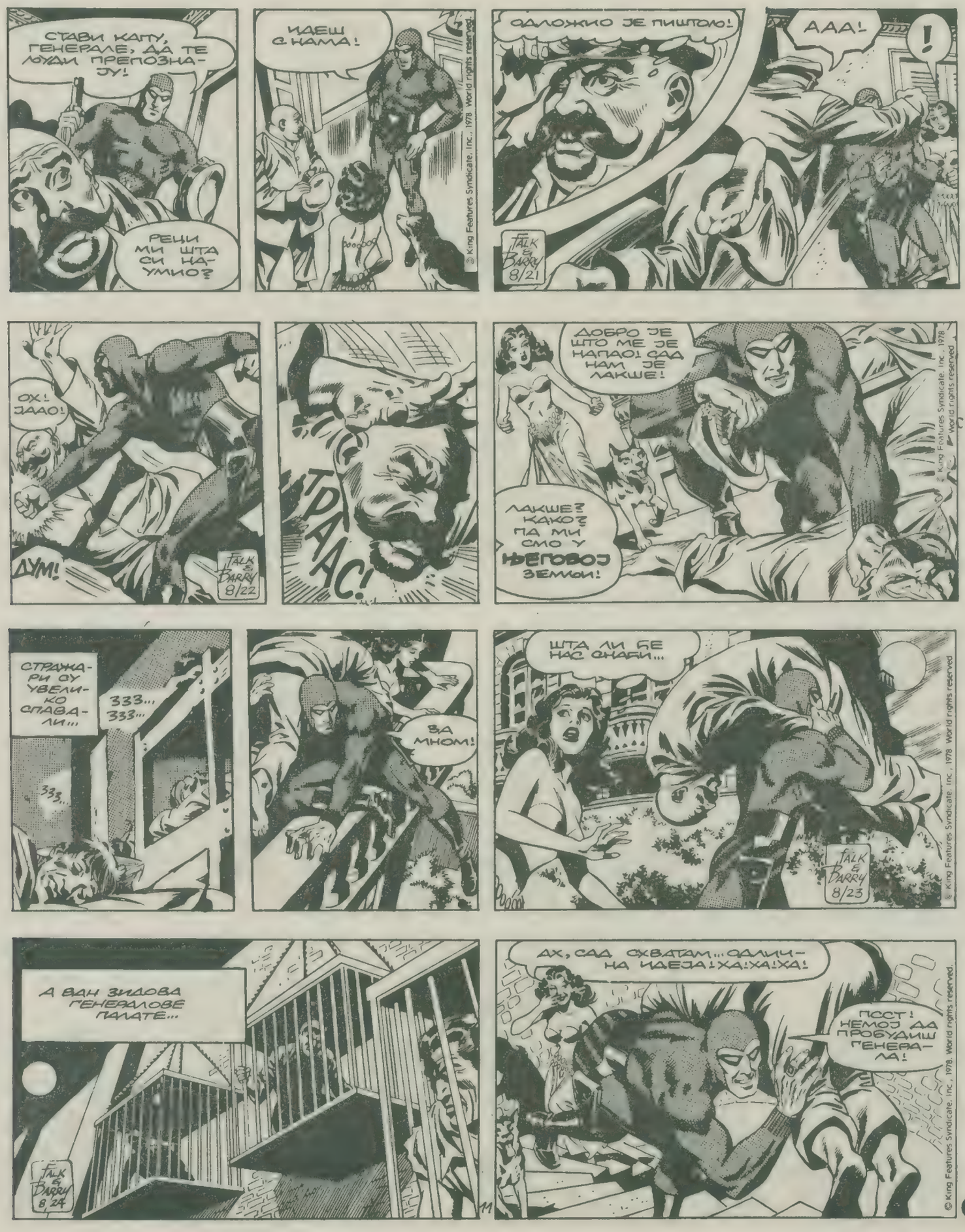
СТАВИ КАПУ, ГЕНЕРАЛЕ, ДА ТЕ ЉУДИ ПРЕПОЗНАЈУ!
РЕЦИ МИ ШТА СИ НАУМИО?
ИДЕШ С НАМА!
© King Features Syndicate, Inc., 1978 World rights reserved.
ОДЛОЖИО ЈЕ ПИШТОЉУ!
ААА!
!
FALK & BARRY 8/21
ОХ! ЈААО!
ДУМ!
FALK & BARRY 8/22
ТРААС!
ДОБРО ЈЕ ШТО МЕ ЈЕ НАПАО! САД НАМ ЈЕ ЛАКШЕ!
ЛАКШЕ? КАКО? ПА МИ СМО У ЊЕГОВОЈ ЗЕМЉИ!
© King Features Syndicate, Inc., 1978 World rights reserved.
СТРАЖАРИ СУ УВЕЛИКО СПАВАЛИ...
333...
333...
333...
ЗА МНОМ!
ШТА ЛИ БЕ НАС СНАШИ...
FALK & BARRY 8/23
© King Features Syndicate, Inc., 1978 World rights reserved.
А ВАН ЗИДОВА ГЕНЕРАЛОВЕ ПАЛАТЕ...
FALK & BARRY 8/24
АХ, САД СХВАТАМ... ОДЛИЧНА ИДЕЈА! ХА! ХА! ХА!
ПССТ! НЕМОЈ ДА ПРОБУДИШ ГЕНЕРАЛА!
© King Features Syndicate, Inc., 1978 World rights reserved.

?!?!
ГЕНЕРАЛ СЕ ТАКО ПРИДРУЖИО СВОЈИМ ОСУЂЕНИЦИМА...
FALK & BARRY 8/25
ТВОЈА НОВА СЛАВОНИЦА! ЛЕПО СЕ ОДМОРИ!
!!!!
© King Features Syndicate, Inc., 1978 World rights reserved.

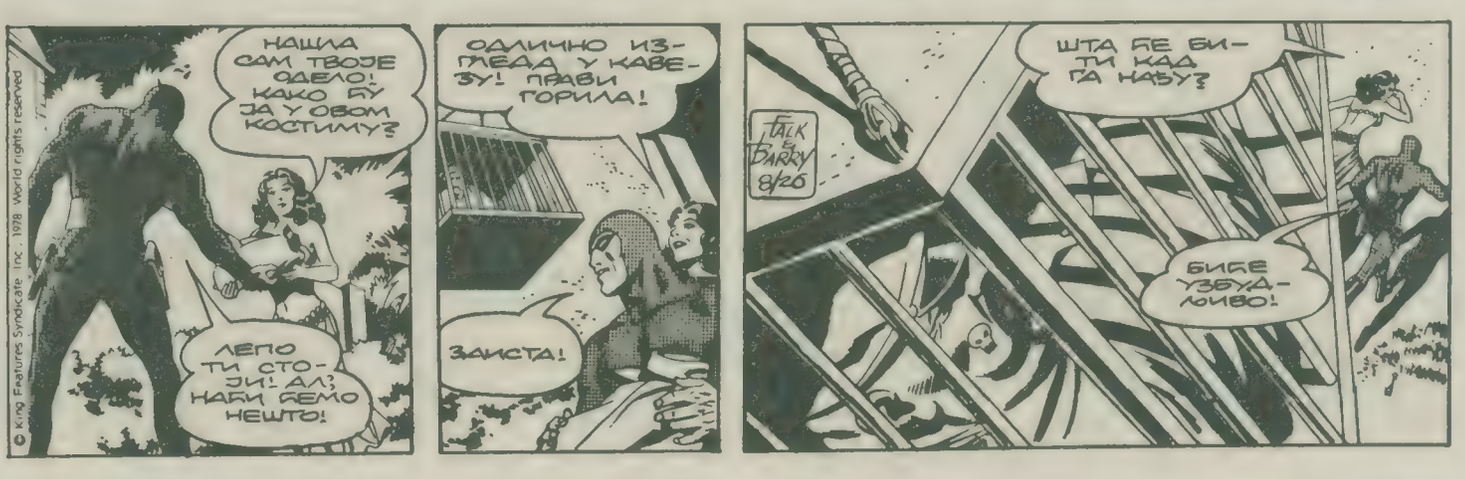
НАШЛА САМ ТВОЈЕ ОДЕЛО! КАКО БУ ЈА У ОВОМ КОСТИМУ?
ЛЕПО ТИ СТОЈИ! АЛ; НАЋИ ЋЕМО НЕШТО!
© King Features Syndicate, Inc., 1978 World rights reserved.
ОДЛИЧНО ИЗГЛЕДА У КАВЕЗУ! ПРАВИ ГОРИЛА!
ЗАИСТА!
FALK & BARRY 8/26
ШТА ЋЕ БИТИ КАД ГА НАЂУ?
БИЋЕ УЗБУДЉИВО!

ПОЧЕЛО ЈЕ ДА СВИЋЕ...
АААХ!
FALK & BARRY 9/28
ГЕНЕРАЛ!
ГЕНЕРАЛ! ГЕНЕРАЛ!
33333!
© King Features Syndicate, Inc., 1978 World rights reserved.

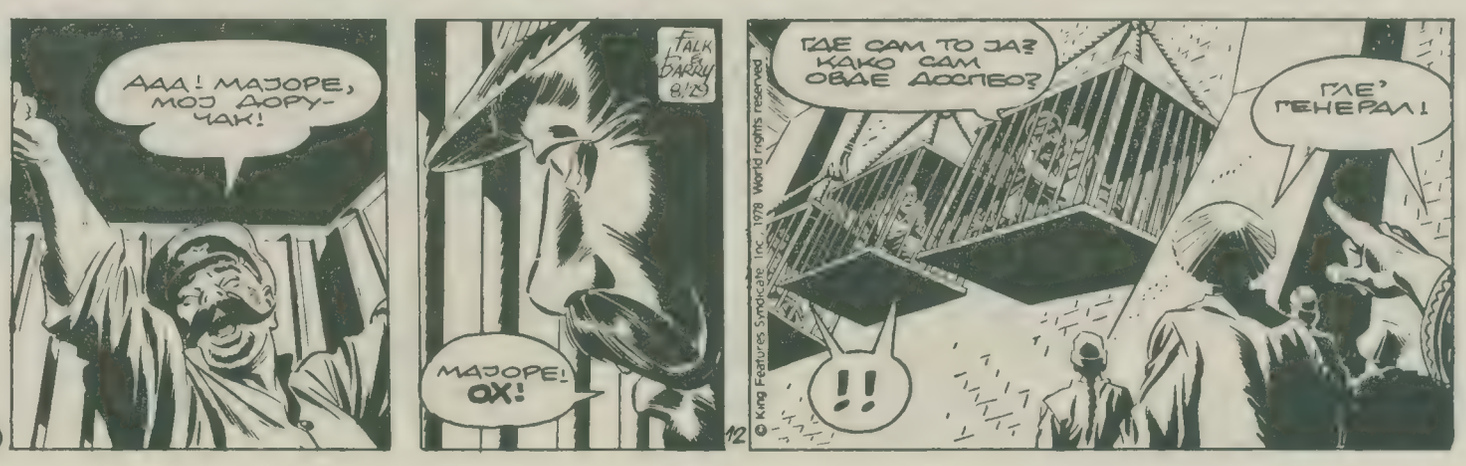
ААА! МАЈОРЕ, МОЈ ДОРУЧАК!
FALK & BARRY 8/29
МАЈОРЕ! ОХ!
ГДЕ САМ ТО ЈА? КАКО САМ ОВДЕ ДОСПЕО?
ГДЕ' ГЕНЕРАЛ!
!!
© King Features Syndicate Inc. 1978 World rights reserved.

ГЕНЕРАЛ У КАВЕЗУ!
СЈАТИЛА СЕ ГОМИЛА ЉУДИ!!!
ГЕНЕРАЛ ИЗА РЕШЕТАКА! ПОБУНА!
ПРЕШКА! ОСЛОБОДИТЕ МЕ! МОЛИМ ВАС!
КАД ПАДА НАЈВЕЋЕ СТАБЛО, ОНО ПРАВИ И ВЕЛИКУ БУКУ – КАЖЕ СТАРА ИЗРЕКА ИЗ ЏУНГЛЕ...
ХА! ХА! ХА! ХА! ХА! ХА! ХА! ХА! ХА!
FALK & BARRY 8/30
КО МЕ ЈЕ ОВДЕ ЗАТВОРИО?
МИ ЗНАМО КО ЈЕ НАС ЗАТВОРИО! ТИ!
КАКО ТИ СЕ СВИЈА У КАВЕЗУ, ГЕНЕРАЛЕ?
FALK & BARRY 8/31
С ТИРАНИНОМ ЈЕ ГОТОВО! ОСЛОБОДИТЕ НАС!
ОТВОРИ КАВЕЗЕ!
ОСЛОБОДИ ИХ!
ТАРА У КАВЕЗУ! ГЕНЕРАЛ ЈЕ ЗБАЧЕН!
ДИЈАНА, ПОКРЕНУЛИ СМО ЛАВИНУ!
ТАКО ИЗГЛЕДА!
FALK & BARRY 9/1
УЖАСНО СЕ ОСЕЋАМ У ОВОМ КОСТИМУ!
АЛИ СЈАЈНО ИЗГЛЕДАШ!
САМО ИЗВОЛИТЕ!
ДАМА ЈЕ ИЗГУБИЛА ПРТЉАГ! МОРАМ ЈОЈ КУПИТИ ОДЕЋУ!
ОХ! КАКО МИ СТОЈИ!
БОЖАНСТВЕНО!
ШТА ГОД ДА ОБУЧЕМ, ТИ ИСТО КАЖЕШ!
ЗАТО ШТО ЈЕ ТАКО!
FALK & BARRY 9/2
УБИЈМО ТИРАНИНА! ДОЛЕ ТАРА!
НА СВЕ СТРАНЕ ЧУЛИ СУ СЕ ПОВИЦИ...
© King Features Syndicate, Inc., 1978 World rights reserved.

НЕК' МИ НЕКО ПОМОГНЕ!
ДОЛЕ ТАРА! УБИЈМО НИТКОВА!
ГОМИЛА ЈЕ БИЛА ОКРУТНА...

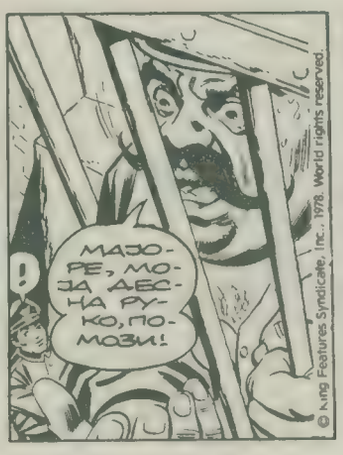
МАЈОРЕ, МОЈА ДЕСНА РУКО, ПОМОЗИ!
© King Features Syndicate, Inc., 1978. World rights reserved.

ПУКОВНИЧЕ ДИТО, ГЕНЕРАЛ ЈЕ У КАВЕЗУ! КО САД ВЛАДА?
НАРОД!
FALK & BARRY 9/4

УА! УА! ТАРА!
КАКВА ПРОМЕНА! БИО ЈЕ СТРАХ И ТРЕПЕТ ДОК НИЈЕ ДОСПЕО У КАВЕЗ!
FALK & BARRY 9/5

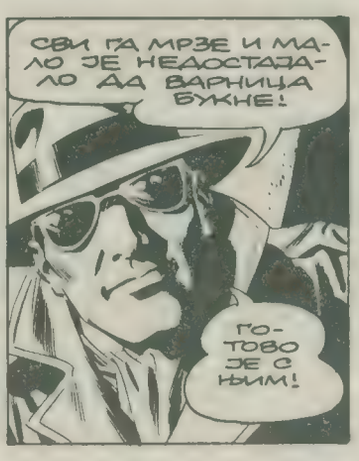
СВИ ГА МРЗЕ И МАЛО ЈЕ НЕДОСТАЈАЛО ДА ВАРНИЦА БУКНЕ!
ГОТОВО ЈЕ С ЊИМ!

А КО ЋЕ ГА ЗАМЕНИТИ?
ВИДЕЋЕМО, АЛИ ГОРЕ БИТИ НЕ МОЖЕ!
© King Features Syndicate, Inc., 1978 World rights reserved.

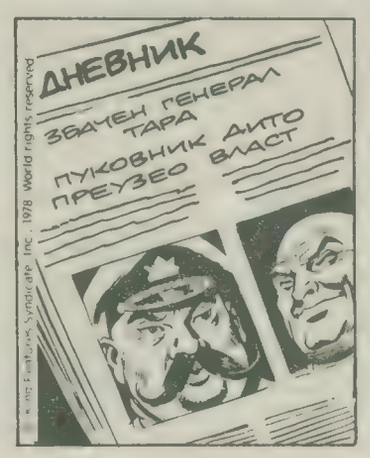
ДНЕВНИК
ЗБАЧЕН ГЕНЕРАЛ ТАРА
ПУКОВНИК ДИТО ПРЕУЗЕО ВЛАСТ
King Features Syndicate Inc. 1978 World rights reserved

ДОШАО ЈЕ КРАЈ ТИРАНИЈИ! НОВО ВРЕМЕ ЧЕКА ТАРАКИМУ!

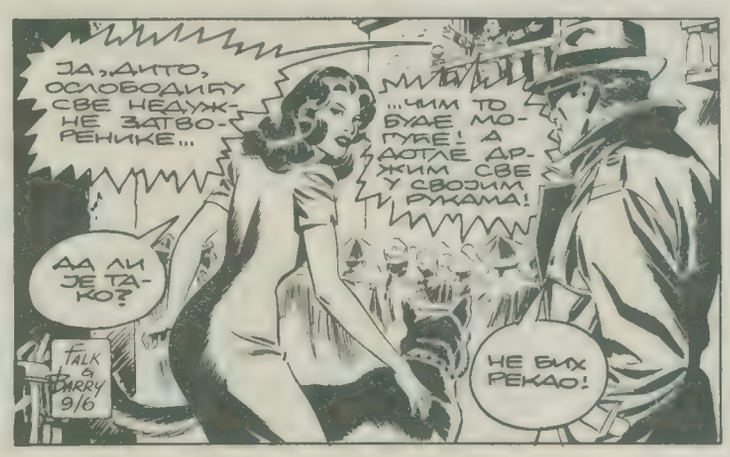
ЈА, ДИТО, ОСЛОБОДИЋУ СВЕ НЕДУЖНЕ ЗАТВОРЕНИКЕ...
...ЧИМ ТО БУДЕ МОГУЋЕ! А ДОТЛЕ ДРЖИМ СВЕ У СВОЈИМ РУКАМА!
ДА ЛИ ЈЕ ТАКО?
НЕ БИХ РЕКАО!
FALK & BARRY 9/6

ХВАЛА ТИ НА СВЕМУ, ВОКЕРЕ! КАД БУДЕШ ЖЕЛЕО ДА ОДЕШ, ЈАВИ СЕ МАЈОРУ! ОН ЋЕ СВЕ СРЕДИТИ!
King Features Syndicate Inc. 1978 World rights reserved

ТАЈ ПАЦОВ ЈЕ СЛУЖИО ТАРИ, А САД РАДИ ЗА ДИТА...
ЈА САМО ИЗВРШАВАМ НАРЕЂЕЊА!

ДУМ!
ЗАСЛУЖИО СИ ОВО!
ПОКЛОН ОД МЕНЕ!
FALK & BARRY 9/7

СЛОБОДА ЈЕ ОСВАНУЛА У НАШОЈ ЗЕМЉИ...
ИДЕМО ДО ПРЕСТОНЕ ДВОРАНЕ...
FALK & BARRY 9/8
АМБАСАДОР ЛАБИЈЕ ПРИЛАЗИ ПРЕСТОЛУ!
© King Features Syndicate, Inc., 1978 World rights reserved
НЕ ДИЖИ ГЛАВУ ДОК ТИ ВИСОСТ НЕ ДОЗВОЛИ!
МОЖЕШ ДИЋИ ГЛАВУ!
ПА ОВАЈ ЈЕ ИСТИ КО ЊЕГОВ ПРЕТХОДНИК!
КАД ЋЕТЕ ОСЛОБОДИТИ ЗАТВОРЕНИКЕ?
УСКОРО!
СЛЕДЕЋИ!
FALK & BARRY 9/9
© King Features Syndicate, Inc., 1978 World rights reserved
"УСКОРО"! ТО ЗНАЧИ НИКАД! И ТАЈ ЋЕ ДОСПЕТИ У КАВЕЗ!
ДА! ПРЕ ИЛИ КАСНИЈЕ, ТО ГА ЧЕКА!
БАШ ЧУДНА ЗЕМЉА...
ДНЕВНИК
ПОВРАТАК ДИЗАНЕ ПАЛМЕР-ВОКЕР
НЕСТАНАК ОБАВИЈЕН ТАЈНОМ
ГЛЕДАЈ! ЕНО ЗГРАДЕ У КОЈОЈ РАДИМ!
ДИЗАНА ЈЕ СТИГЛА!
ДИЗАНА, СВИ СЕ РАДУЈЕМО ШТО ТЕ ВИДИМО!
А КОЛИКО СЕ ТЕХ ЗА ТО РАДУЈЕМ!
FALK & BARRY 9/11
© King Features Syndicate, Inc., 1978 World rights reserved
ДНЕВНИК
ПОВРАТАК ДИЗАНЕ ПАЛМЕР-ВОКЕР
НЕСТАНАК ОБАВИЈЕН ТАЈНОМ
ЗНАТЕ ЛИ ДА МЕ ЈЕ ТО ЧУДОВИШТЕ КИДНАПОВАЛО?
ДА! АЛИ ЗАХВАЉУЈУЋИ ТЕБИ И ТВОМ СУПРУГУ, ОН ВИШЕ НИЈЕ НА ВЛАСТИ!
© King Features Syndicate, Inc. 1978 World rights reserved
ПУКОВНИК ДИТО ГА ЈЕ ЗАМЕНИО!
АЛИ ТАЈ ЈЕ ЈОШ ГОРИ!
FALK & BARRY 9/12
ПАЗИ ШТА ГОВОРИШ! ОН ЈЕ У СУСЕДНОЈ СОБИ!
МОЛИМ?

ТРЕБА ЛИ ДА ВАМ СЕ БАЦИМ НА КОЛЕНА?
ШАЛИТЕ СЕ, ДРАГА ДАМО! ДОШАО САМ У ПРИЈАТЕЉСКУ ПОСЕТУ...
FALK & BARRY 9/13
ЗАИСТА?
БАШ СТЕ ДУХОВИТИ!
И ЗНАЈТЕ, УВЕК ЋЕТЕ БИТИ ДОБРО ДОШЛИ У ТАРАКИМУ!
ХОЋЕТЕ ЛИ МИ ПРИРЕДИТИ ИСТУ ДОБРОДОШЛИЦУ КАО ТАРА?
ХА! ХА! ХА!
НЕЋЕТЕ ВАЉДА ТО ИСПРИЧАТИ ШТАМПИ?
НЕЋУ! А ШТА ЈЕ СА ГЕНЕРАЛОМ?
МИ СМО СЛОБОДНА ЗЕМЉА... ЧЕКА ГА СУЂЕЊЕ!
АКО СЕ УСТАНОВИ КРИВИЦА, КО ЗНА...
РЕКОХ ДА ЈЕ ГОРИ ОД ТАРЕ!
FALK & BARRY 9/14
НЕ БРИНИ, НИСМО МУ НАСЕЛИ!
...ЗАР ТЕ ЈЕ ЗАИСТА ЗАТВОРИО У КАВЕЗ?
И ТО У НЕКАКВОМ БЛЕСАВОМ КОСТИМУ!
FALK & BARRY 9/15
ОХ, ДИЈАНА, ПРОСТО НЕ МОГУ ДА ВЕРУЈЕМ...
А КАКО ЈЕ ОНАЈ ТВОЈ ПРИЈАТЕЉ, ПРЕДСЕДНИК?
ЛУАГА? НИСАМ ГА ВИДЕО ОД СВАДБЕ!
ВИДИ, ВИДИ КАКО ЈЕ МАМА ПРОМЕНИЛА МИШЉЕЊЕ!
ПА, НИЈЕ МАЛА СТВАР ИМАТИ ТАКВОГ ПРИЈАТЕЉА!
© King Features Syndicate, Inc., 1978. World rights reserved.
ВАЖИ! ХОЋУ!
ХТЕЛА БИХ ДА ВАМ ПОКАЖЕМ ЈЕДНУ ДИВНУ КУЋИЦУ ОВДЕ У НАШОЈ УЛИЦИ...
FALK & BARRY 9/16
МОГАО БИ САД ЛЕПО ДА СЕ ОБУЧЕШ...
ДЕЈВ БИ МОГАО ДА ТИ НАЂЕ ПОСАО!
ЛИЛИ, НЕ ПРЕТЕРУЈ!
ДУХ КОЈИ ХОДА ДА БУДЕ ОБИЧАН СЛУЖБЕНИК... СТВАРНО СМЕШНО!
А ШТА ЈЕ ТУ СМЕШНО?
КРАЈ
© King Features Syndicate, Inc. 1978. World rights reserved.

Кроз игру и забаву научите највеће

МАЂИОНИЧАРСКЕ ТАЈНЕ

свих времена! Успех загарантован 100%

ПОПУСТ 50%

ПОКЛОН: Мађионичарске новчанице, телепатске картице за читање мисли, реквизит путоказ, и по две различите збирке изабраних трикова уз сваку књигу

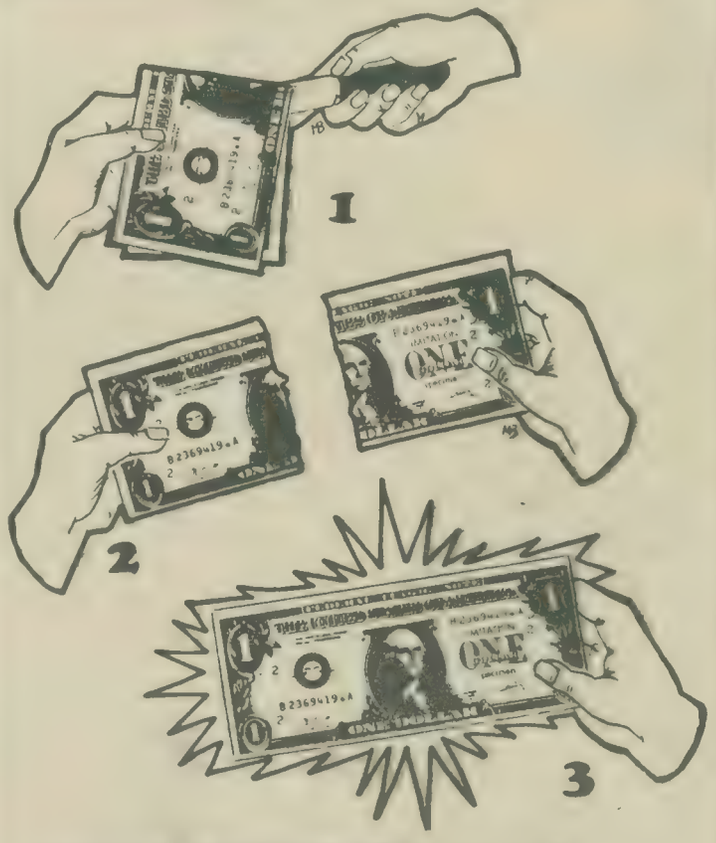

1. **МОДЕРНЕ МАЂИОНИЧАРСКЕ ВЕШТИНЕ**
   са картама, новчићима, чашама, шибицама, новинама, коцкицама, канапима и другим реквизитима које сигурно имате код куће.
2. **МАГИЧНЕ РУКЕ**
   Садржи најбоље трикове света у последњих десет година – лако се изводе а ефекти су фантастични.
3. **ОДУШЕВИТЕ СВОЈЕ ПРИЈАТЕЉЕ**
   око 60 изабраних трикова са којима ћете забављати своје пријатеље. За сваког по нешто.
4. **СВЕ О ХИПНОЗИ (I ДЕО)**
   Како постати хипнотизер (II део)
   Савремен приступ хипнози, детаљно објашњен са практичним вежбама – прилагођене сваком за брзо и лако учење. Искусни професионалци откриће вам све тајне и трикове за хипнозу.
5. **МАЂИОНИЧАРСКЕ КАРТЕ**
   (52 карте + објашњење) предвиђених 25 трикова и бићете прави мађионичар.

Цене су дате у немачким маркама – ви плаћате динарску противвредност на дан наруџбе.
Књиге 1, 2 и 3 су по 5 DM; књига 4–10 DM; карте су 12 DM.
Наручите писмом или телефоном. Шаљемо одмах. Плаћате по преузимању пошиљке поштару плус поштарину.
Адреса: „Интернационал", доставни реон 170, б.ј. 197/27. 11010 Београд 48
Телефон: 011/592-683 од 8 до 20 час.

BEOSOFT – *COMMODORE 64/128*

игрице за компјутер

BEOSOFT је фирма за продају програма за *Commodore* основана 1989. До сада нам је поверење поклонило преко 10.000 чланова из целе Југославије. За квалитетну услугу и фер однос према купцима 1991. године смо по анкети часописа *Svet Kompjutera* проглашени за најбоље продавце програма. Поседујемо преко 3000 програма. Ово је део из наше понуде. Постаните и Ви наш члан!

ЦРТАНИ ФИЛМ	АУТО-МОТО ТРКЕ	ПОЛИЦИЈСКИ
АКЦИОНИ	ФИЛМСКИ ХИТОВИ	ПУЦАЧКИ
СВЕМИРСКИ	РАТНИ	СПОРТСКИ
ДЕТЕКТИВСКИ	БОРИЛАЧКИ	ИГРЕ СА ТОП-ЛИСТА
НИНЏЕ	ЛУНА ПАРК	НАЈБОЉЕ ИГРЕ ЗА Ц-64
ФУДБАЛ	ИГРЕ НА СНЕГУ	КОШАРКА
ЖИВОТИЊСКО ЦАРСТВО	ИГРЕ БЕЗ ГРАНИЦА	НАЈБОЉЕ ИГРЕ 1990
НАЈБОЉЕ ИГРЕ 1991	НАЈБОЉЕ ИГРЕ 1992	ВЕСТЕРН
АВАНТУРИСТИЧКИ	ОЛИМПИЈАДА	ПОРНО
ДРУШТВЕНИ	СИМУЛАЦИЈЕ ЛЕТЕЊА	ЕНГЛЕСКИ ФРАНЦУСКИ НЕМАЧКИ
ХИТОВИ ОКТОБРА	ХИТОВИ НОВЕМБРА	ХИТОВИ ДЕЦЕМБРА

ИЗАБЕРИТЕ 3 КОМПЛЕТА И ДОБИЈЕТЕ ЈОШ 3 БЕСПЛАТНО (ОКО 150 РАЗНОВРСНИХ ИГРИЦА
6 комплета на 3 касете)

Свака касета садржи упутство на нашем језику. Гаранција за све наше услуге је годину дана. Цена једног комплета износи 4 DEM (динарска противвредност на дан испоруке). Снимамо на SONY касетама. ПТТ трошкове сноси купац. Пошиљку добијате за 2 – 3 дана. Касете можете наручити телефоном или писмом.

НАРУЏБЕНИЦА

ДА, овим неопозиво наручујем следеће комплете:

.....

.....

.....

име и презиме — место и поштански број

.....

улица и број

.....

БЕОСОФТ, ПОШТАНСКИ ФАХ 25
11050 Београд 22 ☎011-421-355 и 429-848
Радно време: од 08 до 21 сваког дана

РЕКЛИ СУ...

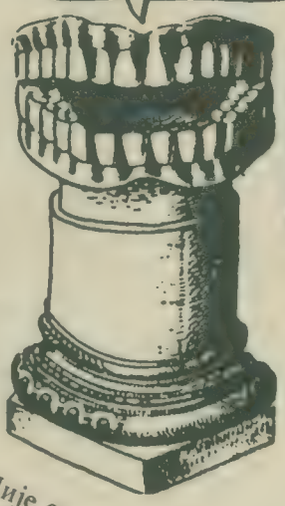

Истина, попут хирушког захвата, можда боли, али лечи.
Кинеска пословица

Човеку је довољно да умре да би га хвалили.
Немачка пословица

Да није последњег тренутка, многе ствари никада не би биле урађене.
Западноафричка пословица

Девојка која се уда за војника неће начинити лош избор. Војник се разуме у кување, уме да шије, мора да буде здрав и, што је најважније: навикнут је да слуша наређења.
Шарл де Гол
француски државник и генерал
(1890 – 1970)

Рад је заобилазни пут до свих задовољстава.
Вили Брант
немачки политичар
(1913 – 1992)

Ја се увек ражалостим кад неки истински талентован човек умре јер такви људи су много потребнији овоме свету него небесима.
Георг Кристоф Лихтенберг
немачки физичар и писац
(1742 – 1799)

Никада не покушавај научити свињу да пева; тиме само трошиш своје време и досађујеш свињи.
Португалска пословица

Освета је јело које је најбоље послужити хладно.
Кинеска пословица

Путовање од хиљаду миља почиње са једним једини кораком.
Кинеска пословица

Није срамота добити вашке, али је срамота задржати их.
Енглеска пословица

Савест је унутрашњи глас који нас упозорава да неко можда из прикрајка посматра шта радимо.
Х.Л.Менкен
амерички писац моралиста
(1880 – 1956)

У љубомори има више самољубља него љубави.
Ларошфуко
француски писац
(1613 – 1680)

Човек мора веома пажљиво да бира своје непријатеље.
Оскар Вајлд
енглески писац
(1854 – 1900)

Илустровао: Љубомир Милојевић Ћубац

УДАРАЈ У БУБАЊ ДА СЕ ИСПРИЧАМО!

ТАМ-ТАМ ЈЕ "ДАЛО-"ДАЛО

Међу многим афричким племенима там-там је и данас телефон и телеграф истовремено, инструмент за забаву, средство за објаву рата, а белим дошљацима утеривао је страх у кости

Пред Први и између два светска рата, ловци, мисионари, истраживачи и разни пустоловци који су крстарили Африком препадали су се од његовог звука. У тишини и полутами густе џунгле потмули звуци там-тама изазивали су језив осећај. За људе беле пути они су редовно значили да им се не пише добро, односно да су их приметили да их прате добро скривени припадници афричких племена до којих је у то време цивилизација тешко допирала.

Там-там је обавезни део сценографије холивудских филмова са темама из колонијалне Африке. Но, док су се Европа и остали део света лепо забављали гледајући такве филмове, за афричка племена на ниском ступњу развоја там-там је био саставни део живота, њихов телефон и телеграф.

Сваки речник обашка

Там-там, врста бубња, издубљени део стабла прекривен на једној, отвореној, страни добро затегнутом, сасушеном животињском кожом која је за спољни део стабла причвршћена кожном опутом, дело је, како афричка легенда каже, мајмуна! Давно, припадници неког афричког племена чули су у џунгли звуке од којих су се уплашили и врачи. Неколицини најхрабријих наређено је да утврде од чега потичу звуци. Ратници су зашли у готово непроходну шуму и, запрепашћени, угледали чопор мајмуна који су, веселећи се, ударали тољагама у сува шупља стабла.

Племенски врачи послали су нову групу ратника да у џунгли траже таква стабла и довуку их у село. И поглавицу и врače привлачио је звук који је настајао ударањем по шупљем стаблу – личио је на човечији глас!

Пролазиле су године. Руке су усавршавале шупље дрво и там-там је најзад проговорио. Наравно, најпре је требало створити „речник" који се састоји од скупа речи или фраза а прати их одговарајући број удараца. Одређена је брзина ударања као и паузе. Затим је чланове племена требало „описменити". Ипак, там-там је све време пратила невоља: његов језик није универзалан. Свако афричко племе има свој там-там „речник" и кад саплеменици једног племена размењују поруке путем там-тама, за остала племена то је страни језик!

Највећа загонетка за белце били су појмови пошиљалац – прималац, односно како припадник афричког племена зна да је порука која путем там-тама допире из џунгле упућена баш њему, а зна и ко је шаље?!

Забуна је искључена. Свако дете чим се роди уз крштено име добија надимак – „име за там-там". Даље све иде природним путем: чим дете научи там-там језик, оспособљено је да прима и шаље поруке. Приликом слања поруке најпре се „легитимише" именом за там-там, затим дода крштено име, па име оца, место боравка и... порука путује! Текст завршава подацима о примаоцу. И све то брзим и вештим ударањем прстију о разапету кожу на шупљем трупцу.

Ако мислите да је довољно направити или купити там-там па се дати у потрагу за учитељем једног од неколико стотина там-там наречја, преварили сте се. Припадници афричких племена чувају као тајну свој там-там језик, нарочито им је забрањено да поседују там-там. Чувају их племенски врачеви и дају их саплеменицима само када им затреба да пошаљу поруку!

Никад не измешају текст

Прављење там-тама временом је усавршавано, а талентовани мајстори до танчина знају које дрво даје одговарајући звук. Иначе, скоро увек се употребљавају истовремено два там-тама. Велики даје дубоке, а мали високе тонове. Називају их још мушки и женски там-там.

Поруку путем там-тама увек одашиљу двојица „телеграфиста": један ударе у велики, други у мали бубањ, што опет значи да један изговара почетак а други крај реченице, па један две трећине реченице, а други само крај... и тако, свако свој део текста! Грешите ако мислите да се забуне па – к'о у клин, к'о у плочу! Не постоји могућност да измешају текст јер га добро науче пре „емитовања", а кад крену... поглед им тешко прати брзину којом прсти ударају.

Припадницима афричких племена најтеже је да размењују љубавне поруке. За употребу там-тама у те сврхе потребно је одобрење племенског поглавице. А и која је то љубав кад цело село зна за њу?!

Илустровао: Зоран Миладиновић

Миленко Тодоровић

ТУГА ЦРВЕНОГ

КРАЈ ОВЕ ГОДИНЕ ПРОТИЧЕ У ЗНАКУ ВЕЛИКЕ ПРОСЛАВЕ ПЕТСТОГОДИШЊИЦЕ ОТКРИЋА АМЕРИКЕ НА ЧИЈЕ ЈЕ ТЛО ПРВИ СТУПИО КРИСТОФОР КОЛУМБО ОКТОБРА 1492. ОВУ СЕРИЈУ ПОСВЕТИЛИ СМО НАРОДУ КОЈИ ЈЕ ДВАДЕСЕТАК ХИЉАДА ГОДИНА НАСЕЉАВАО НОВООТКРИВЕНИ КОНТИНЕНТ, ИНДИЈАНЦИМА КОЈЕ СУ ДО КРАЈА 19. ВЕКА АМЕРИКАНЦИ ИСТРЕБИЛИ.

Чим су се Американци повукли, Форт Керни је спаљен до темеља. Само поглавица Сијукса није присуствовао том слављу. Он је знао да је њихова победа привремена и да ће се белци вратити, а онда је Индијанцима крај

Узиму 1821. године небом Вајоминга прошла је ужарена комета. Личила је на запаљену лопту и Индијанци из племена Огалала Сијукса угледали су је на дан рођења једног дечака. Убеђени да је ова небеска појава неко важно знамење, дечаку су дали име Црвени Облак.

Многи амерички историчари сматрају да је Црвени Облак највећи Индијанац модерног доба, достојан да стане раме уз раме с најчувенијим херојима америчког континента. Неоспорно је да је предводио хиљаде ратника и да је био одличан стратег.

Црвени Облак се дивио цивилизацији белих људи, а ипак се против њих немилосрдно борио. Могао је, захваљујући угледу и утицају које је уживао међу свим Индијанцима, да организује савез индијанских племена, а ипак је дозволио да их Американци униште једно по једно.

Када му се, после погибије славног Бика Који Седи, указала прилика да стане на чело свих Индијанаца који су били спремни да пруже оружани отпор, он се повукао. Схватио је да су напредак технике и цивилизације незадрживи, али, када је требало спречити изградњу железничке пруге, Црвени Облак није оклевао.

Био је то човек пун противуречности, разапет између сазнања, дужности и праисконске љубави према родној земљи и сенима предака.

Није ископао ратну секиру

Црвени Облак био је у почетку мирољубив и с великим поштовањем прихватио је белце. Америчког геолога који је боравио међу Сијуксима сматрао је за пријатеља и својим саплеменицима га представио као брата Велику Кост. На сличан пријем наишао је и научник Вилљем Блекмор који је код Црвеног Облака провео годину дана.

Овај велики поглавица није ископао ратну секиру ни после страшног покоља који је над Индијанцима у Јужној Дакоти извршио генерал Харни. Неки Индијанци из племена Пламених украли су у форт Ларамију белцима краву, заклали је и појели. Била је то њихова освета због неких неиспуњених обећања.

Заповедник тврђаве одмах је наредио да се кривци ухапсе и запретио суровим казнама. На то је избила побуна и бели војници су отворили ватру. Индијанци су почели да се бране и убили двадесетак америчких војника. Одмазда је одмах стигла.

Генерал Харни, на челу хиљаду и двеста људи, отишао је у индијански логор с белом заставом која је значила да жели да преговара. Индијанска стража их је пропустила али, уместо преговора, прасnуле су пушке. Тако је на превару погинуло сто тридесет шест Индијанаца.

Црвени Облак сачувао је свој мир и када му је стигла вест о кланици у Сенд Крику где су белци побили ратнике, измасакрирали децу ударајући их камењем по глави и ножевима изболи индијанске жене.

Док се Црвени Облак опорављао од ране задобијене у сукобу с племеном Гавранова, поглавице северних племена, међу њима и Пегави Реп и Младић Забринут За Своје Коње, потписали су са Американцима, без његовог знања, Харни-

ОБЛАКА

-Санборшки уговор који је Јенкима дозвољавао изградњу железничке пруге кроз земље индијанских ловишта.

Црвени Облак није хтео да поштује тај споразум и, чим је оздравио, наговорио је и остале поглавице да га прекрше. Пуковник Хенри Карингтон сазвао је у Форт Ларамију саветовање на које је позвао и Црвеног Облака, али је тешко погрешио што се појавио окружен гомилом војника.

Црвени Облак је само рекао: „Ми смо дошли да преговарамо о миру, али бледолики нема мирољубиве намере. Бледолики је овде да би нам отео земљу наших очева. За то нису потребне речи!", окренуо се и напустио скуп. Тако је почео рат.

Пуковник Карингтон је сматрао да је неопходно подићи утврђења да би се железничка пруга заштитила од индијанских напада. Прво је направљено између два рукавца Потока Борова у близини планине Велики рог и названо је Форт Керни.

Док су војници завршавали утврђење, наишао је Црвени Облак. Два војника су убијена, доста их је рањено, а Индијанци су одвели и сва коња. Истога дана, 13. јула 1866. године, Црвени Облак је напао један конвој и убио још шест белаца.

Илустровао: Брана Јовановић

Донећу поглавичин скалп!

Пуковник Карингтон је хитно затражио појачање, али Црвеног Облака више ништа није могло да заустави. Од 1. августа до краја новембра његови ратници побили су сто педесет четири америчка војника и опљачкали неколико конвоја. Почетком децембра напали су и десетковали истурену чету капетана Виљема Фетермана. Капетан се спасао, али је дао реч да ће се осветити.

Прилика за освету указала му се већ 21. децембра када су уходе јавиле како се Индијанци спремају да нападну један конвој. Капетан Фетерман је отишао пуковнику Карингтону с молбом да му додели осамдесет људи, а он ће већ прокрстарити читавом територијом Сијукса.

Пуковник, који је добро познавао Индијанце, одговорио је да ће му војнике дати, али само да заштити конвој. „Ако Индијанци случајно почну да беже, нипошто их не гоните!", гласило је изричито Карингтоново наређење. Фетерман је пристао и обећао да ће свакако донети скалп Црвеног Облака.

Чим су угледали америчке војнике, Индијанци су се направили као да беже а Фетерман се, упркос наређењу, стуштио за њима добацујући најпогрдније речи. Када су их увукли довољно дубоко, Сијукси су мушевито око њих направили обруч који се све више стезао. Ниједан од америчких војника није извукао живу главу.

На вест о овом покољу у тврђави Форт Керније завладала је паника. Пуковник Карингтон се уплашио да ће их Црвени Облак са својих двеста ратника напасти и поубијати. Време је ишло Индијанцима на руку: падао је снег и жива на термометру показивала је тридесет степени испод нуле. Карингтон је рекао својим људима:

„Морамо да ступимо у везу с Форт Ларамијем. Неко треба да се пробије кроз индијанске редове и оде по појачање и намирнице. Има ли добровољаца?"

На те речи јавио се ловац Џон Филипс звани Португалац који је само понекад свраћао у тврђаву. „И ја волим живот", рекао је, али ми се чини да нико осим мене то не може да изведе. Само ми дајте доброг коња!"

Португалац је јахао две ноћи и један дан и 24. децембра стигао у Хорс Шу одакле је послао телеграм у Форт Ларами. Када се одморио, пало му је на памет да телеграм можда неће стићи у тврђаву због лошег времена, поново се бацио у седло и наставио даље. И, заиста, стигао је пре телеграма.

Али, када је дошло појачање, Индијанци су већ били ишчезли.

Непобедив на челу 4.000 Индијанаца

Црвени Облак се поново појавио тек следећег лета. Он није знао да је у Форт Керни стигло ново оружје: брзометне пушке „спрингфилд-ален" и митраљези марке „хочкис". Сијукси су 1. августа напали чету капетана Џемса Пауела, тридесетак људи, која је ишла по дрва. Пауел их је пустио да се приближе, а онда је отворио ватру из делимично оклопљених кола која су пружила добру заштиту.

Индијанци су падали као покошени, али нису одустајали. Тек када су дошли до самих кола, били су принуђени да се повуку. Црвени Облак је одлучио да примени тактику изнуравања непријатеља уверен да бели војници неће моћи дуго да издрже. Индијанци су пуцали из својих заклона и, да су мало дуже истрајали, изишли би из сукоба као победници. Али,и њима је понестало снаге и напустили су упориште пре времена.

Истога дана Сијукси су извели још један напад и то на коњима и опет били заустављени. Из Форт Кернија је, у међувремену, стигло појачање с мајором Џоном Смитом на челу. Црвени Облак изгубио је више од половине својих људи. Смит је рањеницима поклонио живот, а мртви су сахрањени у заједничку раку.

Пораз је још више разбеснео Црвеног Облака. Ниједан конвој више није могао да прође а да га Сијукси не нападну. Белца који би им пали шака ударали су на муке. Америчка влада хтела је томе да учини крај, али је Црвени Облак скупио војску од четири хиљаде Индијанаца и сматрало се да је непобедив.

Преговори о миру вођени су у Форт Ларамију августа 1868. Америчка влада је пристала да Форт Керни уступи Индијанцима и да Севернопацифичку железничку пругу гради јужно од индијанских ловишта. Сијукси су се, са своје стране, обавезали да ту градњу не ометају.

Људи из Вашингтона су лажови

Чим су се Американци повукли, Форт Керни је спаљен до темеља. Само Црвени Облак није присуствовао том великом индијанском слављу. Он је био свестан да је њихова победа привремена и да ће се Американци вратити чим ојачају, а онда је за Индијанце све изгубљено. Због тога је одлучио да својевољно оде у резерват и Американци су га, заједно са осталим Сијуксима, сместили у Вајт Клеј.

Миран живот није дуго трајао. У року од четири године Сијукси су раздвојени и растурени по разним резерватима. Маја 1874. у једном од најгорих резервата у Мисуријју умало што није дошло до побуне. Поглавица Пегави Реп је рекао: „Сви људи из Вашингтона су лажови. Ако нас за десет дана не вратите у Вајт Клеј, уништићемо цео резерват!" И Вашингтон је морао да им учини по вољи.

Када је убијен Бик Који Седи, Индијанци су из резервата украбили Црвеног Облака не би ли га наговорили да организује освету. Црвени Облак није пристао и преко ноћи је побегао назад у резерват.

Американци су мислили да он игра двоструку игру. Када су се уверили да је душа страшног поглавице Сијукса заувек поражена, преселили су га у један од најгорих резервата у коме је умро 1909. Последње године провео је у потпуном мраку јер је ослепео.

Америчком научнику Мурхеду који га је посетио првих година 20. века Црвени Облак је рекао:

„Некада је ова земља припадала мени. Осам дана путовања на коњу нису била довољна да се читава обиђе. А сада сам обичан просјак. Сваке зиме све више кашљем и ускоро ме очекују вечна ловишта. Мени ће тада бити добро, али сам тужан кад помислим на свој народ. Ко ће да му помогне кад мене више не буде?"

Бојана Дожић

ХИТ

Са сваком новом плочом Мориси изазива опречне ставове. Једни тврде да је најбољи британски писац текстова и један од најталентованијих композитора, а други га отворено мрзе. Он се на све то слабо обазире јер воли да остави утисак усамљеног чудака што потврђује овим интервјуом који је дао енглеском магазину „Q".

● Судећи по текстовима на новој плочи, ниси панично забринут за себе као раније. Да ли то значи да си се променио?

- Превалио сам тридесете и не може се рећи да сам нарочито млад. Време пролази и нисам више она иста особа. На одређени начин сам се променио. Вероватно свет у коме живим није више скучен као што је био. Одувек сам био опседнут протицањем времена. Против кретања казаљке на сату свако од нас се бори на свој начин. Желим да седнем и да се опустим. Дивим се људима који имају прави осећај за време.

● Колико се промениле твој однос према смрти? Раније су те оптуживали да си био доста незаинтересован на ту тему?

Често су ме критиковали да тој теми посвећујем превише пажње. На њу сам се стално враћао, али не видим у томе ништа погрешно. То је озбиљна ствар. Нарочито ако лежиш под точковима аутобуса.

● У новој песми We'll Let You Knok" као да имаш пуно симпатија за фудбалске навијаче који се понашају насилнички.

Ја схватам њихов патриотизам, њихово незадовољство и навијачко одушевљење. Схватам њихову агресију и зашто морају да је искажу. Све док нико не страда, забављам се.

После распада састава „The Smiths" Мориси је пре пет година започео успешну соло каријеру. Сада је догурао до четвртог албума називом „Your Arsenal".

● И на овој плочи јадикујеш над тим што енглески стил неумитно изумире.

- То сам ја и то је део моје биће. Претпостављам да бих пре неколико година много мрзовољније говорио о тој великој, умирућој традицији. А сада је мртва. То су рушевине.

● Треба ли нам рат да бисмо вратили свој идентитет?

– Мислим да смо један већ имали. Ја не желим да будем Европљанин. Желим да Енглеска остане острво. Наша величина у прошлости делимично лежи и у томе што смо острво. Не желим тунел испод Ламанша. Не желим да фунта нестане, нити да млади Британци говоре америчким нагласком. Али, то не значи да сам глупак који седи у колиби и жваће траву. Нисам човек из прошлог доба, у неким областима сам врло модеран.

● Као дугогодишњи љубитељ поп музике, шта мислиш о тренутној сцени?

– Са поп музиком је готово, она је мртва. Волим поп музику, али ништа не би могло да ме натера да гледам некад чувену телевизијску емисију „Top Of The Pops". Она је обавила своје још 1985. године. Слично је са радио програмима и топ листом 40 најпопуларнијих. Наравно, то не значи да сам престао да се занимам. Што сам старији, више ме занима. Мислим да је изврсна музика већ направљена, али тек треба да је откријемо пошто никада није постала изузетно популарна. Срећан сам јер знам да ћу остатак живота потрошити слушајући и истражујући плоче које сам пропустио.

● Неки сматрају да је снимљено превише музике.

– То је тачно. Као уметничка форма она је испунила све садржаје.

● Не значи ли то да си, једноставно, остарио?

– То не прихватам. Једноставно, квалитет музике је попустио.

● Причаш како ти је љубавни живот нула. Очајаваш ли због тога?

- Кроз стање очајника озбиљно сам прошао пре 17 година. Био сам нерасположен, безвољан. Излазим, срећем пуно људи, али ништа се не дешава. Тако сам живео читаву деценију. Вероватно зато људи мисле да сам увек затворен, одбојан. У раним данима са групом „Smiths" то сам неговао. Али, у искривљеном свету поп музике све је преувеличано. Све се развија док не постане клише. Тако је и део мене постао клише који је тешко заволети.

● Да ли си поносан када погледаш на рад са групом „The Smiths"?

- Доста тога ми се не свиђа. Не волим ниједно телевизијско појављивање нити наше видео спотове. Не свиђа ми се када видим себе, али ни остале. Постоје и две песме које нису добре, а нисам их ни тада волео, На пример, песму „What Difference Does It Make" сматрао сам одвратном и када смо је снимали. Када се осврнем, не мислим да смо били изузетни у свему што смо рекли и урадили. Али, сматрам да је више од половине онога што смо направили заиста дивно. Да ли је то прејака реч?

П. Ј.

ТРАЖИЛИ СТЕ ПЕСМУ

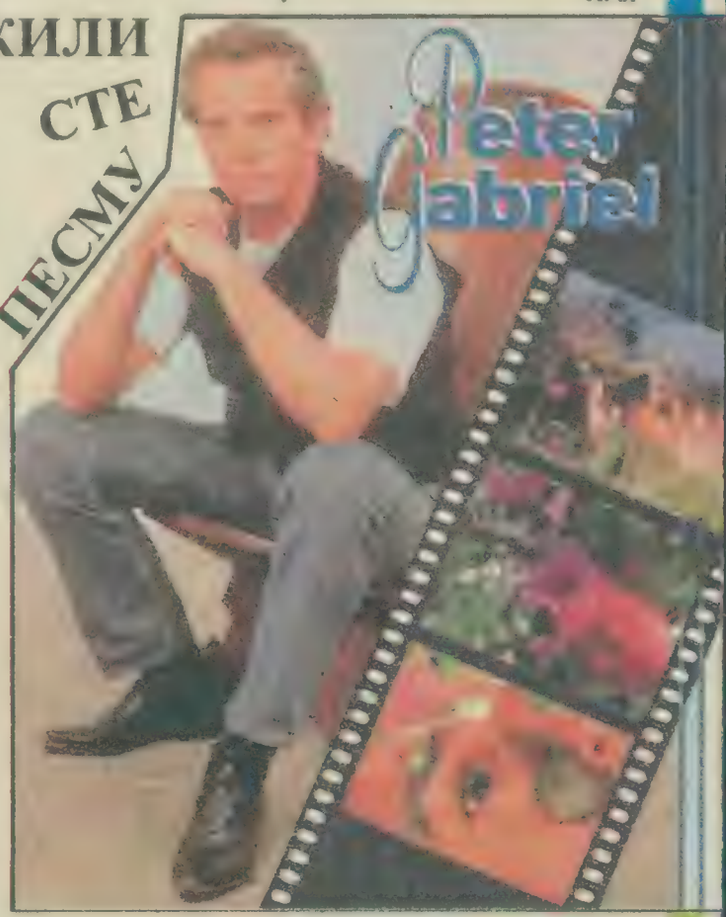

КОПАЈУЋИ ПО ПРЉАВШТИНИ

Digging in the Dirt

Нешто у мени, тамно и лепљиво
све време постаје јаче
не могу да поднесем тај осећај
тако не могу још дуго
Овог пута отишла си предалеко
кажем ти, кажем ти
Не расправљај се
само вози ауто, буди
шта си
не реци ништа
држи волан
не окрећи се, ово је озбиљно
Копајући по прљавштини
остани са мном, треба ми помоћ
копам по прљавштини
да бих открио места где сам повређен
отвори места где сам повређен
Што више тражим, више откривам
а како се приближавам,
постајем слеп
осећам то у глави
осећам то у ножним прстима
осећам то у свом пагону
одатле све полази

Something in me, dark and sticky
all the time it's getting strong
no way of dealing with this feeling
can't go on like this too long
This time you've gone too far
I told you, I told you
Don't talk back
just drive the car
shut your mouth
I know what you are
don't say nothing
keep your hands on the wheel
don't turn around, this is for real
Digging in the dirt
stay with me I need support
I'm digging in the dirt
to find the places I got hurt
open up the places I got hurt
The more I look, the more I find
as close on in, I get so blind
I feel it in my head
I feel it in my toes
I feel it in my sex,
that's the place it goes

Текст и музика: Питер Гебријел
Изводи: Питер Гебријел

Здраво Забавниче!
Занима ме биографија групе „Галија".

Јовица из Суботице

Група „Галија" је настала средином седамдесетих година, а име су одабрали по називу кафане у којој су се најчешће окупљали. Први велики успех била је победа на Звјечарској гитаријади 1978. године, а после прве плоче у непрестаном су успону који тријумфално обележавају три последња студијска албума и који у облику трилогије прецизно описују све што нам се последњих година дешава.

Кроз групу је прошло пуно, претежно нишких, музичара, а садашњу поставу чине: Ненад Милосављевић (глас и гитаре), Предраг Милосављевић (глас и удараљке), Бата Златковић (клавијатуре, гитаре, флаута), Бобан Павловић (бубњеви), Душан Карацић (бас-гитара) и Драгутин Јаковљевић (гитаре).

Дискографија: „Прва пловидба" (1979), „Друга пловидба" (1980), „Ипак верујем у себе" (1982), „Без наглих скокова" (1984), „Дигни руку" (1986), „Далеко је сунце" (1987), „Корак до слободе" (1989), „Још увек сањам" (1990, компилација), „Историја, ти и ја" (1991) и „Ни рат ни мир" (1987–1991, одломци из трилогије).

СА СПИСКА НЕРАСВЕТЉЕНИХ ЗЛОЧИНА

КО ЈЕ У ЏУЛИЈУ ВОЛИС?

Непознати мушкарац оставио је име и адресу. Улица коју је навео уопште није постојала. До данас се није сазнало ко је, у ствари, тајанствена особа која се преко телефона представила као господин Квалтро

Телефонски позив који је стајао живота Џулију Волис примљен је у Централном шаховском клубу Ливерпула у 7 часова и 20 минута једне кишне јануарске вечери 1931. године. Човек који је звао тражио је да разговара са Виљемом Хербертом Волисом. Повучени и вечито нервозни Волис, службеник осигуравајућег друштва „Пруденшал", није имао обичај да касни, али се те вечери, иако се његово име налазило на списку учесника клупског шаховског турнира, није појавио у заказано време.

На телефонски позив одговорио је капитен шаховске екипе Семјуел Бити који је непознатог љубазно саветовао да назове мало касније

– А не, то не долази у обзир. Исувише сам заузет. Ускоро је рођендан моје кћерке и господин Волис ми је хитно потребан због изненађења које намеравам да јој приредим. Ради се о послу. Пренесите му, молим вас, да наврати до мене сутра увече у седам и тридесет.

– Свакако. Реците ми само како се зовете и вашу адресу – одговорио је Семјуел Бити.

– Презиме је Квалтро, а адреса Менлав гарденс ист број 25, Мосли хил.

Глас незнанца који је тражио да разговара са Волисом био је, према сведочењу Семјуела Битија „осоран, али сасвим обичан", а позив је, по Битијевом мишљењу, упућен из неке јавне телефонске говорнице

Не познајем никога ко се тако зове

Семјуел Бити је ово записао и предао поруку Волису када је овај, пола сата касније, стигао у клуб.

– Квалтро? Не познајем никога ко се тако зове – изјавио је.

Такође се, наглас, запитао где се то тачно налази Менлав гарденс ист и сместа додао како мора бити да је то негде у близини Менлав авеније. Бити му је предложио да адресу потражи на мапи града коју су имали у клубу, али му је Волис, неуобичајено за себе, одговорио како Ливерпул познаје као сопствени длан и како је савршено способан да, уз неколико питања на лицу места, пронађе тачну адресу. Овим је разговор о позиву господина Квалтра завршен.

Те вечери Виљем Волис је напустио клуб одлично расположен што му се иначе ретко дешавало.

Виљем Волис прима честитања после ослобађајуће одлуке Апелационог суда.

Насловна страна новина на којој пише „Човек кога нису обесили"

БИО

Џулија и Виљем Волис: срећан брачни пар или жртва и убица?

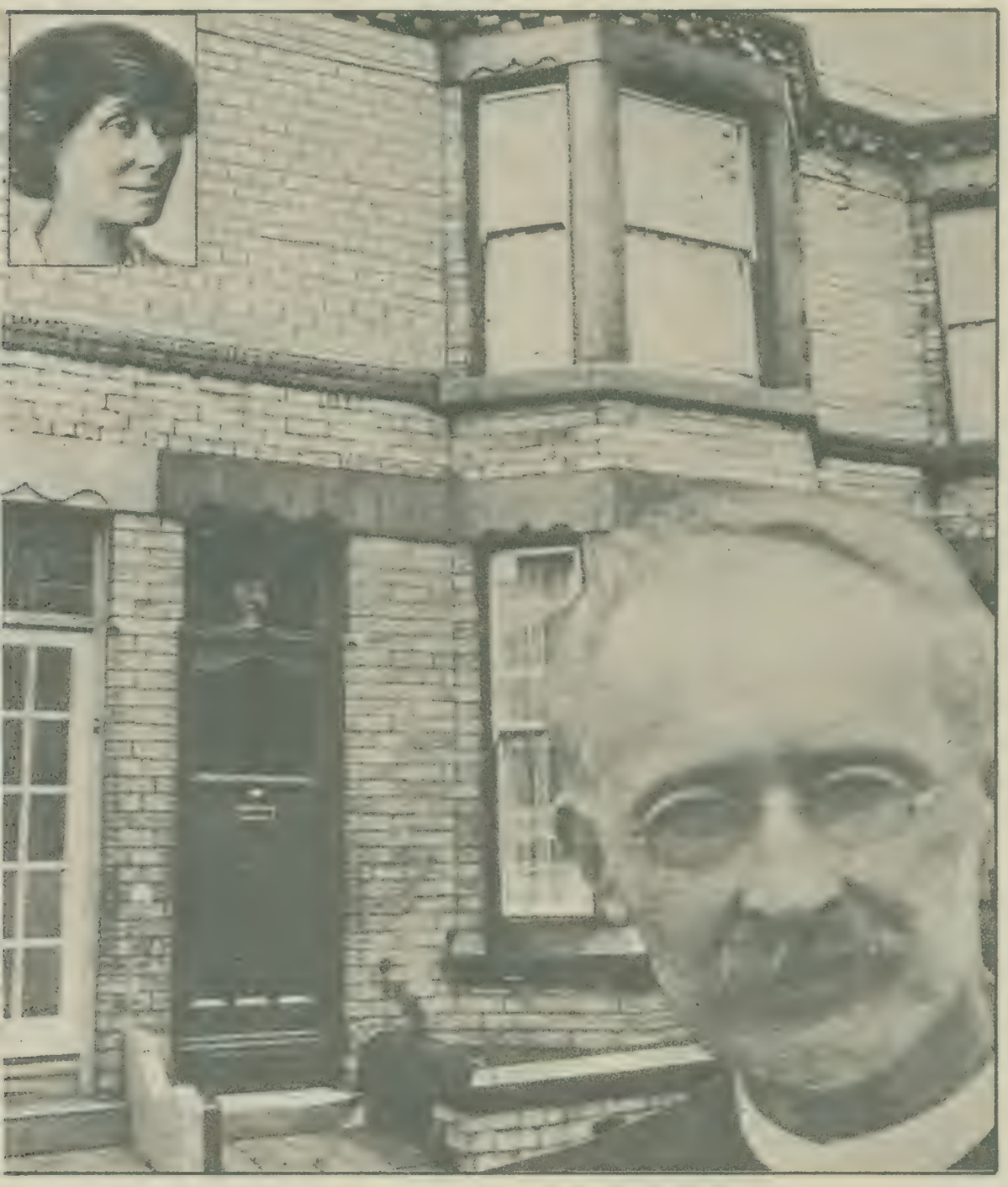

Ако су остали о њему уопште размишљали, а после ове вечери јесу, онда је општи утисак о службенику осигуравајућег друштва гласио: суморан и не нарочито пријатан човек.

А ако је и госпођа Волис мислила како јој муж можда није најveселија особа на свету, то ни најмање није сметало њиховом браку. Брачни пар у кући број 29 у Улици Волвертон је, по мишљењу суседа, живео у браку какав се само пожелети може, изузме ли се чињеница да нису имали деце. Нико их никада није чуо да се свађају, али су често могли да их чују како увече свирају у дуету, она клавир, он виолину и да их виде како за викенд одлазе у дуге шетње.

У уторак увече, 20. јануара, Виљем Волис је изашао из куће у петнаест до седам. Нешто раније је, као и обично, вечерао и, као и увек, на вратима пољубио жену у образ.

До тог тренутка најгоре што је о педесетогодишњем Виљему Херберту Волису могло да се каже било је да није нарочито омиљена особа. По истеку ноћи, на њега је пала сумња да је убица, а две недеље касније ухапшен је и оптужен за брутално убиство своје жене.

Све у свему, Виљем Волис је два сата лутао Мосли хилом распитујући се за адресу и човека за које нико никада није чуо. Тачније, испоставило се да Менлав гарденс вест и кућа с бројем 25 постоје, али не и Менлав гарденс ист. Поред осталих Волис се за помоћ обратио возачу трамваја, полицајцу и продавачици новина. Сви су они касније на суду потврдили да се Волис распитивао за непостојећу улицу и сви су изјавили како је био искрено збуњен одговором да не могу да му помогну.

Волис се вратио кући неколико минута пре девет необављена посла. Ставио је кључ у браву, али није успео да га окрене. Пре изненађен него забринут, отишао је до помоћног улаза, али ни та врата нису могла да се отворе. Сада већ узнемирен, почео је да лупа на врата. Бука је привукла пажњу Џона и Флоренс Џонстон, брачног пара који је живео у броју тридесет и један. Џонстонови су управо излазили из куће када им је, видно узнемирен, пришао Виљем Волис.

– Не могу да откључам ниједна врата на кући. Да нисте можда чули нешто необично вечерас?

Џонстонови су одговорили да нису и посаветовали га да покуша још једном. Рекли су му да ће сачекати да виде шта је посреди. Промрмљавши „хвала", Виљем Волис се упутио према главном улазу. Овога пута, на његово очигледно запрепашћење, врата су се отворила. Пожурио је унутра дозивајући жену. Прошла су читава два минута пре него што је, бео у лицу и престрављен истрчао напоље вичући:

– Дођите да видите! Убили су је!

Призор на који су Џонстонови наишли у дневном боравку био је стравичан. Џулија Волис је лежала на телиху испред камина, лица окренутог ка поду. У ствари, лице се није ни видело од крви и можданог ткива које је исцурило из дубоке ране на челу. Свуда унаоколо, крв: на зидовима, клавиру, кутији за виолину, столу...

Неколико тренутака нико није изустио ни реч. Виљем Волис се први прибрао. Џонстонови су касније на суду његово држање описали као „прибрано и хладнокрвно".

– Докрајчили су је – рекао је.

Неколико минута касније два пута је поновио истоветну реченицу:

– Докрајчили су је. Докрајчили су је. Погледајте мозак.

Пола сата касније кућа број 29 у Улици Волвертон врвела је од полицајаца. Полиција је претражила читаву кућу, од подрума до тавана, али није нашла ништа што би бацило било какву сумњу на Виљема Волиса. Једино што је успела да утврди било је да је нестао гвоздени жарач за камин.

Шта да кажем изузев да сам невин?

Било је очигледно да се не ради о провали јер ништа из куће није украдено и да је, ма ко да је убио Џулију Волис, морао да јој буде добро познат. Јер, жена као што је она никада не би пустила странца у кућу, понајмање када је потпуно сама.

Увиђај на лицу места и обдукцију извршио је професор судске медицине Џон Мекфол који је установио да је смрт наступила око шест сати по подне – скоро читав сат пре него што је Волис, како је тврдио, изашао на састанак који му је заказао тајанствени господин Квалтро. Мекфола је такође збунило Волисово понашање за време увиђаја:

– Био је исувише миран, исувише прибран за човека коме је жена управо убијена и то на тако је-

зив начин. Није био ни издалека потресен колико сам се ја лично потресао...

– Док сам прегледао тело, ушао је у собу пушећи. У једном тренутку нагнуо се преко тела жене како би истресао пепео у пепељару која се налазила на камину. Помислио сам како је такво понашање, најблаже речено, необично.

У следећих неколико дана полиција је тапкала у месту, односно следила трагове који су редовно завршавали у ћорсокаку.

После сваког неуспеха истрага се враћала на почетак – ка најлогичнијем и највероватнијем кривцу Виљему Волису. На крају крајева, он је био од крви и меса, за разлику од неухватљивог и, по свему судећи, непостојећег господина Квалтра.

Када је 2. фебруара Виљем Херберт ухапшен и оптужен за убиство своје жене нико, изузев можда њега самог, није био изненађен:

– Шта да кажем на овакву оптужбу, изузев да сам невин? – изјавио је.

Суђење је одржано 22. априла 1931. године у Ливерпулу. Добар део процеса вртео се око тајанственог господина Квалтра, а одбрана је уз то посебно истицала чињеницу да је, уколико је Волис заиста убица, просто невероватно како на његовој одећи није нађен ни најмањи траг крви

Јавни тужилац Едвард Хемерди није делио мишљење браниоца. Тачније, изјавио је:

– У нашој судској пракси је добро познат случај човека који је извршио убиство наг. Сасвим је могуће убити некога без трунке одеће на себи. Ништа лакше него да се затим с коже уклони сваки траг крви. Потребно је само једно добро купање и пажљиво рибање каде.

Порота састављена од два мушкарца и две жене вратила се у дворану после кратког већања с једногласном пресудом:

„Крив је". Виљем Херберт Волис осуђен је на смрт вешањем, али случај тиме није био закључен.

Волисов адвокат жалио се вишем суду који је 19. маја први пут откако је 1907. основан, поништио пресуду нижег суда.

Кад-тад, убица ће доћи и по мене

Виљем Волис се вратио у кућу у број 29 у Улици Волвертон и наставио да се бави истим послом у осигуравајућој компанији „Пруденшал". Упорна оговарања и слабо здравље убрзо су га натерали да се пензионише и пресели на село. Умро је фебруара 1933. године од бубрега.

Светло у кући у којој је провео последње године живота палило се на посебан начин, преко тајног прекидача који се налазио на веранди.

– Само ја знам где се налази прекидач. Пре него што уђем у кућу, притиснем прекидач и сва светла се, и споља и унутра, пале тако да обасјавају свако удубљење, сваки кутак у коме би нападач могао да се крије.

– Кад-тад, појавиће се човек који је убио моју жену. Квалтро.

М. И.

Превод
др Зоран Живковић

ДЕТЕ И ПРОБЛЕМ

Артур Порџис

Ако се олакшање од бола може наћи у интелектуалном прегнућу које потпуно заокупља човека, онда се математичари могу сматрати највећим срећницима. У свим правцима, изван већ добрано преораних поља базичне анализе, уздижу се још неосвојени врхови великих проблема, ка којима се већ поколењима успињу највећи умови, али без успеха. А ове врхове окружују, или пак, леже негде иза, изван видокруга, читава нова царства која чекају на неумитне освајаче.

Професор Кадар био је човек коме је стално на видику био математички рај, али он никако није био кадар да пронађе пут кроз непроходни густиш који га је раздвајао од одредишта. Стрпљиво је испитао стотине стаза од којих су све веома обећавале, али би га увек на крају чекао бездан који би означавао да ту нема пролаза.

Управо је сада наишао један такав ћорсокак. Одложио је оловку, уздахнуо и загњурио главу у шаке. Истог часа зачуо је пригушен, шиштав звук који га је нагнао да подигне поглед. Начас је заборавио; била је то једина корисна страна мукотрпних анализа које су оставиле свој белег на брду жутих папира.

Колико се дете већ налази ту? Како је нечујно долазило у последње време. Седећи на високој, хромираној, барској столици, тако непримереној детету од три године, почивало је попут Буде наспрам оца. А на лицу му је увек стајао тај поглед управљен негде унутра. Смежурани образи који су одражавали муке новорођенчета навиклог на спокој мајчине утробе данас су Кадару само појачавали утисак општег оријенталног изгледа синовљевог лица.

Не, дете му није било монголоид, клинички психолог пружао му је чврста уверавања. Само ментално заостало.

Професорове очи, дубоко усађене у очне дупље и сетне, сретоше се са Половим за које је он неопозиво закључио да су искошене. Био је наједном свестан, више него икад раније, синовљеве благости и мирноће. Баш чудно да то буду одлике ментално заостале деце. Као да је природа тиме желела да пружи извесну надокнаду

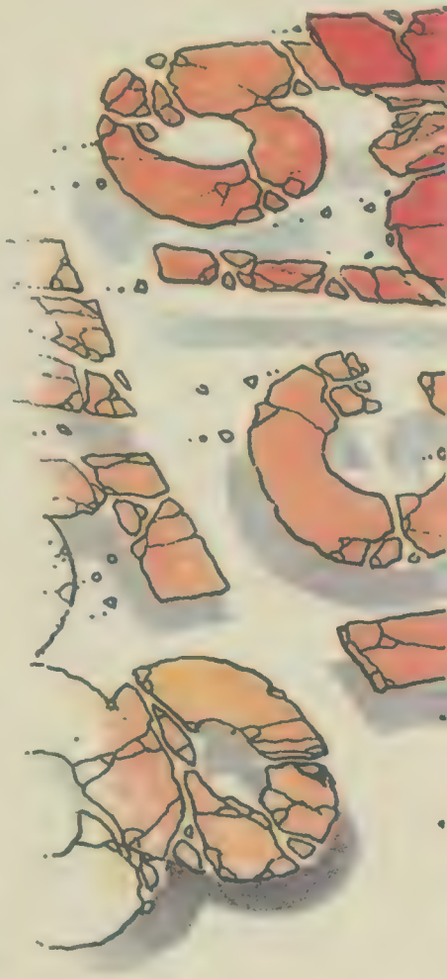

унесрећеним родитељима. Премда, разуме се, тешко да је то могла бити нека права надокнада. А у овом случају ваљало је само сетити се – зар се тако нешто уопште могло заборавити, макар и само зачас сметнути с ума, чак и онда када је изгледало да су врата математичког раја најзад широм отворена – да је Елеонора умрла у часу када је ову малу биљку донела на свет, па да онда схватим да ту нипошто није могло бити говора о било каквој надокнади.

Искошене очи, ситне и тамне, поново се усмерише

негде ка унутрашњости дечаковог бића. Да ли је доктор – као и сви остали стручњаци које је консултовао – можда ипак погрешио? Можда је Пол ипак монголоид?

Али, разлика би била само у називу, помисли Кадар горко. А шта маре називи? У математици се нешто назива кругом, нешто прстеном, а опет нешто идеалом. Но, сами ти називи уопште нису важни; све што је значајно јесте њихово место у поретку – никада ствари саме по себи, већ односи међу њима; једино су односи били битни. Какав је био Полов однос према свету, сада и у будућности?

У овом часу био је само беба; у много погледа и мање од тога. Госпођа Мерит била је блага жена, права мајка, не особито интелигентна нити образована, али топла. Пол ју је очигледно волео, ако је уопште реаговао на било кога, што је било крајње подложно сумњи. Његов уобичајени израз у присуству одраслих углавном се могао протумачити као крајње досађивање.

Професору падоше на ум тестови – бескрајни, скупи тестови. Разнобојне справице, блокови, жице, геометријски облици које је требало ваљано сложити, распоредити, систематизовати – и живахни, млади мушкарци и жене који су надгледали те обреде. Пол их је све збуњивао; Кадара испуни неко мрачно осећање задовољства при помисли на то. Дечко није правио грешке, уместо тога једноставно је одбијао да сарађује. Разуме се, није било повода за радовање. Апатија је указивала на још теже оштећење мозга, сматрали су доктори. А Полов електроенцефалограм био је абнормалан, сличан онима који се јављају код поодмакле епилепсије.

Дете је поново стало да грицка усне стварајући у грлу пригушено мрморење. Очи се за тренутак усмерише споља, наиђоше на Кадаров тмуран поглед, а онда Пол трапаво склизну са столице и изиђе из собе, крећући се прилично неуравнотеженим кораком, особеним за одраслу особу која много седи.

Време је ручку, помисли Кадар. Зашто госпођа Мерит није позвала дечака, уместо што га пушта да сам прави свој распоред? Моја грешка, рече он у себи истог часа. Препуштам да га она васпитава док ја покушавам да заборавим Елеонору – да, и њега – заглибљујући се у рад. С друге стране, зашто оптерећивати дисциплином једно дете које се никада ни против чега не буни?

Полова мирноћа и кроткост одражавале су се и у његовим детињим навикама. Јео је када би му дали, али само ако је гладан. Никада није плакао; увек је мирно лежао у постељи када би га ставили у њу и ретко би устајао пре но што госпођа Мерит дође по њега ујутро, премда је она повремено говорила, с извесним изразом чуђења, да је дечак често био будан лежећи широм отворених очију, непомично испод покривача.

Осим тога, једини му је ћеф још био висока столица. Кад је напунио две године, већ је почео да испољава наклоност према том предмету успињући се на њега да посматра госпођу Мерит како обавља послове у кухињи и трпезарији.

А онда, када је професор, подстакнут неким поривом, преместио столицу у своју радну собу, уз велики сто за којим је радио, Пол се убрзо навикао и на овај нови положај. Сваког дана, најмање по три сата, док је Кадар исписивао своје бескрајне бројке, дете је седело тамо, повремено наизглед опчињено кретањем и шкрипом оловке по хартији, али углавном празног погледа.

Госпођа Мерит је то, разуме се, сматрала скандалозним и нездравим. Месецима је покушавала да заинтересује дете за разне играчке, али без успеха. Оно што извежбани психолози нису успели да ураде, помислио је Кадар, није требало да покушава ни његова домаћица, и то у паузама између кувања и чишћења.

Чак и ментално заостала деца могу да буду добри уметници. Али када би Пол добио оловку и велики лист хартије, повукао би само неколико овлашних потеза, а онда престао.

Но, дечак је ипак морао мало да вежба, била је упорна госпођа Мерит, и тако је професор набавио пењалицу. На његово изненађење, дечак је пристао да се, с времена на време, по пола сата вере уз њу. Кадар је мислио да је посреди пуки нагон за досезањем физичке висине – да ли то, можда, дете само покушава да достигне висину одраслих око себе? Је ли то било једино нарушавање постојане апатије?

Пол се вратио у очеву собу и пришао столици.

Дођи, сине – казао је професор покушавајући да успостави некакав однос, што му никако није полазило за руком.

Тромо и у тишини Пол је пошао напред. Кадар је посматрао искошене очи трагајући за неким знаком топлине у њима. Унутра је

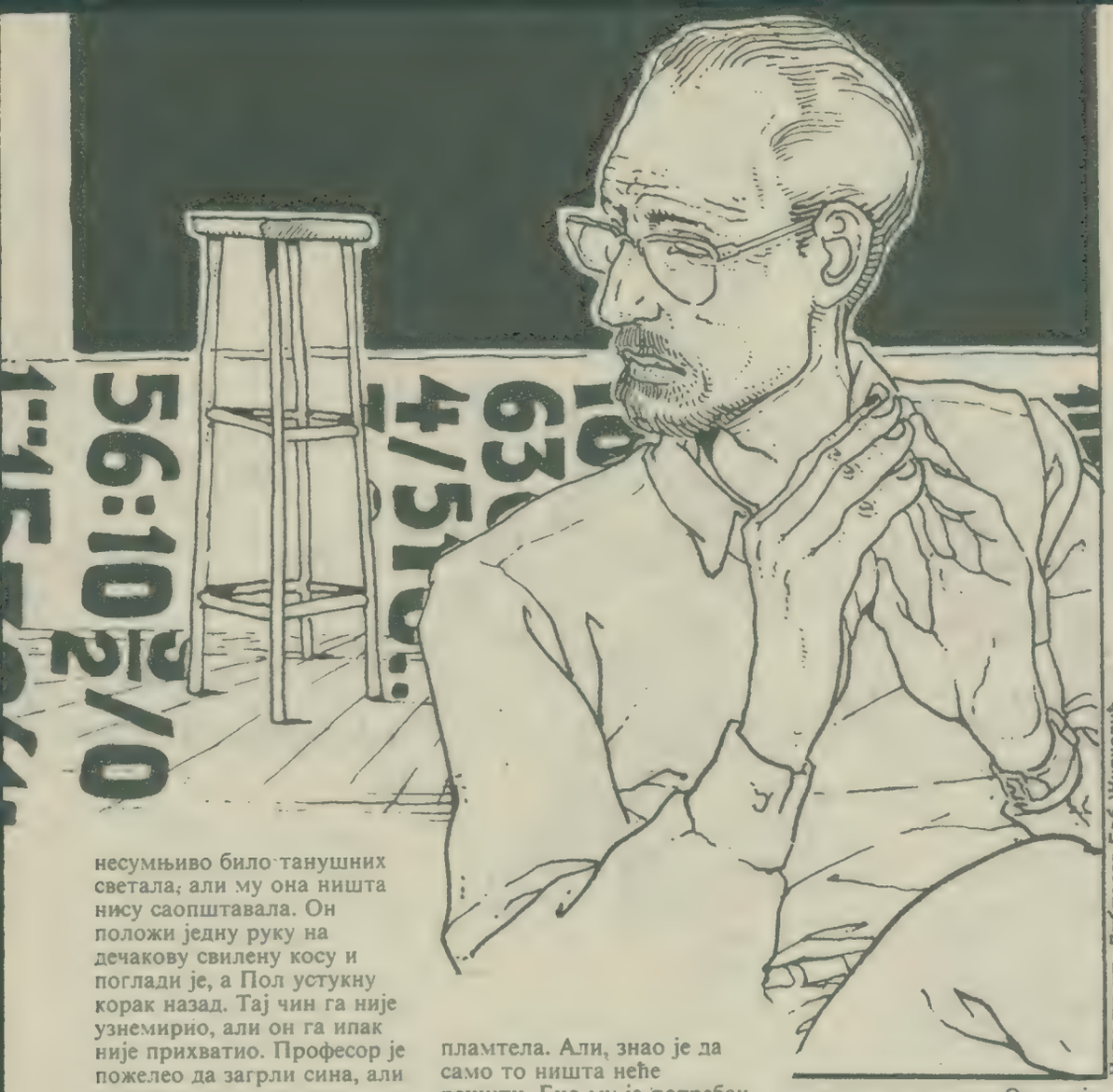

Илустровао: Добросав Боб Живковић

несумњиво било танушних светала, али му она ништа нису саопштавала. Он положи једну руку на дечакову свилену косу и погладе је, а Пол устукну корак назад. Тај чин га није узнемирио, али он га ипак није прихватио. Професор је пожелео да загрли сина, али се уздржао у последњем тренутку ни сам не знајући зашто. Пол приђе столици, успентра се уз њу на свој необичан начин, и седе, а очи му се поново усмерише негде унутра.

Кадру тог часа сину да је исти поглед повремено примећивао и код Елеоноре: израз дубоког општења са самом собом. Па ипак... па ипак... и ујак. Јанош је често тако изгледао... луди Јанош који би упропастио све чега би се латио. Али, све је то било тако давно да је Кадар готово сасвим заборавио појединости. Осим тога, Јанош је умро када му је нећак још био дете.

Професор узе лист чисте хартије и поново се даде на посао трагајући за правим путем у математички рај. Педесет страна врхунских истраживања – нова област математике; место поред Гауса, Абела и Галуа – само ако пронађе прави пут. Уколико се одређени низ претвори у ирационални број, кључна теорема и све што је из ње проистекло биће тачни. Међутим, тај доказ му је упорно измицао. Доста, доста, за данас је доста; глава му је пламтела. Али, знао је да само то ништа неће решити. Био му је потребан, у ствари, нови приступ, нешто потпуно револуционарно, што би се пробило кроз гвоздени зид...

Клатећи се помало, готово попут Пола, Кадар изиђе из собе. Припремио је мартини и почео полако да испија, осећајући како му један део напетости чили из мишића. Госпођа Мерит му је журно припремила одрезак; она се већ била навикла на његово понашање и више се није упињала да га промени.

– Реците ми – рече он – да ли је Пол икада покушао да нешто каже. Било шта?

– Није – узврати она очима пуним наклоности. – Само оно мрморење у грлу. Али, разуме, сигурна сам да разуме. И сами знате да увек уради оно што му кажемо.

– Знам – рече Кадар смркнуто. – Али, ни то није нормално. Без противљења, без побуне, без ичега. Биљка, кротка, неукусна; попут труле диње.

На ум му изненада паде Елеонора – жустра, темпераментна, пуна живота, лепотица без шминке и афектирања, топлота без сентименталности. Ово није било његово и Елеонорино дете, већ лудог Јаноша: типична смицалица наслеђа – гени, ДНК и Јанош произвели су Пола Кадара чији је отац имао чак пет пасуса у књизи Амерички научници.

Једва да је нешто узео од јела, а онда се вратио у радну собу. Нећу да радим, казао је у себи; можда ћу само да бацим поглед на једначине. Нека ми се ум одмори; нема сврхе да га форсирам. Негде дубоко у његовом мозгу огласило се звонце за узбуну. Шта ако је теорема погрешна? Шта онда? Педесет страна бесмисленог шкрабања: величанствено здање лишено темеља.

Ушао је у радну собу и пришао столу. Последњи лист и даље је стајао тамо ругајући му се – али шта је сад ово? Последња једначина била је прецртана, а поврх ње стајао је дугачак низ ознака исписаних оловком. Готово као математички симболи, али не... благи Боже, преокренути!

Запањен, окренуо је лист. За тренутак му се учинило да запис и даље нема смисла, а онда је осетио како му се срце стегло попут песнице. Нова трансформација интеграла – моћна, елегантна, невероватно оригинална. Она ће разорити чврсто језгро проблема подједнако лако као што гром разара дебло храста.

Он подиже поглед разрогачивши очи. Угледао је сина чије је грло поново почело да мрмори, али овога пута покренуле су се и усне:

– Тако... мора да буде. Другачије... све је ружно... – промрмљао је дечак гласом који је личио на необично, пискутаво муцање, као да је морао да откида речи од дијафрагме која никада раније није била употребљена.

И даље не верујући рођеним очима и ушима, Кадар се поново забуљи у запис. Изокренут – зато што је Пол тако видео симболе, седећи на својој столици са супротне стране стола. Али, разуме се, вредност записаног није зависила од начина на који је то записивање изведено.

Неписмени човек могао би, у крајњој линији, слушајући речи, да напише једноставну изричну реченицу. Уз нешто среће, могао би чак да срочи и сложену која би у граматичком погледу била беспрекорна. Али, какви су били изгледи да из пера једне такве особе изиђе бесмртна поезија попут ове: „Бити ил' не бити, питање је сад!"

Кадар поново погледа Пола. Дечаку нису били потребни блокови и оловке зато што му је ум био кадар да сагледа сваки појам беспрекорно јасно и тренутно. Седећи само на високој столици, упијао је савршено математичко образовање док је посматрао оца како ради. Пре тога осматрао је са истог места госпођу Мерит, али ту му ништа није подстакло дух. Што се говора тиче, сва је прилика да је и ту, као и у случају ходања, посреди била чисто физичка ствар, сразмерно неважна једном таквом уму.

Професор осети силну плиму радости. Па ипак, за тренутак ју је пригушио талас туге. Пол је био чудовиште, али вишег реда. Вероватно је стајао изнад – или изван – љубави у људском смислу. Али бар су умови могли да им опште, а можда је то најбоља од свих комуникација...

Педесет врхунских дела научне фантастике, епске фантастике и популарне науке у библиотеци
ПОЛАРИС

1. Иак Аисмов, ГОЛО СУНЦЕ, 6 DM
2. Иак Асимов, КРАЈ ВЕЧНОСТИ, 6 DM
3. Исак Асимов, ЧЕЛИЧНЕ ПЕЋИНЕ, 6 DM
4. Иак Асимов, САБРАНИ РОБОТИ, 15 DM
5. Исак Асимов, РОБОТИ ЗОРЕ, 13 DM
6. Исак Асимов/Роберт Силверберг, СПУШТАЊЕ НОЋИ, 8 DM
7. Исак Асимов/Робет Силверберг, ДЕТЕ ВРЕМЕНА, 8 DM
8. Артўр Кларк, ПАД МЕСЕЧЕВЕ ПРАШИНЕ, 7 DM
9. Артур Кларк, 2061: ТРЕЋА ОДИСЕЈА, 7 DM
10. Артур Кларк, СУСРЕТ СА РАМОМ, 7 DM
11. Артур Кларк/Џентри Ли, РАМА II, 8 DM
12. Артур Кларк/Џентри Ли, ВРТ РАМЕ, 10 DM
13. Артур Кларк, ГРАД И ЗВЕЗДЕ, 7 DM
14. Артур Кларк/Грегори Бенфорд, С ОНЕ СТРАНЕ СПУШТАЊА НОЋИ, 8 DM
15. Артур Кларк, ДУХ СА ГРЕНД БЕНКСА, 7 DM
16. Артур Кларк, ДУБОКО ПОНИРАЊЕ, 9 DM
17. Артурт Кларк, РАЈСКИ ВОДОСКОЦИ, 9 DM
18. Артур Кларк, КРАЈ ДЕТИЊСТВА, 9 DM
19. Артур Кларк, ПЕСАК МАРСА, 9 DM
20. Фредерик Пол, КАПИЈА, 8 DM
21. Фредерик Пол, С ОНЕ СТРАНЕ ПЛАВОГ ОБЗОРЈА ДОГАЂАЊА, 8 DM
22. Фредерик Пол, СУСРЕТ СА ХИЧИЈИМА, 8 DM
23. Фредерик Пол, АНАЛИ ХИЧИЈА, 8 DM
24. Фредерик Пол, КАПИЈСКО ПУТОВАЊЕ, 6 DM
25. Урсула Легвин, ЛЕВА РУКА ТАМЕ, 9 DM
26. Урсула Легвин, ЧОВЕК ПРАЗНИХ ШАКА, 11 DM
27. Урсула Легвин, ХАИНСКЕ ПРИЧЕ, 8 DM
28. Урсула Легвин, СТАЛНО СЕ ВРАЋАЈУЋИ КУЋИ, 15 DM
29. Џин Волф, СЕНКА МУЧИТЕЉА, 9 DM
30. Џин Волф, КАНЦА ПОМИРИТЕЉА, 9 DM
31. Џин Волф, МАЧ ЛИКТОРА, 9 DM
32. Џин Волф, ЦИТАДЕЛА АУТАРХА, 9 DM
33. Џин Волф, УРТ НОВОГ СУНЦА, 12 DM
34. Дејвид Брин, ПОНИРАЧ У СУНЦЕ, 9 DM
35. Дејвид Брин, ПОДИЗАЊЕ ЗВЕЗДАНЕ ПЛИМЕ, 12 DM
36. Дејвид Брин, РАТ УЗДИЗАЊА, 15 DM
37. Клајв Баркер, УТКАНИ СВЕТ, 15 DM
38. Кетрин Невил, ОСМИЦА, 15 DM
39. Стивен Доналдсон, КОБ ПОГЛАВАРА КЛЕТНИКА, 14 DM
40. Стивен Доналдсон, РАТ ЗЛОЗЕМЉА, 14 DM
41. Стивен Доналдсон, МОЋ ОЧУВАЊА, 14 DM
42. Стивен Доналдсон, РАЊЕНА ДОМАЈА, 14 DM
43. Стивен Доналдсон, ЈЕДИНО ДРВО, 14 DM
44. Стивен Доналдсон, НОСИЛАЦ БЕЛОГ ЗЛАТА, 14 DM
45. Урсула Легвин, ЗЕМЉОМОРЈЕ, 13 DM
46. Урсула Легвин, ТЕХАНУ, 7 DM
47. Алберт Ајнштајн, МОЈА ТЕОРИЈА, 5 DM
48. Алберт Ајнштајн, МОЈ ПОГЛЕД НА СВЕТ, 6 DM
49. Стивен Хокинг, КРАТКА ПОВЕСТ ВРЕМЕНА, 6 DM
50. Исак Асимов, ЖИВОТ У СВЕМИРУ, 7 DM

НАРУЏБЕНИЦА

Овим неопозиво наручујем следеће књиге (навести редне бројеве одабраних наслова) .....

Име и презиме .....

Улица и број: .....

Поштански број и место: .....

Телефон: .....

Обавезујем се да ћу уплату извршити у року од три дана по добијању попуњене поштанске упутнице од издавача. Наруџбеницу попунити читко штампаним словима и послати на адресу:
Библиотека ПОЛАРИС, др Зоран Живковић, Сењачка 32, 11000 Београд
Сва додатна обавештења преко целог дана могу се добити на телефон 652-304.
ВАЖНА НАПОМЕНА: Цене исказане у немачким маркама само су обрачунске, односно уплата се врши у динарима, при чему се до динарског износа долази тако што се збирни износ у DM помножи са нижим реалини („црним") курсом ове валуте на дан уплате. Овај курс објављује већина дневних новина, а обавештење о њему можете добити и на наведени телефон библиотеке ПОЛАРИС.

ЕНИГМАТИКА

Припремају: М. Јеленковић и З. Зељковић

МОЗАИЧКА УКРШТЕНИЦА

Уместо уобичајених описа, дајемо вам решења сврстана по азбучном реду. Ваш је задатак да их сместите на њихово место у лик. Ако сте све добро урадили, у првом усправном ступцу до слике, добићете познатог француског глумца са фотоса.

АВЕНТИН, АВИО, АГЕ, АИДА, АЛКА, АРГОН, АС, БЛАГОЈЕ, ВАЕ, ВАР, ВАСО, ВЕСТЕРОС, ЕГОИЗАМ, ЕКИ, ЖАЛОСТИ, ЗЕРИНА, ЗНАНОСТ, ИЗ, ИЛАТА, ИНТРАДЕ, ЈАН, КА, КИТОЛОВ, КС, ЛА, ЛЕ, ЛЕСЛИ, ЛИНДА, МОНГОЛКА, НИСКОСТ, НРС, ОНКОЛОГ, ОПАСКЕ, ОТУД, ПАРК, ПАРКЕТ, ПЕВНИЦА, ПОЛОМ, РОСТ, СИПА, СКАЛП, СТОМАТОЛОГИЈА, ТИС, ТОРИНКА, ТУЈЕ, ХАРИНГЕ, ХЛАДНО.

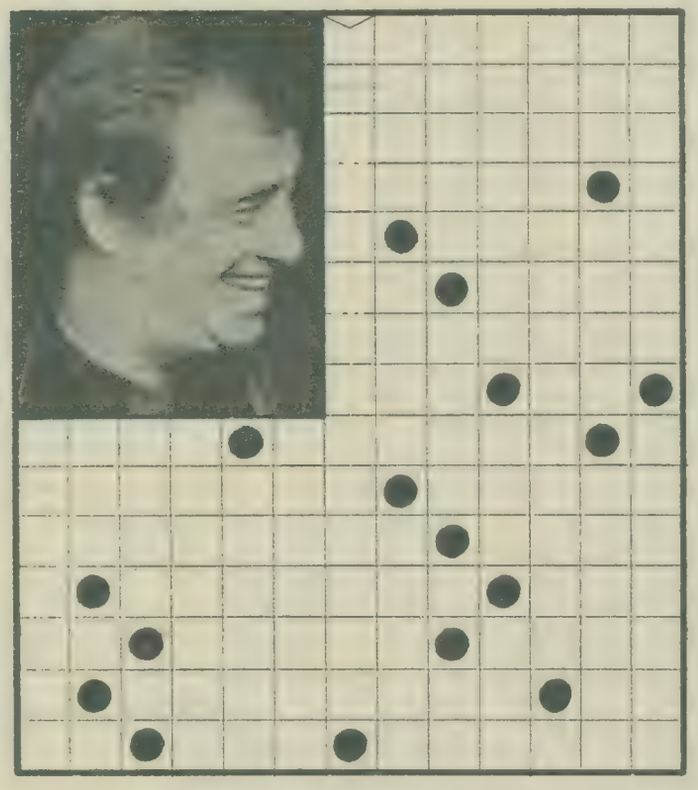

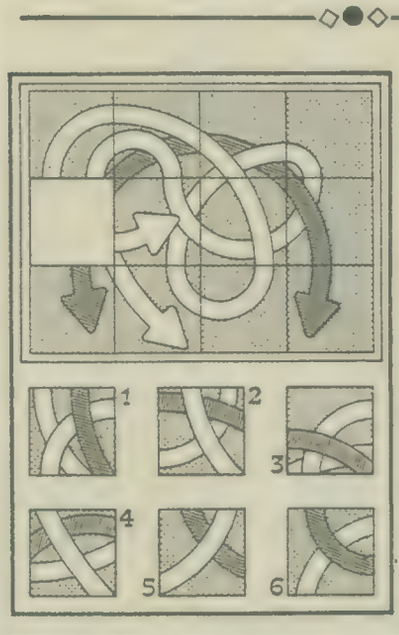

ДОПУНИТЕ ЦРТЕЖ

Наш цртач је намерно изоставио један квадратић на графичком цртежу ових замршених путева. Потом је нацртао шест квадратића, од којих само један одговара празном. Који?

РЕШЕЊА ЕНИГМАТИКЕ НА СТРАНАМА МАЛЕ ПОШТЕ

3 КРАЉИЦЕ СМРТОНОСНОГ ЗАГРЉАЈА

У хладним водама Хумболтове струје, крај обала Чилеа, снимљене су ове ексклузивне фотографије три бића која ноге носе на глави, крећу се на реактивни погон у рикверц и бацају „димне бомбе"

Заронити ради сусрета с гигантском лигњом, као што је учинио овај амерички гњурац, није нимало безопасно: неман сваког часа може према вама да забаци крак начичкан страшним „кукама" и да вас вешто, као ласом, привуче себи.

ЉУБАВ У 16 РУКУ

Лицем у лице, машући лагано провидним веловима, овај пар заљубљених сипа (Sepia latimanus) загрлио се са свих својих шеснаест руку. Женка, која је мања и блеђих боја, не прихвата удварање док испод облутака на дну не нађе згодну јаму у којој ће оплодити јајашца.

ПОДМОРСКИ АКРОБАТА

Еластична и променљивог изгледа хоботница (Octopus cyanеus) плеше и лебди у бестежинском стању са својих осам раширених кракова на којима се открива њихово опасно оружје – дупли редови пријањалки.

Џиновска лигња, створ као да израња из палеозоика, и јесте потомак примитивних мекушаца ове геолошке ере само што су они имали тешку љуштуру и далеко примитивнију грађу. Од њих потичу сви главоношци (Cephalopodes) што буквално и значи глава-ноге. Ове искључиво морске животиње доживеле су за 450 година постојања невероватне промене.

Као и њене блиске рођаке сипе и хоботнице, лигња има дугачке краке, грациозне покрете на којима би јој позавидела и Ашхен Атаљанц, а у љубави жртвује и једну ногу (о томе касније). Главоношци су и прави мајстори камуфлаже: кад се нађу у опасности, пуштају црнило које као какав облак имитира њихов облик, па се збуњени непријатељ баца на непостојећу жртву, а за то време лигња је, као испаљена ракета, одлетела у сасвим супротном правцу. Да, одлетела јер се она заиста креће на реактивни погон и то унатрашке: кад вода уђе кроз отвор плашта у такозвану плаштену дупљу, мишићи плашта се стегну, па она не може да се врати истим путем него изађе кроз узак отвор левка и тада улаз воде потисне животињу у супротном правцу!

Премда су глуви као топ, потпуно неми и практично без чула њуха, ови маскирани плесачи који на изглед равнодушно лебде изнад морског дна, у ствари су велике грабљивице захваљујући врло развијеном чулу додира и, нарочито, чулу вида. Њихове огромне очи, највеће у животињском царству (у желуцу једног кита уљешуре пронађене су очи лигње пречника 40 центиметара!) по грађи и оштрини сличне су очима кичмењака. Њихов марсовски поглед, хладан и дрзак, необична интелигенција у „грозоморном" телу дуго су плашили људе, а задивљују их и данас. Међутим, упркос томе што су изванредно прилагођени средини и што имају краке веште готово као људска рука и сложен „мозак", ови џинови од којих неки достижу дужину од 20 метара и тежину од 1000 килограма, нису постали господари морских дубина. Разлог – век им је кратак, живе најдуже до три године, а упркос томе што имају снажне мишиће и јако срце нису издржљиви и брзо се задувају. Ова слабост потиче од необичне особине њихове плавозелене крви: у њеном саставу нема гвожђа већ бакра који далеко слабије преноси кисеоник. Можемо само мислити докле би ови морски гиганти стигли да су изабрали прави метал?

В. Милићевић

Уређује: Вито Недељковић

Илустровао: Љубомир Милојевић Љубац

Продавница мађионичара Ђурике

Да ли код нас постоји продавница мађионичарског прибора и где могу да се уче трикови за које се тај прибор користи.

ИГОР КАРЛОВИЋ
Нови Сад

Таква продавница постоји у Сомбору, власник је Ђорђе Вујевић. Суграђани га углавном знају по надимку Ђурика. О овом мађионичару, који зна преко 500 мађионичарских трикова, „Политикин Забавник" је писао пре осам година.

– За само два сата могу сваког да научим како да безбедно лебди на висини од два метра! – тврдио је Ђорђе Вујевић, власник ове јединствене радње у нашој земљи.

Уз продати мађионичарски прибор добићете и упутство за одговарајући трик.

Адреса: Вујевић Ђорђе Ђурика, Јована Стерије Поповића 16 25000 Сомбор (Телефон: 025/37-279)

Носе се лепо и – скупо

Зашто се енглеске судије (гледао сам у филмовима) и данас облаче онако необично, носе црне тоге и перике које личе на женске.

МИРКО Л.
Параћин

У питању је само традиција и Енглези је, по цену непрактичности и веома великих трошкова, и даље одржавају. Енглеске судије и данас облаче дуге тоге с крзненим рукавима а на главу стављају обавезну белу перику. Ова њихова одећа је и веома скупа, рачунајући и вештачку косу, стаје државу преко хиљаду и сто фунти. Да судије нису једине чија одећа стаје толике суме доказују и бискупи. Митра коју облаче стаје 85 фунти, напрсни крст с ланцем 160 фунти, престен 300, огртач 500, мантија 68, штап 500! Ништа мање није скупо ни живописно одело чувара Тауера у Лондону, које се није променило већ вековима.

Награда за дело

Прочитао сам у „Забавнику" текст о нашем славном нобеловцу Иви Андрићу. Занима ме да ли је Андрић Нобелову награду за књижевност добио за „Травничку хронику" или „на Дрини ћуприја"?

Д. ТОМАШЕВИЋ
Црвенка

Одлука Шведске академије о додељивању Нобелове награде за литературу Иви Андрићу образложена је као израз признања „епској снази којом је Андрић успео да у својим делима прикаже догађаје и судбину коју је преживљавала његова земља у својој дугогодишњој историји". Дакле, реч је о награди за свеукупно дело.

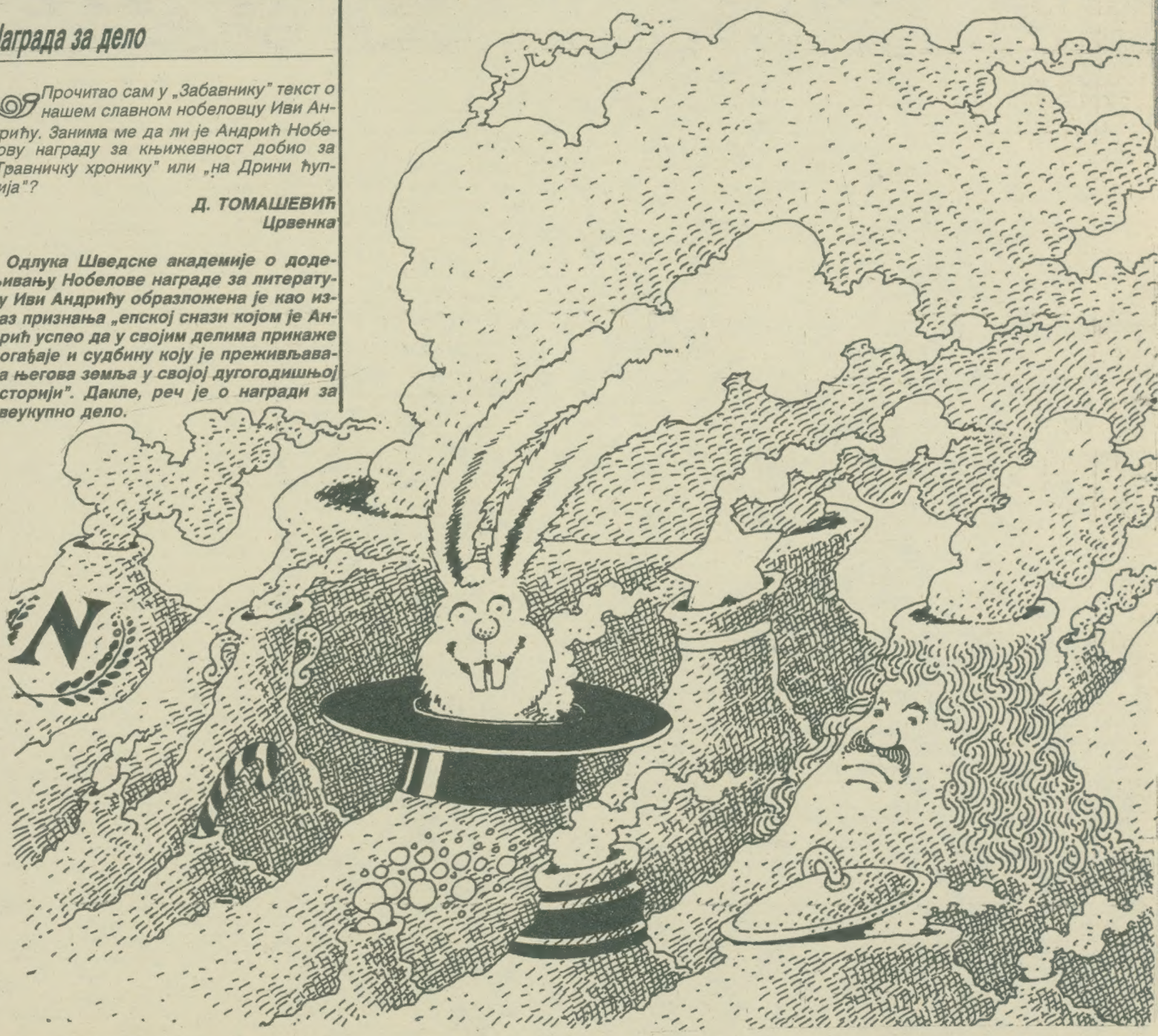

Преселио се у легенду

Навршило се 15 година од смрти Елвиса Прислија, чувеног краља рокенрола, а он као да још живи. Његови хитови су поново популарни. Ја га обожавам, а пошто имам 14 година, мало знам о његовом животу, а нарочито како је умро.

МАГДАЛЕНА
Оџаци

Ове године, тачније 16. августа, навршило се 15 година од смрти Елвиса Прислија. Око 50 хиљада људи, његових обожавалаца, окупило се у Мемфису, Прислијевом родном месту, пред његовом вечном кућом, да ода пошту свом идолу који је за своје обожаваоце још жив. И даље сваког дана на адресу у Мемфису стигне бар једно писмо. У Мемфис се долази као на ходочашће, јер ту је и живео. Обилази се његова кућа од педесетак соба, остављају се поруке на посебном зиду.

Елвис је рођен 8. јануара 1935. године у Тупелоу, држава Мисисипи, а умро је од инфаркта у 42. години. Оставио је око десет милиона долара својој кћерки Лизи Мари која сада има 24 године. Плоче са његовом музиком појављују се сваке године, као и књиге о њему.

Servis 'TRIM'
Commodore 64 128 Amiga
SERVISIRA, OTKUPLJUJE,
PRODAJE, MENJA ZA NOVE
"TRIM" KAJMAKČALANSKA 42.
Tel. 011/421-203

Вулкани рекордери

Можете ли ми рећи који је највећи активни вулкан на свету као и који је највиши, који је изазвао највећи број жртава и који је избацио највиши стуб лаве?

БОРКА
Чачак

Највећи међу активним вулканима је Мауна Лоа на Хавајима чији пречник у основи износи 250 километара.

Највиши вулкан на свету је Невадо Охос дел Саладо у Чилеу, висок 6.885 метара.

Вулкан чија је ерупција изазвала највећи број жртава је Тамбора у Индонезији. Године 1815. његова лава и отровни гасови проузроковали су смрт 92.000 људи.

Највиши стуб лаве избацио је 1986. године вулкан Ошиме, у Јапану, а био је висок 1.500 метара.

Наташа Голошин, Југ Богдана 13 б, 23000 Зрењанин – 12 година, воли све што и њени вршњаци.

•

Нада Лукић, Босанска 35, 23242 Банатски Деспотовац – 13 година, сакупља постере.

•

Марија Веселиновић, Бранка Крсмановића 21/40, 18000 Ниш – 10 година, сакупља украсна писма и марке, свира флауту.

•

Јелена Ковачев, Омладински трг 4/5, 26300 Вршац – некадашња ученица VII1, Основне школе „Ахмед Фетахагић" из Сарајева, жели да се дописује са својим друговима и другарицама.

РЕШЕЊЕ ЕНИГМАТИКЕ

МОЗАИЧКА УКРШТЕНИЦА – ВОДОРАВНО: жалости, Авентин, нискост, полом, р, о, илата, ла, отуд, Благоје, еки, ле, парк, хладно, э, егоизам, Вестерос, сипа, н, Торинка, Јан, из, Линда, Васо, ц, Монголка, кс, ас, Вае, паркет. **ДОПУНИТЕ ЦРТЕЖ** – Квадратић број 3.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

БРОЈ 2138

YU ISSN 0032-339X

Први број Политикиног Забавника изашао је 28. фебруара 1939. године

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА" 11001 Београд, Македонска 29

Главни и одговорни уредник
Зефирино Граси

Помоћник главног уредника
Славољуб Кецић

Уредник стрипа
Мирјана Маринковић

Ликовно графички уредник
Соња Јашовић

РЕДАКЦИЈА:
Диего Варагић, Олга Вукадиновић, Бојана Дожић, Светлана Ивановић, Мина Илић, Мирјана Крстуловић, Иван Лончар, Петар Милатовић, Вера Милићевић, Весна Миниħ, Нада Невајдић, Вито Недељковић, Биљана Орловић, Љубомир Патрногић, Весна Софреновић, Војислав Стаменовић, Недељка Сташић, Миленко Тодоровић и Бранислава Црномарковић.

ТЕХНИЧКА РЕДАКЦИЈА:
Душан Глушац, Радоје Савић, Зоран Петканић и Радана Весовић

СЕКРЕТАРИЈАТ:
Јованка Војводић, Олгица Стаменић и Зорица Филиповић

Редакција „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК" Македонска 29, 11001 Београд, Поштански фах 124. Телефони: секретаријат 324-471, редакција 320-764, 324-483, техничка редакција 326-620, централа 324-191 и 325-761, претплата: 328-776. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Маркетинг агенција: Македонска 31/I, телефон 320-645. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије, број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-603-24875, уз обавезну назнаку НИП „Политика" – ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК"

ОБАВЕШТЕЊЕ ПРЕТПЛАТНИЦИМА

Обавештавамо претплатнике који врше претплату за иностранство, да НИП „Политика" убудуће искључиво прима претплату преко „EXIMPO" – AG, Bernstr. – West 64, CH – 5034 SUHR Schweiz. Тел. 41/64/310470 и 41/64/310471. Fax 41/64/310472, на конто:
NEUE AARGAUER BANK, AARAU, Bahnhofstr. 49, CH – 5001 AARAU, Schweiz, Конто број: 21.4957.057.6

Годишњу претплату на лист не примамо

ПОЛУГОДИШЊА ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:

САД	USD 35.–
СР НЕМАЧКА	DEM 89.–
ШВЕДСКА	SEK 374.–
ФРАНЦУСКА	FRF 211.–
ШВАЈЦАРСКА	CHF 70.–

Трошкови АВИО превоза плаћају се посебно, независно од претплатне цене листа.

Директор
др Живорад Миновић

ИМПРЕСУМ (латински IMPRESSUM), штампана стварчи, по закону обавезно означавање имена издавача и уредника, одговорних за садржину часописа.

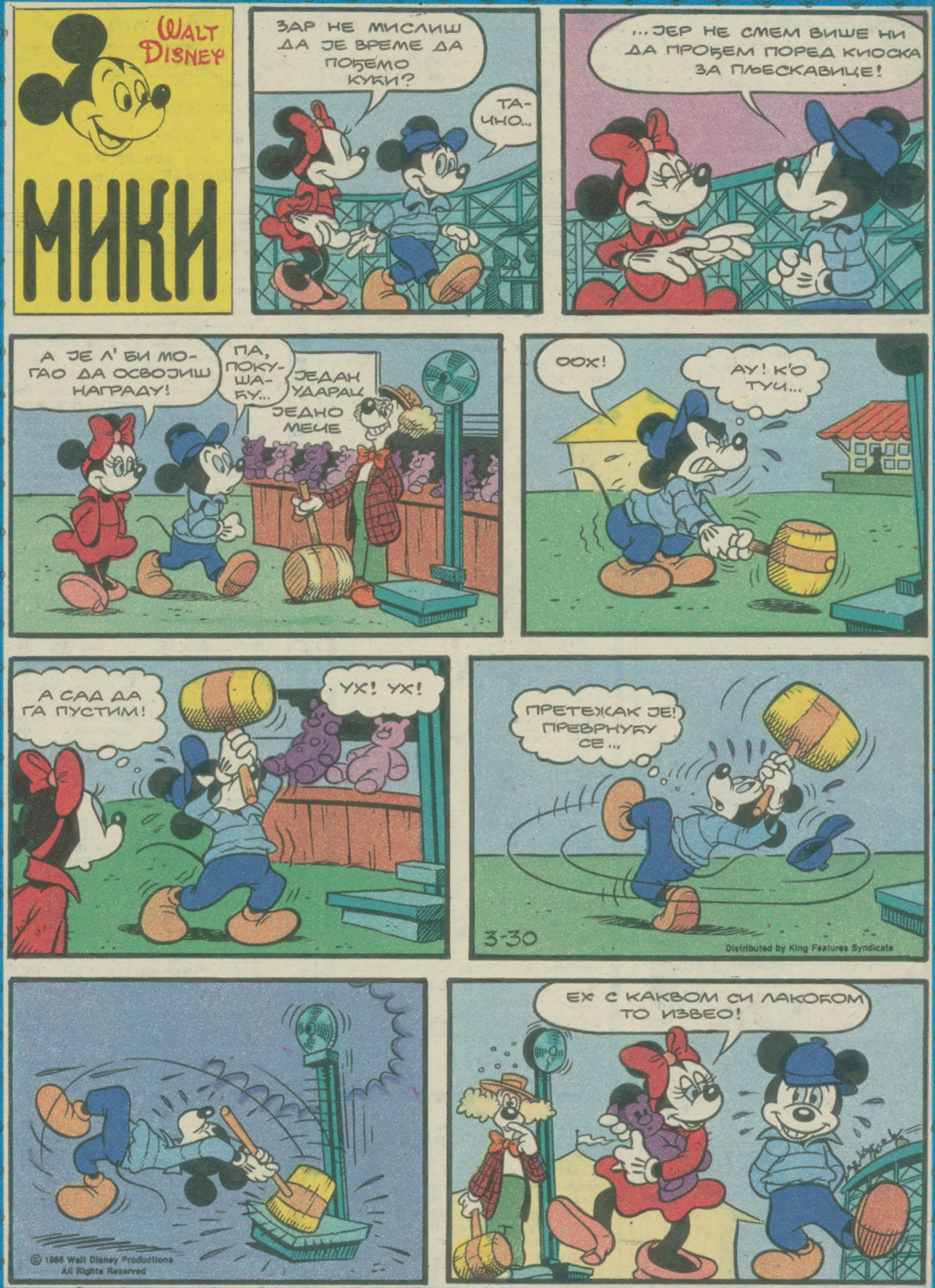
WALT DISNEY
МИКИ
ЗАР НЕ МИСЛИШ ДА ЈЕ ВРЕМЕ ДА ПОЂЕМО КУЋИ?
ТА-ЧНО...
...ЈЕР НЕ СМЕМ ВИШЕ НИ ДА ПРОЂЕМ ПОРЕД КИОСКА ЗА ПЉЕСКАВИЦЕ!
А ЈЕ Л' БИ МО-ГАО ДА ОСВОЈИШ НАГРАДУ!
ПА, ПОКУ-ША-ЋУ...
ЈЕДАН УДАРАЦ ЈЕДНО МЕЦЕ
ООХ!
АУ! К'О ТУЧ...
А САД ДА ГА ПУСТИМ!
УХ! УХ!
ПРЕТЕЖАК ЈЕ! ПРЕВРНУЋУ СЕ...
3-30
Distributed by King Features Syndicate
© 1986 Walt Disney Productions
All Rights Reserved
ЕХ С КАКВОМ СИ ЛАКОЋОМ ТО ИЗВЕО!